

**REGIONALNI PROGRAM UREĐENJA I
UPRAVLJANJA MORSKIM PLAŽAMA
NA PODRUČJU SPLITSKO-
DALMATINSKE ŽUPANIJE**

<i>Naziv projekta:</i>	REGIONALNI PROGRAM UREĐENJA I UPRAVLJANJA MORSKIM PLAŽAMA NA PODRUČJU SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE	
<i>Dokument:</i>	Regionalni program uređenja i upravljanja morskim plažama na području Splitsko-dalmatinske županije	
<i>Naručitelj:</i>	Splitsko-dalmatinska županija Domovinskog rata 2, 21000 Split	
<i>Konzultant:</i>	SAFEGE d.o.o. Ulica grada Vukovara 284, HR-10000 Zagreb	
<i>Izradili:</i>	Voditelj tima: mr. sc. Ivica Trumbić, dipl.ing.arh. Stručni suradnici: Tena Petrović, mag. prostornog razvoja i planiranja Antonija Ujaković, dipl.kem.ing. Mak Kišević, dipl.ing.agr. Krešimir Radinić, dipl.oec. Natalija Golubovac, dipl.ing.	<i>Datum:</i> 14.07.2015.

Izvor fotografije na naslovnici: Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije (Autor: Josip Madracević)

Sadržaj:

1.	UVOD	7
2.	ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA MORSKIH PLAŽA NA PODRUČJU ŽUPANIJE	8
2.1.	Opći dio.....	8
2.1.1.	Položaj i prostorna obilježja.....	8
2.1.1.	Administrativni ustroj.....	10
2.1.2.	Turistička potražnja.....	10
2.2.	Upravljanje razvojem plaža.....	11
2.3.	Zakonodavni i institucionalni okvir upravljanja plažama.....	12
2.3.1.	Strateški dokumenti.....	12
	Planski dokumenti.....	17
2.3.1.1.	<i>Planovi upravljanja</i>	17
2.3.1.2.	<i>Prostorni planovi</i>	19
2.3.1.3.	<i>Ostala relevantna pomorsko-planerska regulativa</i>	29
2.3.2.	Zakoni i podzakonski akti.....	32
2.4.	Analiza plaža temeljem obrazaca za evaluaciju PL/14.....	33
2.4.1.	Korelacija pitanja iz obrasca PL/14.....	37
2.4.2.	Analiza ispunjenih obrazaca za evaluaciju plaža PL/14.....	38
2.4.3.	Komentari dobiveni na prvom setu radionica.....	54
2.5.	Zaključci.....	55
2.6.	Smjernice za izradu programa uređenja i upravljanja morskim plažama.....	58
3.	MOGUĆNOSTI I OGRANIČENJA / SWOT ANALIZA	60
4.	VIZIJA MORSKIH PLAŽA U 2020. GODINI	74
5.	TEMATIZACIJA, STANDARDI I MODELI UPRAVLJANJA PLAŽAMA	75
5.1.	Nacionalni program upravljanja i uređenja morskih plaža – Akcijski plan.....	78
6.	AKCIJSKI PLAN	111
6.1.	Strateški okvir.....	111
6.2.	Normativni okvir.....	112
6.3.	Operativni okvir.....	112
7.	FINANCIJSKA ANALIZA	118
7.1.	Analiza troškova i prihoda za prirodne plaže.....	119
7.1.1.	Analiza troškova i prihoda za prirodne udaljene plaže.....	119
7.1.1.	Analiza troškova i prihoda za prirodne ruralne plaže.....	119
7.2.	Analiza troškova i prihoda za uređene plaže.....	124
7.2.1.	Analiza troškova i prihoda za mjesne plaže.....	124
7.2.2.	Analiza troškova i prihoda za urbane plaže.....	128

7.2.3.	Analiza troškova i prihoda za plaže turističkog kompleksa.....	132
8.	POPIS LITERATURE.....	134

Prilog 1. Ispunjeni PL/14 obrasci

Prilog 2. Kartografski prikazi plaža

Popis tablica:

Tablica 1.	Funkcionalne cjeline Splitsko-dalmatinske županije	9
Tablica 2.	Broj dolazaka i noćenja turista u Splitsko-dalmatinskoj županiji u 2013. godini.....	10
Tablica 3.	Prioritetne i ostale aktivnosti razvoja turističkog proizvoda „sunce i more“u Županiji	13
Tablica 4.	Predviđeno unaprjeđenje plažnih prostora	13
Tablica 5.	Mjera 12 Akcijskog plana – Regionalni/lokalni programi uređenja plažama	13
Tablica 6.	Smještaj primarnih proizvodnih kategorija u pojedine razrede	14
Tablica 7.	Turistički proizvodi srednje Dalmacije i njihova prioretizacija.....	19
Tablica 8.	Pregled sadržaja prostornih planova za općine/gradove Splitsko-dalmatinske županije s obzirom na plaže i kupališta	23
Tablica 9.	Broj zaprimljenih obrazaca i broj plaža po područjima.....	36
Tablica 10.	Pregled koreliranih pitanja	37
Tablica 11.	Analiza zaprimljenih obrazaca.....	38
Tablica 12.	Analiza plaža po područjima	40
Tablica 13.	Komentari dobiveni na radionicama	54
Tablica 14.	Snage i slabosti Splitsko-dalmatinske županije.....	60
Tablica 15.	Snage i slabosti pojedinih područja u Županiji	61
Tablica 16.	Skupni popis prilika i prijetnji	63
Tablica 17.	Snage i slabosti pojedinačnih plaža	64
Tablica 18.	Pojmovi koji asociraju na plaže Splitsko-dalmatinske županije	74
Tablica 19.	Obrazac za tematizaciju	76
Tablica 20.	Ukupan broj tema po područjima.....	77
Tablica 21.	Minimalni tehnički uvjeti i posebni elementi plaža	78
Tablica 22.	Vršno opterećenje JLS	88
Tablica 23.	Tematizacija plaža po područjima	92
Tablica 24.	Akcijski plan provedbe Programa	113
Tablica 25.	Orijentacijska procjena ulaznih podataka	118
Tablica 26.	Troškovi uređenja eko-plaže	119
Tablica 27.	Troškovi uređenja plaže za surfere	119
Tablica 28.	Analiza prihoda plaže za surfere	120
Tablica 29.	Troškovi uređenja ronilačke plaže	120
Tablica 30.	Analiza prihoda ronilačke plaže.....	121
Tablica 31.	Troškovi uređenja adrenalinske plaže	121
Tablica 32.	Analiza prihoda adrenalinske plaže.....	122
Tablica 33.	Troškovi uređenja romantične plaže.....	122
Tablica 34.	Analiza prihoda romantične plaže	123
Tablica 35.	Troškovi uređenja plaže za pse.....	123
Tablica 36.	Analiza prihoda plaže za pse	124
Tablica 37.	Troškovi uređenja plaže za obitelji s djecom	124
Tablica 38.	Analiza prihoda plaže za obitelji s djecom.....	125
Tablica 39.	Troškovi uređenja party plaže	125
Tablica 40.	Analiza prihoda party plaže	126
Tablica 41.	Troškovi uređenja plaže kulture	126
Tablica 42.	Analiza prihoda plaže kulture	127
Tablica 43.	Troškovi uređenja nudističke plaže	127
Tablica 44.	Analiza prihoda nudističke plaže	128
Tablica 45.	Troškovi uređenja urbane promenadne plaže	128
Tablica 46.	Analiza prihoda urbane promenadne plaže.....	129
Tablica 47.	Troškovi uređenja plaže sa zabavnim sadržajima za mlade	129
Tablica 48.	Analiza prihoda plaže sa zabavnim sadržajima za mlade	130

Tablica 49.	Troškovi uređenja plaže sa sportskim i rekreativnom sadržajima	130
Tablica 50.	Analiza prihoda plaže sa sportskim i rekreativnom sadržajima	131
Tablica 51.	Troškovi uređenja resort plaže – hotelske plaže	132
Tablica 52.	Analiza prihoda resort plaže – hotelske plaže	132

Popis slika:

Slika 1.	Prikaz Splitsko-dalmatinske županije.....	8
Slika 2.	Kartografski prikaz korištenja i namjene prostora	21
Slika 3.	Broj zaprimljenih obrazaca i broj plaža po područjima.....	35

Popis kratica:

<i>DINKS</i>	engl. <i>Double income, no kids</i> (u prijevodu: Parovi s dvostrukim primanjima, bez djece)
<i>ES</i>	Ekvivalent stanovnika
<i>EU</i>	Europska unija
<i>GUP</i>	Generalni urbanistički plan
<i>ISPU</i>	Informacijski sustav prostornog uređenja
<i>IUOP</i>	Integralno upravljanje obalnim područjem
<i>JLS</i>	Jedinica lokalne samouprave
<i>JLP(R)S</i>	Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
<i>LAG</i>	Lokalna akcijska grupa
<i>NP - AP</i>	Nacionalni program upravljanja i uređenja morskih plaža - Akcijski plan
<i>MINT</i>	Ministarstvo turizma
<i>MRRFEU</i>	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije
<i>NN</i>	Narodne novine
<i>NN MU</i>	Narodne novine Međunarodni ugovori
<i>ODMPP</i>	Okvira direktiva o morskom prostornom planiranju
<i>OP</i>	Operativni program
<i>PPM</i>	Prostorno planiranje mora
<i>PPU</i>	Prostorni plan uređenja (grada/općine)
<i>RH</i>	Republika Hrvatska
<i>SC</i>	Strateški cilj
<i>SDŽ</i>	Splitsko-dalmatinska županija
<i>SWOT</i>	engl. <i>Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats</i> (u prijevodu: Snage, Slabosti, Prilike, Prijetnje)
<i>TZ</i>	Turistička zajednica
<i>UO</i>	Upravni odjel
<i>ZOP</i>	Zaštićeno obalno područje mora

1. Uvod

Morske plaže važan su element javne turističke infrastrukture, posebno u segmentu dominantnog hrvatskog turističkog proizvoda „sunce i more“, pa ih je važno uključiti u regulatorni okvir. Postojeći zakonodavni okvir referira se na plaže putem Pravilnika o vrstama morskih plaža i uvjetima koje moraju zadovoljavati (NN 50/95). Regionalni program uređenja i upravljanja morskim plažama pripada prvoj generaciji dokumenata relevantnih za uređenje i upravljanje plažama.

Opći cilj Regionalnog programa uređenja i upravljanja morskim plažama u Splitsko-dalmatinskoj županiji (u daljnjem tekstu: Program) je jačanje konkurentnosti turističkih destinacija na području Splitsko-dalmatinske županije. Očekuje se da će Program doprinijeti:

- uspostavi sustavnog, promišljenog i održivog pristupa uređenju i upravljanju morskim plažama u Splitsko-dalmatinskoj županiji;
- razvoju javne turističke infrastrukture proizvoda sunca i mora;
- podizanju kvalitete osnovnog turističkog proizvoda sunca i mora;
- identifikaciji plažnih prostora kao resursnoj osnovi i planiranju održivih modela uređenja i upravljanja morskim plažama na području Splitsko-dalmatinske županije;
- tematiziranju i brendiranju morskih plaža na području Splitsko-dalmatinske županije s ciljem ostvarenja dugoročnog zadovoljstva turista i povećanja ukupne turističke potrošnje; i
- usklađivanju interesa javnog, privatnog i civilnog sektora u upravljanju plažama na području Splitsko-dalmatinske županije.

Pri izradi Programa primijenjen je participativni pristup koji uključuje suradnju Naručitelja (Splitsko-dalmatinska županija), Konzultanta (SAFEGE d.o.o.) i relevantnih dionika na terenu (jedinice lokalne samouprave, turističke zajednice, komunalna poduzeća, hotelske kuće, nevladine udruge, interesna udruženja itd.). Temelj izrade Analize stanja, a posljedično i ostalih dijelova Programa, bili su evaluacijski obrasci PL/14, koje su ispunjavale jedinice lokalne samouprave. Podaci traženi u tim obrascima daju trenutnu sliku morskih plaža, te su stoga bili evaluirani i na temelju njih su doneseni zaključci i smjernice za poboljšanje sustava upravljanja plažama. Ukupno je obrađeno, analizirano i sistematizirano 345 obrazaca za 345 plaža. Otprilike polovica jedinica lokalne samouprave ispunjavala je obrasce u više od jednog navrata, kako bi se u konačnici raspolagalo sa što iscrpnijim i točnijim podacima.

Dionici su u izradu Programa bili uključeni prvenstveno putem održavanja tematskih radionica. One su se održale u dva navrata, prvi put kako bi se prikupili podaci za izradu analize stanja, SWOT analizu i viziju, te drugi put kako bi se prikupili podaci za tematizaciju plaža. Ukupno je održano devet radionica.

Konzultant je pripremio vlastiti materijal za radionice koji je podijeljen dionicima: obrasce za izradu SWOT analiza, obrazac za izradu vizije i obrazac za definiranje tema plaža.

Program se izrađivao u razdoblju od rujna 2014. do lipnja 2015. godine.

Regionalni program sadrži zbirku evaluacijskih obrazaca PL/14, koji su priloženi na zasebnom elektroničkom mediju.

U konačnici, važno je spomenuti vrijedno priznanje koje su dvije plaže ove Županije dobile 2015. Naime, u ovogodišnjem izboru 15 najljepših europskih plaža, u organizaciji European best destinations (organizacije koja promovira turističke i kulturne destinacije u Europi, sa sjedištem u Bruxellesu), čak dvije plaže su hrvatske, obje iz Splitsko-dalmatinske županije. Riječ je o plažama Zlatni Rat u Bolu na otoku Braču te Punta Rata u Brelima. Web stranica European best destinations često služi turistima kao orijentir pri izboru destinacije koju će posjetiti, što dodatno daje na težini ovom vrijednom priznanju (izvor: <http://www.europeanbestdestinations.com/top/best-beaches-in-europe-2015/>).

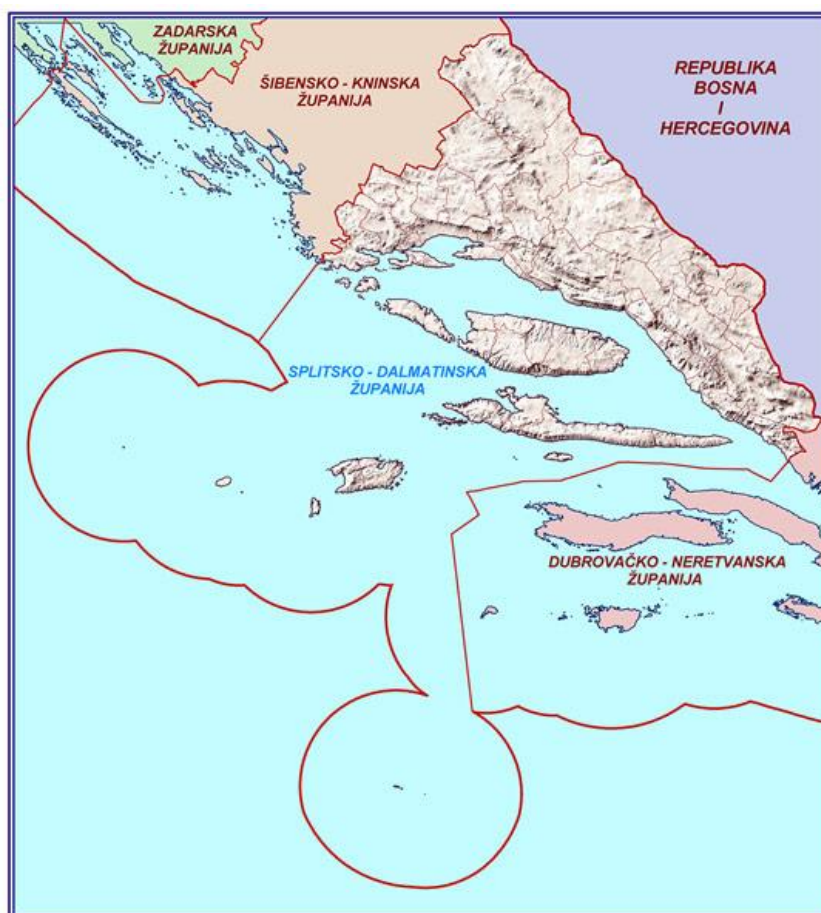
2. Analiza postojećeg stanja morskih plaža na području Županije

2.1. OPĆI DIO

2.1.1. Položaj i prostorna obilježja

Splitsko-dalmatinska županija prostorno je najveća županija u Republici Hrvatskoj. Njena ukupna površina iznosi 14.106 km². Površina kopnenog dijela s površinom otoka je 4.527 km² (8% površine RH), a površina morskog dijela je 9.579 km² (31 % morske površine RH). Najveći dio kopnenog dijela površine zauzima zaobalje (59,88%), dok najmanji udio površine otpada na otoke (19%). Geografski je smještena na središnjem dijelu jadranske obale.

Županija se proteže od Vrlike na sjeveru do najudaljenijeg hrvatskog otoka Palagruže na jugu, od Marine na zapadu do Vrgorca na istoku. Splitsko-dalmatinska županija graniči na sjeveru s Republikom Bosnom i Hercegovinom, na istoku s Dubrovačko-neretvanskom županijom, a na jugu se prostire do granice teritorijalnog mora RH.

Slika 1. Prikaz Splitsko-dalmatinske županije
(izvor: www.dalmacija.hr)

Županija se dijeli na četiri geografske pod-cjeline: obalnu, zaobalnu, zaobalnu graničnu i otočnu (Tablica 1). Zaobalje, u kontinentalnom dijelu županije, ispresijecano je planinama koje se pružaju paralelno s obalom. Kraj je rijetko nastanjen i ekonomski siromašan. Obalnu pod-cjelinu čini uski pojas uz more između planinskih lanaca i mora. To je područje visoko urbanizirano i ekonomski razvijenije u odnosu na zaobalje. Otoci su slabo nastanjeni, ekonomski su razvijeniji od zaobalja, međutim zbog različitih prilika imali su trajnu emigraciju stanovnika. Otočno

područje Županije sastoji se od 74 otoka i 57 hridi i grebena. Veličinom i naseljenošću se izdvaja 5 otoka, a to su Čiovo, Šolta, Brač, Hvar i Vis. Naseljeno je još 6 otoka: Veli Drvenik, Mali Drvenik, Sv. Klement, Šćedro, Biševo i Sv. Andrija. Zaobalno granično područje se nalazi u sjevernom dijelu Županije.

Tablica 1. Funkcionalne cjeline Splitsko-dalmatinske županije

Funkcionalne cjeline		Administrativne cjeline	
Regija	Mikroregije	Prostorne cjeline	Općine i Gradovi
Splitsko-dalmatinska županija	Obalna	Splitska konurbacija (dio)	Gradovi-Kaštela, Omiš (dio), Solin (dio), Split (dio), Trogir (dio), Općine-Klis (dio), Marina (dio), Dugi Rat, Podstrana, Seget (dio)
		Makarsko primorje	Općine-Baška Voda, Brela, Gradac, Podgora, Tučepi, Zadvarje Grad-Makarska
	Zaobalna	Sinjska - Cetinska krajina (dio)	Općine-Dicmo, Otok (dio), Gradovi-Sinj (dio), Trilj (dio)
		Splitska konurbacija (dio)	Općine-Dugopolje, Gradovi-Omiš (dio), Solin (dio)
		Imotska krajina (dio)	Općine-Cista Provo (dio), Lokvičići, Lovreč (dio), Podbablje, Proložac (dio), Šestanovac, Zagvozd
		Zagora splitske konurbacije	Općine-Klis (dio), Lećevice, Marina (dio), Muć, Prgomet, Primorski Dolac, Seget (dio)
		Vrgoračka krajina (dio)	Grad-Vrgorac (dio)
		Poljica	Grad-Omiš (dio),
		Vrlička (Cetinska) krajina (dio)	Grad-Vrlika (dio)
		Zaobalno granična	Sinjska (Cetinska) krajina
	Imotska krajina (dio)		Općine-Cista Provo (dio), Lovreč (dio), Proložac (dio), Runovići, Zmijavci, Grad-Imotski
	Vrgoračka krajina (dio)		Grad Vrgorac (dio)
	Vrlička (Cetinska) krajina (dio)		Grad Vrlika (dio)
	Otočna	Otok Brač	Općine-Bol, Milna, Nerežišća, Postira, Pučišća, Selca, Sutivan Grad Supetar
		Otok Hvar	Općine-Jelsa, Sućuraj, Gradovi-Hvar, Stari Grad
		Splitska konurbacija (dio)	Općina-Okrug Gradovi-Split (dio), Trogir (dio)
		Otok Šolta	Općina-Šolta
		Otok Vis, Biševo, Svetac	Gradovi-Komiža, Vis

Geografski fokus Programa su priobalje i otoci. Najvažnija gospodarska djelatnost u tom dijelu Županije je turizam, a u tom kontekstu plaže sigurno imaju vrlo važno mjesto jer su one jedan od središnjih elemenata turističke ponude Županije. U obalnom i otočnom dijelu Županije je, prema popisu stanovništva iz 2011. godine, živjelo ukupno 359.318 stanovnika što čini 79% od ukupnog broja stanovnika Županije. Od toga je u obalnom dijelu živjelo 329.279 stanovnika, a na otocima 30.039 stanovnika. Domicilno stanovništvo su važni potencijalni korisnici plaža.

2.1.1. Administrativni ustroj

Ukupan broj stanovnika Županije, prema popisu iz 2011. godine, je 455.242, što je oko 10% ukupnog stanovništva Republike Hrvatske. Administrativni ustroj se sastoji od 16 gradova i 39 općina, što također odgovara deset postotnom udjelu u ukupnom broju svih administrativnih jedinica RH. Od 16 gradova, 11 ih je u zaobalju i na otocima, a od 39 općina, 21 ih je u zaobalju i na otocima. Dakle, glavnina stanovništva, ali i administrativnih jedinica je u prostoru u kojemu nalazimo plaže i na koje je fokusiran Program. Ovaj je podatak važan, jer je pretpostavka da su administrativne jedinice, odnosno jedinice lokalne samouprave temeljni nositelji upravljanja plažama.

2.1.2. Turistička potražnja

Broj dolazaka turista i broj noćenja u Županiji u 2013. godini porastao je u odnosu na 2012. godinu (porast od 10% u dolascima i 9 % u noćenjima), kao i 2012. godine u odnosu na 2011. godinu (porast od 6% u dolascima i 6% u noćenjima)¹.

Tablica 2. Broj dolazaka i noćenja turista u Splitsko-dalmatinskoj županiji u 2013. godini

JLS (općina/grad)		Ukupno	Domaći turisti	Strani turisti
		<i>Gradovi</i>		
Hvar	<i>Dolasci</i>	131.909	8.671	123.238
	<i>Noćenja</i>	566.729	33.766	532.963
Kaštela	<i>Dolasci</i>	41.016	5.693	35.323
	<i>Noćenja</i>	217.706	18.973	198.733
Komiža	<i>Dolasci</i>	17.164	7.383	9.781
	<i>Noćenja</i>	92.182	34.728	57.454
Makarska	<i>Dolasci</i>	156.468	14.853	141.615
	<i>Noćenja</i>	991.093	69.841	921.252
Omiš	<i>Dolasci</i>	93.427	4.517	88.910
	<i>Noćenja</i>	568.176	18.263	549.913
Solin	<i>Dolasci</i>	6.921	2.152	4.769
	<i>Noćenja</i>	15.066	4.916	10.150
Split	<i>Dolasci</i>	318.057	42.796	275.261
	<i>Noćenja</i>	861.606	88.016	773.590
Stari Grad	<i>Dolasci</i>	28.579	4.641	23.938
	<i>Noćenja</i>	190.129	27.820	162.309
Supetar	<i>Dolasci</i>	59.233	5.083	54.150
	<i>Noćenja</i>	471.297	28.949	442.348
Trogir	<i>Dolasci</i>	66.860	3.217	63.643
	<i>Noćenja</i>	307.778	11.725	296.053
Vis	<i>Dolasci</i>	18.946	4.604	14.342
	<i>Noćenja</i>	119.641	27.718	91.923
		<i>Općine</i>		
Baška Voda	<i>Dolasci</i>	115.357	8.294	107.063
	<i>Noćenja</i>	812.588	46.812	765.776

¹ Analiza turističke sezone 2013. (2012.) godine i osnovne smjernice za pripremu turističke sezone 2014. (2013.) godine, TZ Splitsko-dalmatinske županije, 2013. godina (2012. godina)

JLS (općina/grad)		Ukupno	Domaći turisti	Strani turisti
Bol	Dolasci	74.618	6.154	68.464
	Noćenja	488.941	33.509	455.432
Brela	Dolasci	63.847	3.515	60.332
	Noćenja	460.649	20.941	439.708
Dugi Rat	Dolasci	28.197	1.066	27.131
	Noćenja	228.512	7.755	220.757
Gradac	Dolasci	117.268	8.574	108.694
	Noćenja	706.153	37.906	668.247
Jelsa	Dolasci	57.201	3.754	53.447
	Noćenja	479.961	26.079	453.882
Marina	Dolasci	20.422	690	19.732
	Noćenja	182.728	5.622	177.106
Podgora	Dolasci	140.112	4.368	135.744
	Noćenja	976.979	27.688	949.291
Podstrana	Dolasci	108.127	15.136	92.991
	Noćenja	423.836	36.993	386.843
Postira	Dolasci	12.849	1.099	11.750
	Noćenja	115.854	7.739	108.115
Pučišća	Dolasci	2.263	428	1.835
	Noćenja	18.398	5.362	13.036
Seget	Dolasci	117.915	16.203	101.712
	Noćenja	552.962	52.635	500.327
Selca	Dolasci	7.858	306	7.552
	Noćenja	71.898	2.344	69.554
Sućuraj	Dolasci	7.781	282	7.499
	Noćenja	59.927	2.214	57.713
Sutivan	Dolasci	9.737	723	9.014
	Noćenja	87.709	6.594	81.115
Šolta	Dolasci	10.273	1.113	9.160
	Noćenja	94.937	9.594	85.343
Tučepi	Dolasci	90.643	5.458	85.185
	Noćenja	620.270	28.815	591.455

Izvor: DZS, Statistička izvješća 2014.: Turizam u 2013.

Napomena: Općina Zadvarje nije uključena u ovaj popis

Dominantni turistički proizvod u Županiji onaj je sunca i mora, koji pretpostavlja korištenje osnovne turističke infrastrukture, dakle plaža. Rast broja dolazaka turista kao i rast broja noćenja ukazuje na pojačani pritisak na plažne prostore, što potvrđuje i ispitivanje TOMAS² provedeno u svim primorskim županijama. Ovim istraživanjem utvrđeno je da su gužve na plažama jedan od najlošije ocijenjenih elemenata turističke ponude. Potkapacitiranost plaža umanjuje privlačnost boravka u destinaciji, te posljedično umanjuje njenu turističku konkurentnost.

2.2. UPRAVLJANJE RAZVOJEM PLAŽA

Dosljedno postavljenog sustava upravljanja plažama u Županiji nema, bilo hijerarhijski bilo unutar jedinica lokalne samouprave i on se provodi na „ad-hoc” osnovi. U smislu razvoja plaža, nema sustavno provedene politike, iako se definicija plaža može pronaći u nizu strateških i planskih dokumenata. Ovdje je važno spomenuti pitanje upravljanja pomorskim dobrom, kao prostorom u kojem se najveći dio površina plaža nalazi. Odluke o davanju koncesija za obavljanje gospodarskih djelatnosti na pomorskom dobru donose se na razini Županije za svo

² Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj, Institut za turizam, 2014. godina

pomorsko dobro koje se nalazi u prostoru JLS koje su u obuhvatu Županije. No samo održavanje plaža zadatak je JLS i one to mogu financirati iz dijela uplata za korištenje pomorskog dobra koji se transferira JLS. Treba spomenuti da osim Grada Splita, niti jedna JLS nema posebnu tvrtku koja se bavi upravljanjem plaža.

2.3. ZAKONODAVNI I INSTITUCIONALNI OKVIR UPRAVLJANJA PLAŽAMA

Prilikom izrade Programa, većina analizirane i obrađene dokumentacije (strateški, planski, zakonski/podzakonski dokumenti) preuzeta je sa službenih internetskih stranica nadležnih institucija i organizacija. Pritom napominjemo da neke JLS nemaju javno objavljenu svu relevantnu dokumentaciju.

Analizom navedene dokumentacije uočeno je da se za ista ili slična administrativno-geografska područja koriste različiti termini, poput mikroregije, prostorne cjeline, prostorne jedinice i sl. Neki od ovdje obrađenih dokumenata ne odnose se na područje Splitsko-dalmatinske županije, već obrađuju geografsko područje Dalmacije, šire područje Splita itd. S obzirom na to, Konzultant je tijekom izrade Programa pokušao svaki od dolje navedenih dokumenata obraditi na jedinstveni način, odnosno promatranjem cjelokupnog prostora Županije, te prethodno utvrđenih funkcionalnih i administrativnih jedinica (Tablica 1).

Hrvatski turizam prvenstveno je prepoznat u kontekstu ljetnog odmora, pa tako i onaj Splitsko-dalmatinske županije. Dominantni proizvodi hrvatskog turizma su sunce i more, te nautički, poslovni i kulturni turizam. Razvoj plaža usko je vezan uz razvoj turističkih destinacija na čijem području se nalaze, te ih je nemoguće razvijati samostalno, neovisno o navedenoj destinaciji. Stoga je potrebno analizirati regulatorni okvir koji se odnosi na ona područja i sektore koji pokrivaju neke od aspekata važnih za plaže u RH (turizam, prostorno planiranje, pomorsko dobro, koncesije itd.).

Strateški i planski dokumenti, te zakonski i podzakonski akti analizirani su s obzirom na relevantnost za ovaj Program, posebno imajući u vidu sljedeće kriterije:

- Jesu li plaže prepoznate kao kategorija koju treba razvijati?
- Ukoliko jesu, da li dokument daje preciznije smjernice za razvoj plaža?
- Ukoliko dokument ne prepoznaje plaže kao zasebnu kategoriju, da li ostavlja mogućnost da se plaže uvedu kao kategorija koju je moguće razvijati?

Konzultant je usklađenost svakog dokumenta s navedenim kriterijima, gdje god je to bilo relevantno i moguće, naveo u rubrici „Napomena“.

2.3.1. Strateški dokumenti

Prema **Strategiji razvoja hrvatskog turizma do 2020. godine (NN 55/13)**, najkonkurentniji, odnosno tržišno najspremniji turistički proizvodi makroregije južni Jadran, pa tako i Splitsko-dalmatinske županije su *yachting* turizam te sunce i more. Aktivno iskorištavanje takvog proizvoda izrazito je sezonskog karaktera tj. prvenstveno se događa u razdoblju tri ljetna mjeseca (lipanj, srpanj, kolovoz).

Primarni turistički proizvodi³ Splitsko-dalmatinske županije su sljedeći:

- Sunce i more;
- *Yachting* i *cruising* (unutar proizvodne grupe nautički turizam);
- Gradski turizam i turizam baštine (unutar proizvodne grupe kulturni turizam);
- Kajak/kanu (unutar proizvodne grupe pustolovni i sportski turizam).

³ Strategija razvoja hrvatskog turizma do 2020. dijeli prostor RH na 10 turističkih regija, jedna od kojih je Dalmacija (Split). Obzirom da četiri dalmatinske regije sa središnjim gradovima u ovoj Strategiji odgovaraju približnoj podjeli na županije, u ovom dokumentu regiju Dalmacija (Split) analizirali smo kao istoznačnu sa Splitsko-dalmatinskom županijom.

Razvoj primarnih turističkih proizvoda u Splitsko-dalmatinskoj županiji kroz prioritetne i ostale aktivnosti prikazuje Tablica 3.

Tablica 3. *Prioritetne i ostale aktivnosti razvoja turističkog proizvoda „sunce i more“ u Županiji*

Prioritetne aktivnosti	Uređenje turističke destinacijske infrastrukture poput plaža, šetnica, staza, prometne signalizacije, javnih parkirališta i lokalnog prijevoza
Ostale aktivnosti	Unapređenje sustava turističkih informacija u destinaciji (npr. info punktovi, interpretacija prostora, turistička signalizacija).

Strategija predviđa i **unapređenje ostale turističke ponude**, što uključuje podizanje kvalitete plaža⁴ (Tablica 4).

Tablica 4. *Predviđeno unaprjeđenje plažnih prostora*

<i>Željeni pomak</i>	Primjerenija valorizacija resursa te zaštita plažnog prostora radi osiguranja dugoročnog zadovoljstva korisnika i ekonomskog interesa jedinica lokalne samouprave i/ili plažnih koncesionara, što uključuje odvajanje javnih od privatnih (hotelskih ili kamp) plaža te utvrđivanje režima korištenja javnih plaža (naplata vs. slobodno korištenje).
<i>Nova izgradnja</i>	Kako je velik broj plaža, osobito javnih, još uvijek infrastrukturno nedovoljno opremljen, a ponekad i potpuno neopremljen, nova izgradnja odnosi se na opremanje javnih plaža u zonama najveće koncentracije kupaca potrebnim sadržajima (tuševi, WC, kabine za presvlačenje, plažni rekviziti, ugostiteljski sadržaji). Pritom valja posebno voditi računa da su plaže relativno ravnomjerno raspoređene duž priobalja kao i na otocima. Konačno, samo iznimno valja omogućiti uređenje plaža na prostorima/područjima gdje ne postoji adekvatna morfologija obale i to uz poštivanje posebnih kriterija i mjera zaštite okoliša i prirode, s obzirom na to da ta aktivnost podrazumijeva potpunu promjenu morfologije kontaktnog prostora mora i kopna bilo nasipavanjem ili betonizacijom, što nije okolišno prihvatljivo.
<i>Pogodne lokacije</i>	Izbor prioritetnih javnih plaža bazira se na kriterijima kao što su: (i) lociranost unutar većih gradskih aglomeracija, (ii) neposredna blizina područja velike sezonske koncentracije turističke potražnje, (iii) laka prometna dostupnost, (iv) mogućnost cjelogodišnjeg višenamjenskog korištenja i sl.

Strategija se uređenja plaža dotiče i u kontekstu unapređenja komunalnog standarda, što čini pretpostavku podizanja razine konkurentnosti. U tom smislu, aktivnosti uređenja plaža te unapređenja plažne infrastrukture doprinijet će značajnim investicijskim aktivnostima.

Akcijski plan Strategije navodi 26 prioritetnih mjera, od kojih se Mjera 12 direktno odnosi na pitanje plaža (Tablica 5), a predviđa izradu Regionalnih/lokalnih programa uređenja i upravljanja plažama, i odnosi se na uspostavu sustavnog, promišljenog i održivog pristupa uređenju i upravljanju plažama.

Tablica 5. *Mjera 12 Akcijskog plana – Regionalni/lokalni programi uređenja plažama*

<i>Opis mjere</i>	Neovisno o izuzetnim prirodnim i/ili ambijentalnim obilježjima hrvatskih plaža, još uvijek ne postoji suglasje oko poželjnog načina korištenja/upravljanja raspoloživim plažnim prostorom. S jedne strane postoji velik broj plaža koje su infrastrukturno i/ili sadržajno potpuno neopremljene. S druge strane, postoji sve veći broj plaža koje se prekomjerno koriste za generiranje prihoda čime je uvelike izgubljen njihov autentični šarm, ambijentalnost i posebnost. Mjera je u funkciji uspostave sustavnog, promišljenog i održivog pristupa uređenju i upravljanju plažama kako bi se osiguralo oboje – dugoročno zadovoljstvo korisnika i ekonomski interes jedinica lokalne samouprave i/ili plažnih koncesionara.
-------------------	---

⁴ Ostala turistička ponuda uključuje tematske parkove, centre za posjetitelje, staze i šetnice, ponudu *shoppinga* i zabave

	<p>Za uređene plaže ističe se potreba izrade analize prihvatnog kapaciteta i načina njihova održavanja, s obzirom na to da se one kao takve definiraju kroz prostorno plansku dokumentaciju (prostorni planovi jedinica lokalne i područne – regionalne samouprave).</p> <p>Kroz definiranje poželjnih načina uređenja turistički pogodnih plaža, utvrđivanje prihvatnog kapaciteta i načina njihova optimalnog korištenja, kao i potrebnih sadržaja, mogućnosti naplate ulaza, tematiziranja i sl., provedba mjere podrazumijeva trajnu zaštitu prirodnosti i ambijentalnosti plažnog prostora uz istodobno osiguranje pozitivnih učinaka na lokalne proračune.</p> <p>U skladu s tim, uz razdvajanje javnih od privatnih (hotelskih ili kamp) plaža, mjerom se planira optimalan i ekološki prihvatljiv način uređenja plaža.</p>
<i>Nositelj aktivnosti</i>	Ministarstvo turizma (MINT) u suradnji s Ministarstvom zaštite okoliša i prirode, Ministarstvom pomorstva, prometa i infrastrukture i Ministarstvom graditeljstva i prostornoga uređenja.

Važno je naglasiti da se osim Mjere 12 većina od 26 mjera na direktan ili indirektan način dotiče problematike obalnog tj. plažnog pojasa.

Napomena: *Plaže kao zasebna prostorna kategorija specifično su prepoznate u dokumentu Strategija razvoja hrvatskog turizma do 2020. godine. U ovom dokumentu one se obrađuju u tri navrata: u sklopu razvoja primarnog turističkog proizvoda Županije, gdje je njihovo uređenje jedna od prioriteta aktivnosti; u sklopu unapređenja tzv. ostale turističke ponude, te im je u Akcijskom planu dodijeljena jedna od 26 prioriteta mjera. Preciznije smjernice za razvoj plaža predviđaju se u Regionalnim programima za uređenje i upravljanje, koji utoliko moraju biti provedbenog karaktera.*

Strategija je dokument koji za cilj ima povećanje broja turista u RH, odnosno prvenstveno je usmjeren posjetiteljima, ne-domicilnom stanovništvu. Utoliko je potrebno plaže/kupališta promišljati i kao kategoriju predviđenu za „korištenje“ tijekom cijele godine, u kontekstu njihovog doprinosa sadržajima svakodnevnog života i lokalnom identitetu.

Vizija **Strateškog marketinškog plana hrvatskog turizma za razdoblje 2014.-2020.** glasi: „Hrvatska želi igrati važnu ulogu na iskustvenim tržištima odmora, istraživanja i zabave te postati odredište s više turističkih proizvoda i s nižom sezonalnošću, većom profitabilnosti po turistu i snažnijim turističkim brendom“. Ona obuhvaća tri glavna cilja:

- povećanje snage brenda „Hrvatska“
- povećanje pred- i post-sezonskih dolazaka
- povećanje dnevne potrošnje

Obzirom na elemente motivacije odnosno područja turističkog poslovanja, Plan primarne proizvodne kategorije Splitsko-dalmatinske županije smješta u sljedeće razrede (Tablica 6).

Tablica 6. *Smještaj primarnih proizvodnih kategorija u pojedine razrede*

Razred			
<i>Opuštanje</i>	<i>Istraživanje</i>	<i>Uživanje</i>	<i>Sastajanje</i>
Hrvatska obala	Vino i gastronomija	Za ljubitelje prirode	Sastanci zvan gužve
Jedrenje/nautika	Avantura i sportovi	Za ljubitelje kulture i Umjetnosti	Mali i srednji događaji
Ruralna Hrvatska	Priroda	Za ljubitelje vodenih Sportova	Poticajna putovanja
Zdravlje i wellness	Kultura	Za ljubitelje	Team Building

* Plavim slovima Konzultant je označio one proizvode koji se odnose na plaže

Napomena: Termin „plaža“ ili „kupalište“ spominje se samo jednom, pri nabrojavanju pet jedinstvenih koristi koje zadovoljavaju potrebe ciljanog gosta. Jedna od tih koristi je netaknutost odredišta, a uključuje plaže i otoke. Nominalno, termin „plaža“ spominje se još jednom, u prijedlogu regionalnih ikona koje su ključ izgradnje regionalnih brendova. Za područje Dalmacija – Split tako se predlažu dvije ikone, splitska Riva i plaža Zlatni rat. U ovom slučaju termin „plaža“ očigledno nije upotrijebljen kao generički pojam, već kao dio toponima.

Plaže nisu prepoznate kao zasebna kategorija, barem ne izravno. Međutim, dokument svakako ostavlja mogućnost razvoja plaža u sklopu razvoja ostalih proizvoda, poput obale, vodenih sportova, jedrenja/nautike itd. Također, plaže se mogu iskoristiti kao alat tj. način ostvarenja sva tri elementa vizije tj. ciljeva: povećanje snage brenda; povećanje pred- i post-sezonskih dolazaka; povećanje dnevne potrošnje.

Prema **Razvojnoj strategiji Splitsko-dalmatinske županije**⁵, vizija županije glasi: „Splitsko-dalmatinska županija je visoko-razvijena, razvojno dinamična, pomorski orijentirana, otvorena europsko-mediteranska regija:

- Konkurentnog gospodarstva, temeljenog na znanju i kvalitetnim ljudskim resursima
- Prepoznatljiva i privlačna zbog visoke kvalitete življenja, očuvanog okoliša, kulture i tradicije
- Usmjerena održivom razvoju svih svojih dijelova te prometno i razvojno integrirana sa svojim širim okruženjem
- Utemeljena na snažnom partnerstvu i komunikaciji među razvojnim dionicima.“

Razvojna strategija Splitsko-dalmatinske županije ima pet strateških ciljeva: **SC 1:** konkurentno gospodarstvo; **SC 2:** razvoj infrastrukture, zaštita prirode i okoliša; **SC 3:** razvoj ljudskih resursa i povećanje kvalitete života; **SC 4:** unapređenje upravljanja razvojem i **SC 5:** jačanje prepoznatljivosti županije.

Kategorija plažnih ili kupališnih prostora može se tematizirati u sklopu sljedećih ciljeva i prioriteta:

- Strateškog cilja 1: Konkurentno gospodarstvo, prioriteta 3: Razvoj turizma
- Strateškog cilja 2: Razvoj infrastrukture, zaštita prirode i okoliša, prioriteta 2: Podizanje kvalitetne komunalne infrastrukture, te prioriteta 4: Zaštita prirode i okoliša
- Strateškog cilja 4: Unapređenje upravljanja razvojem, prioriteta 1: Pобоljšanje kvalitete upravljanja lokalne i regionalne samouprave
- Strateškog cilja 5: Jačanje prepoznatljivosti županije, prioriteta 1: Jačanje regionalnog identiteta te prioriteta 2: Promocija gospodarskih potencijala

Napomena: Termin „plaža“ spominje se tri puta, i to isključivo u Osnovnoj analizi, u kontekstu ispitivanja kakvoće morske vode na plažama. Termin „kupalište“ niti jednom se ne spominje.

Unatoč činjenici da se plaže ne spominju u Strateškom okviru Razvojne strategije (Vizija, strateški ciljevi, prioriteti, mjere), koji predstavlja njezin ključan dio, moguće ih je razvijati izravno, u sklopu strateškog cilja 1, prioriteta 3 (Razvoj turizma), strateškog cilja 5, prioriteta 1 i 2 (Jačanje prepoznatljivosti županije; Promocija gospodarskih potencijala), ili indirektno, u sklopu strateškog cilja 2, prioriteta 2 i 4 (Podizanje kvalitetne komunalne infrastrukture; Zaštita prirode i okoliša), te strateškog cilja 4, prioriteta 1 (Pобоljšanje kvalitete upravljanja lokalne i regionalne samouprave).

⁵ Razvojna strategija Splitsko-dalmatinske županije 2011.-2013. izvorno je obuhvaćala provedbeno razdoblje do 2013. Međutim, obzirom na kašnjenje usvajanja Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do 2020., MRRFEU je predložilo produljenje primjene postojećih županijskih razvojnih strategija do 2015. Utoliko, Razvojna strategija Splitsko-dalmatinske županije vrijedi i u 2015.

Pored gore navedenih, već postojećih, dokumenata strateškog karaktera, trenutačno su u izradi dvije strategije na državnoj razini koje bi se mogle, izravno ili neizravno, doticati pitanja upravljanja plažama: Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske i Strategija upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem Republike Hrvatske.

Potreba za izradom **Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske** definirana je Zakonom o prostornom uređenju usvojenom 2013. godine. Riječ je o temeljnom državnom dokumentu za usmjerenje razvoja u prostoru, s kojim su se dužni usklađivati svi prostorni planovi, sektorske strategije, planovi i ostali razvojni dokumenti pojedinih gospodarskih i upravnih područja i djelatnosti. Za potrebe strategije izrađeno je šest stručnih podloga od kojih je ona koja se odnosi na integralno upravljanje obalnim područjem od posebne važnosti za Program. Cilj strategije je da definira koncepciju prostornog razvoja Republike Hrvatske i to temeljem slijedećih postavki:

1. Afirmacija policentričnosti
2. Ublažavanje tempa depopulacije najugroženijih područja
3. Očuvanje identiteta hrvatskog prostora
4. Korištenje prednosti geoprometnog položaja
5. Održivi razvoj gospodarstva i infrastrukturnih sustava
6. Povezivanje s europskim prostorom
7. Integrirani pristup prostornom uređenju i
8. Aktivna prilagodba dinamici promjena

Napomena: Za pitanje uređenja plaža, važne su postavka 3. (očuvanjem identiteta prostora poboljšava se kompetitivna sposobnost turističke djelatnosti, pa time i potražnje za plažama), postavka 5. (turizam i dalje ostaje jedna od najvažnijih gospodarskih djelatnosti i relativno veliki „potrošač“ prostora, posebno obalnog, sa značajnim utjecajem na stanje i ponudu plažnoga prostora) i postavka 8. (klimatske promjene mogu imati značajnog utjecaja na turističku djelatnost; podizanje razine mora može direktno ugroziti plaže, pri čemu prilagodba na te promjene postaje prioritet prostornog planiranja u nadolazećim desetljećima).

Strategija upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem Republike Hrvatske izrađuje se kao odgovor na zahtjeve Okvirne direktive EU kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša te Protokola Barcelonske konvencije o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja, ratificiranim od strane Republike Hrvatske (Zakon o potvrđivanju Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja, NN MU, broj 8/2012). Ciljevi koji se trebaju postići upravljanjem i zaštitom morskog okoliša i obalnog područja u područjima kojima upravlja Republika Hrvatska, odnosno u kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju, su:

1. zaštita, očuvanje i omogućavanje oporavka i, gdje je to izvedivo, obnavljanje strukture i funkcije morskih i obalnih ekosustava te zaštita bioraznolikosti i njeno održivo korištenje;
2. očuvanje zaštićenih područja u moru i ekološki značajnih područja Europske unije Natura 2000;
3. smanjenje onečišćenja, odnosno opterećenja u morskome i obalnom okolišu kako bi se osiguralo da nema značajnih negativnih utjecaja ili rizika za ljudsko zdravlje i/ili zdravlje ekoloških sustava i/ili korištenje mora i obale;
4. očuvanje, unaprjeđenje i/ili ponovno uspostavljanje ravnoteže između ljudskih aktivnosti i prirodnih resursa u moru i obalnom području;
5. očuvanje obalnog područja na korist sadašnjih i budućih generacija;
6. održivo korištenje prirodnih resursa, posebice prostora i voda;
7. očuvanje cjelovitosti obalnih ekosustava, krajobraza i geomorfologije;
8. sprječavanje i/ili ublažavanje utjecaja prirodnih rizika, osobito klimatskih promjena, koji mogu biti prouzročeni prirodnim ili ljudskim aktivnostima;
9. usklađenost između javnih i privatnih inicijativa i svih odluka vlasti na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, a koje utječu na korištenje obalnog područja.

Napomena: *Gotovo svi gore navedeni ciljevi Strategije su relevantni za Program. To se posebno odnosi na ciljeve 1, 3, 4, 6, 7, 8. Jedan dio tih ciljeva se odnosi na očuvanje prirodnog stanja plaža, čime se zadržava njihova izvorna privlačnost, a drugi dio se odnosi na sustav upravljanja obalnim područjem pa, indirektno, i na sustav upravljanja morskim plažama. Naravno, ovdje je riječ o državnoj strategiji kojom se definiraju strateške smjernice koje na regionalnoj i lokalnoj razini, u zavisnosti od tematskog područja, trebaju biti transformirane u precizne politike upravljanja resursima (u ovom slučaju to su plaže).*

Planski dokumenti

Iako većina planova ima i stratešku dimenziju, način na koji su planovi kategorizirani u ovom dokumentu ukazuje na razliku između njih i strateških dokumenta. Planovi su rezultat dugotrajnog procesa usklađivanja interesa između dionika i njihove su odrednice i rješenja mnogo detaljnija nego što je to slučaj u strateškim dokumentima. Planovi uglavnom imaju kraći vremenski horizont nego strateški dokumenti, baš zato jer je stupanj njihove detaljnosti veći nego u strategijama, te im je ostavljena mogućnost izmjene i dopune, što doprinosi fleksibilnosti planiranja.

Ova analiza obuhvaća tri vrste relevantnih planova koji su izrađeni za područje Splitsko-dalmatinske županije: upravljački, razvojni i prostorni. Analiza se provodi imajući u vidu četiri temeljna elementa bitna za ovaj Program: obalno područje, plaža, pomorsko dobro i upravljanje, definicije kojih su date dalje u tekstu.

Obalno područje znači geomorfološko područje s obje strane obale u kojem se međusobno djelovanje između pomorskih i kopnenih dijelova odvija u obliku složenih ekoloških sustava i sustava resursa koje čine biotske i abiotske komponente koje koegzistiraju i u međusobnom su djelovanju s ljudskim zajednicama i relevantnim društveno-gospodarskim aktivnostima⁶.

Plaža kao prostorna kategorija u današnjem zakonodavno-planskom okviru, na državnoj i područnoj (regionalnoj)/lokalnoj razini, određuju se putem Uredbe o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru (NN 23/04, 101/04, 63/08, 125/10, 83/12), putem Prostornog plana Splitsko-dalmatinske županije (SG 1/03, 8/04, 5/05, 5/06, 13/07, 9/13) i putem Prostornih planova uređenja općina/gradova. Prethodni Zakon o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12)⁷ određivao je morske plaže te ih dijelio na uređene i prirodne.

Važeći Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13), koji je stupio na snagu 01.01.2014. godine gotovo da ne spominje plaže, odnosno ne daje im određeno značenje niti ih diferencira.

Pomorsko dobro je opće dobro u općoj upotrebi; njime upravlja, vodi brigu o zaštiti i odgovara Republika Hrvatska neposredno ili putem jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno jedinica lokalne samouprave u skladu s odredbom ovoga Zakona⁸; kao takvo, ono ne može biti objekt stjecanja stvarnih prava, a o njemu skrbi Republika Hrvatska neposredno ili putem jedinica regionalne ili lokalne samouprave.

Upravljanje uključuje sljedeće aktivnosti: održavanje, unapređenje, skrb o zaštiti pomorskog dobra u općoj upotrebi, te posebnu upotrebu ili gospodarsko korištenje pomorskog dobra na temelju koncesije ili koncesijskog odobrenja⁹.

2.3.1.1. Planovi upravljanja

Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama, članak 11, stavak 4 i stavak 5, navodi da županije vode brigu o izvanrednom upravljanju pomorskim dobrom (koje obuhvaća sanaciju pomorskog dobra izvan luka nastalu uslijed izvanrednih događaja i izradu prijedloga granice pomorskog dobra i njezinu provedbu), dok gradovi i općine vode brigu o redovnom upravljanju pomorskim dobrom (koje obuhvaća brigu o zaštiti i održavanju pomorskog dobra u općoj upotrebi).

⁶ Zakon o potvrđivanju Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjem (NN – Međunarodni ugovori 8/2012)

⁷ Do 31.12.2013., odnosno do stupanja na snagu Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13)

⁸ Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama (NN 158/03, 141/06 i 38/09)

⁹ Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama, članak 10.

Godišnje planove upravljanja pomorskim dobrom svaka primorska županija obvezna je izraditi svake godine sukladno odredbama Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (NN br. 158/03, 141/06 i 38/09) i Uredbom o postupku utvrđivanja granice pomorskog dobra (NN br. 8/04 i 82/05).

Godišnji **Plan upravljanja pomorskim dobrom Splitsko-dalmatinske županije** ima višestruku svrhu: izradu prijedloga granica pomorskog dobra, provedbu granica pomorskog dobra, te donošenje odluka o davanju koncesija na pomorskom dobru. Utvrđene granice pomorskog dobra, koje su ujedno provedene u zemljišnim knjigama, nužan su preduvjet davanja koncesija.

Prijedlog granica pomorskog dobra te granica lučkog područja za luke posebne namjene i luke otvorene za javni promet izrađuje Povjerenstvo za granice pomorskog dobra Splitsko-dalmatinske županije i dostavlja ih na utvrđivanje Povjerenstvu za granice pomorskog dobra Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture. Plan također sadrži plan i raspored prihoda i izdataka na pomorskom dobru. Prihodi za izvanredno upravljanje pomorskim dobrom predviđeni su u sklopu županijskog proračuna, te uključuju programe: ekologiju mora; uređenje, izgradnju i održavanje pomorskog dobra; upravljanje pomorskim dobrom.

Planovi upravljanja pomorskim dobrom donose se na regionalnoj (županijskoj) ali i lokalnoj razini. Temeljem članaka 10, 11 i 37 Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (NN br. 158/03, 141/06 i 38/09) te članka 5., stavak 1. Uredbe o postupku davanja koncesijskog odobrenja na pomorskom dobru (NN 36/04, 63/08, 133/13), gradonačelnik tj. načelnik grada/općine donosi godišnji plan upravljanja pomorskim dobrom za svaku godinu i dostavlja ga nadležnom tijelu samouprave u županiji najkasnije do 1. prosinca tekuće godine. Grad Split, obzirom na svoju veličinu odnosno potrebe, pomorskim dobrom na svom području upravlja u suradnji s komunalnim društvom Splitska obala d.o.o., te ostalim nadležnim tijelima.

Planovima upravljanja pomorskim dobrom na područjima gradova/općina uređuje se sljedeće: plan redovnog upravljanja pomorskim dobrom; sredstva za redovno upravljanje pomorskim dobrom; popis djelatnosti iz jedinstvenog popisa djelatnosti na pomorskom dobru koje se mogu obavljati na području grada/općine; mikrolokacije.

Napomena: *Plaže su jedna od kategorija pomorskog dobra, što znači da se njima upravlja putem Planova upravljanja pomorskim dobrom.*

Prijedlog Plana upravljanja pomorskim dobrom Splitsko-dalmatinske županije za 2014. spominje plaže pri navođenju konkretnih katastarskih općina, u kontekstu određivanja prijedloga granice pomorskog dobra i prethodno pokrenutih postupaka za dodjelu koncesija na pomorskom dobru za određene djelatnosti.

Na razini gradova i općina upravljanje se provodi putem lokalnih Planova upravljanja pomorskim dobrom, na način da se daju koncesijska odobrenja ili se upravlja putem komunalnih trgovačkih društava. Neki lokalni Planovi upravljanja specifično navode da su oni koji obavljaju djelatnosti temeljem koncesijskog odobrenja dužni voditi računa da ono ne isključuje niti ograničava opću upotrebu pomorskog dobra. Na plažama nije dozvoljena gradnja fiksnih objekata već samo postavljanje montažnih.

Prevladavajuća svrha **Glavnog plana razvoja turizma Splitsko-dalmatinske županije**¹⁰ (SG SDŽ 4a/07) je smanjenje dominacije udjela ponude proizvoda „sunce i more“ s dosadašnje razine od oko 90% na razinu od najviše 60%, u razdoblju do siječnja 2017., odnosno deset godina od donošenja Glavnog plana¹¹.

Plan posebno opisuje uža prostorna područja koja odgovaraju onima na kojima se temelji i ovaj Program, dakle: Splitska rivijera (s otokom Šolta), Makarska rivijera, otoci Hvar, Brač i Vis, te Dalmatinska zagora.

¹⁰ Glavni plan razvoja turizma SDŽ obraća se geografskom području koje uvjetno naziva srednja Dalmacija, a koje odgovara administrativno-političkoj jedinici Splitsko-dalmatinske županije

¹¹ Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije 14.06.2004. godine raspisala je javno nadmetanje za izradu Glavnog plana razvoja turizma SDŽ. Ugovor za realizaciju projekta potpisan je 17.01.2005., a Glavni plan turizma Splitsko-dalmatinske županije prihvaćen je 13.03.2007. godine

Tablica 7 prikazuje turističke proizvode srednje Dalmacije i razinu prioriteta njihovog razvoja.

Tablica 7. *Turistički proizvodi srednje Dalmacije i njihova prioretizacija*

Proizvodi	Splitska rivijera	Makarska rivijera	Brač	Hvar	Vis	Srednja Dalmacija
Sunce i more						
Nautički turizam						
Ture						
Posebni interesi						
Kratki odmori						
Wellness i spa						
MICE (poslovni turizam)						

	Najveći prioritet		Srednji prioritet		Niski prioritet
--	-------------------	--	-------------------	--	-----------------

Ključni čimbenici uspjeha proizvoda „sunce i more“, kako ih navodi ovaj Plan, uključuju i plaže sa svom potrebnom opremom i ponudom usluga, koje su na tablici koja opisuje sadašnje stanje, od 1 do 5 (gdje 1 predstavlja loše stanje na terenu a 5 znači da je navedeni čimbenik u potpunosti implementiran i uspješno funkcionira) dobile ocjenu 2, dok je ponuda sportskih aktivnosti dobila ocjenu 1, pristup plažama i okolnim zonama dobio je ocjenu 3, a turistička signalizacija (označavanje) obalnih područja dobila je ocjenu 2.

Plan predviđa daljnji razvoj (tematskih) plaža, kao i kreiranje adekvatne infrastrukture, opreme i usluga unutar područja plaža i okolnih područja te osnivanje komisije koja odlučuje o potrebama i prioritetima poboljšanja plaža. Nije poznato je li i u kojoj mjeri je ova mjera provedena.

U skladu s navedenim, tržišno ispitivanje TOMAS iz 2004., koje obuhvaća stavove i potrošnju turista u hrvatskim turističkim destinacijama za vrijeme ljeta, čistoću plaža navodi kao jedan od tri elementa turističke ponude na Jadranu za koji su turisti izrazili visok stupanj zadovoljstva (od tri ponudene razine zadovoljstva: vrlo niska razina; visoka; vrlo visoka).

Napomena: *Glavni plan razvoja turizma Splitsko-dalmatinske županije, pored Strategije razvoja hrvatskog turizma do 2020. godine, najkonkretnije dosad tematizira plaže. One su, naime, prepoznate kao jedan od ključnih čimbenika uspjeha proizvoda sunce i more. Za razliku od ostalih dokumenata, ovaj Plan daje ocjenu tadašnjeg stanja plaža, koja je jedva prolazna (ocjena dovoljan), i predviđa daljnje unaprjeđenje i razvoj tematskih plaža. Analizirajući ovaj dokument, važno je uzeti u obzir činjenicu da je isti rađen u razdoblju od 2005. do 2007. godine, te se nigdje ne spominje vremensko razdoblje predviđenog trajanja Plana. Također, ovo je jedan od rijetkih dokumenata koji ne samo da prepoznaje plaže kao zasebnu kategoriju, već prepoznaje potrebu njihovog diferenciranja i pozicioniranja kao tematskih plaža, te predviđa provedbene aktivnosti za razvoj mjere poboljšanja plaža. Ovdje se, međutim, mora spomenuti da su te provedbene aktivnosti iznimno općenite, primjerice: uz navođenje potrebe za kreiranjem adekvatne infrastrukture važne za plažna područja, navedeno je „Otpadne vode: mehanički, kemijski, biološki“. Stoga nije jasno tko je zadužen za provedbu ove mjere, koje je predviđeno razdoblje njenog ostvarenja, niti koja su financijska sredstva na raspolaganju za njenu provedbu.*

2.3.1.2. Prostorni planovi

Obalno područje predstavlja posebnu prostorno-plansku kategoriju. Analizu prostornih planova različitih razina moguće je provesti s obzirom na dva tipa obrade:

- da li se prostorni planovi uopće osvrću na postojanje plaža u prostoru, te ukoliko da, pod kojim oznakom ih navode (neovisno o potencijalnim zahvatima u prostoru koji bi iziskivali ishodenje lokacijske dozvole),
- prepoznavanje potencijalnih pritisaka, rizika i/ili opasnosti za plaže, dakle pritisaka u blizini obale. Potencijalni pritisci koji mogu utjecati na stanje plažnih prostora uključuju, između ostalog, infrastrukturne

koridore (prometne i vodno-komunalne), podmorske ispuste, blizinu luka otvorenih za javni promet te prisutnost i intenzitet sidrenja.

Prostorni planovi relevantni za kategoriju plaža i na snazi su sljedeći:

- Prostorni plan Splitsko-dalmatinske županije (PP)
- Prostorni planovi uređenja gradova i općina (PPU)
- Urbanistički planovi uređenja gradova i općina (UPU)
- Generalni urbanistički planovi (GUP)
- Urbanistički planovi uređenja (UPU)
- Detaljni planovi uređenja (DPU)

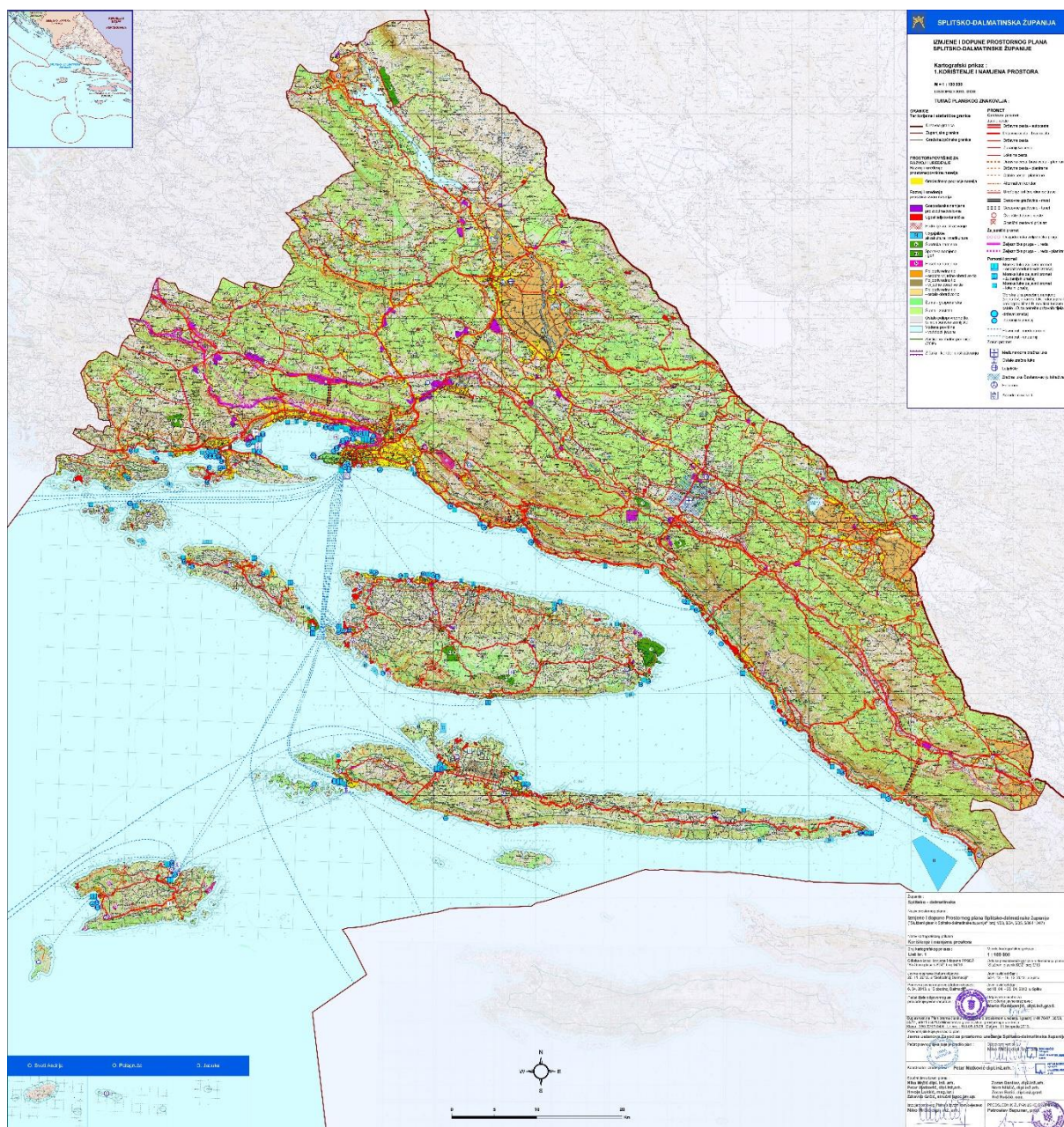
Prostorni plan Splitsko-dalmatinske županije¹² usvojen je 2003. godine, nakon čega je uslijedilo još pet izmjena i dopuna.

Analiza kartografskih prikaza rađena je s obzirom na potencijalne pritiske na prostor, koji mogu utjecati na korištenje i razvoj plaža.

- ✓ Korištenje i namjena površina

Prema kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena prostora Izmjena i dopuna Prostornog plana Splitsko-dalmatinske županije iz listopada 2013. godine (Slika 2), na njemu plaže i/ili kupališni prostori nisu posebno označeni, već ih je moguće naći pod onim namjenama koje se spominju u članku 49. tekstualnog dijela županijskog Prostornog plana, dakle kao građevinsko područje naselja (uređena morska plaža unutar naselja) te izdvojeno građevinsko područje izvan naselja ugostiteljsko-turističke i sportske namjene (za uređene morske plaže izvan naselja).

¹² SG 1/03, 8/04, 5/05, 5/06, 13/07, 9/13

Slika 2. Kartografski prikaz korištenja i namjene prostora

✓ Infrastrukturni sustavi – cestovni promet

Postojeća cestovna mreža duž kopnenog dijela Županije znatnim dijelom ide uz sam obalni rub. Državna cesta D8, tzv. Jadranska magistrala, prati tijek obale, a od neposredne blizine obale na nekim dijelovima trase udaljuje ju samo visinska razlika. Neposredno uz samu obalu prolazi od Stobreča do Dugog Rata i Omiša, zatim od Tučepa do Podgore, te od Živogošća do najjužnije točke Županije. Cesta prolazi uz sam sjeverozapadni rub otoka Čiova. Cestovna mreža na otocima uglavnom se ne spušta neposredno na obalu, uz eventualnu iznimku južnog dijela otoka Brača (zapadno od općine Bol) i jugozapadnog dijela otoka Hvara. Također, na jugozapadnom dijelu otoka Brača planirana je gradnja ceste u relativnoj blizini obale.

✓ Infrastrukturni sustavi – vodno-gospodarski sustavi

Obalno područje obilježava gusta mreža crnih stanica (dio sustava odvodnje otpadnih voda) i nešto rjeđa mreža vodosprema, postojećih i planiranih (dio vodoopskrbnog sustava). Također, znatan broj ispusta u neposrednoj

blizini obale predstavlja mogući utjecaj na kvalitetu morske vode za kupanje i kvalitetu iskustva boravka na plaži. Tri su glavna vodoopskrbna sustava: Split-Solin-Kaštela-Trogir; regionalni vodovod Makarskog primorja; Omiš-Brač-Hvar-Vis-Šolta. Sustavi odvodnje uključuju 33 sustava organiziranog prikupljanja otpadnih voda na koje je priključeno 48% postojećih ES (ekvivalent stanovnika) u županiji i 14 uređaja za pročišćavanje.

Napomena: *Županijski Prostorni plan temeljni je dokument koji uređuje pitanje razvoja i zaštite prostora. On se dotiče pitanja uređenja plaža, makar to nije njegov stožerni element. Ipak, za potrebe Programa, plan daje određene elemente koji se mogu koristiti kao smjernice za izradu Programa. Istovremeno, ovaj plan se ne bavi rizicima koje mogu imati negativan utjecaj na plaže.*

Županijski Prostorni plan važan je i zbog broja planiranih ugostiteljsko-turističkih zona, koje značajno povećavaju broj smještajnih jedinica, dakle i broj (potencijalnih) posjetitelja plaža. Broj smještajnih jedinica koje će se zaista i realizirati utjecat će na dimenzioniranje veličine plaža/kupališta u blizini tih jedinica, odnosno na vršni kapacitet plaža.

Sadržaj **Prostornog plana uređenja općine/grada**¹³ određen je Zakonom o prostornom uređenju (NN 153/13) i Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova.

U Tablica 8 dan je kratki pregled najvažnijeg sadržaja grafičkog dijela prostornih planova za 32 obalne općine/grada u Splitsko-dalmatinskoj županiji (naziv plana, naziv kartografskog prikaza, datum održavanja javnog ili ponovljenog javnog uvida, te pod kojom oznakom je plaža/kupalište zavedena u prikazu). Općine/gradovi grupirani su u 6 područja, kako ih definira Projektni zadatak, u cilju jednostavnijeg praćenja te kako bi se zadržala konzistentnost podjele na iste prostorne jedinice (riječ je o funkcionalnim cjelinama na razini kojih ne postoje zasebni prostorni planovi):

1. Splitska rivijera
2. Makarska rivijera
3. Otok Šolta
4. Otok Brač
5. Otok Hvar
6. Otok Vis

JLS razlikuju termin „plaža“ od termina „kupalište“ u svojim prostornim planovima; primjerice, Prostorni plan uređenja Općine Bol navodi u kategoriji „Razvoj i uređenje površina naselja“ oznaku R3 – kupalište, a u kategoriji „Razvoj i uređenje površina izvan naselja“ oznaku R6 – plaža Zlatni rat.

Pitanje je da li je ovakvo nazivlje (plaža – kupalište) rezultat poznavanja uzroka različitog određivanja plažnih prostora¹⁴, dakle različitog sedimenta, ili je naprosto riječ o slučajnom, *ad hoc* određivanju naziva.

Neke JLS dodatno diferenciraju svoj kupališni prostor na onaj prirodnih plaža i uređenih plaža, ovisno o tome je li njihov PPUG/O donesen nakon Izmjena i dopuna Prostornog plana Splitsko-dalmatinske županije SG 5/05: Usklađenje Prostornog plana SDŽ s Uredbom o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora, kada se, s obzirom na uvjete i način korištenja kupališnog obalnog pojasa kao kupališne zone, odredila podjela kupališnih zona na: uređene i prirodne plaže (do tada je podjela bila na: uređene, djelomično uređene i prirodne kupališne zone).

¹³ Konzultant je analizirao prostorne planove javno objavljene na web stranici ISPU (Informacijski sustav prostornog uređenja) koja je u nadležnosti Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja. Također, većina JLS u Županiji objavljuje prostorne planove na svojim internetskim stranicama.

¹⁴ Geološki, plaže mogu biti samo pješčana i šljunčana područja, dok su kupališta sva ostala područja (UNDP-ove Smjernice i prioritetne akcije za održivo upravljanje plažama u Hrvatskoj)

Tablica 8. Pregled sadržaja prostornih planova za općine/gradove Splitsko-dalmatinske županije s obzirom na plaže i kupališta

Pregled sadržaja prostornih planova za općine/gradove Splitske rivijere

Grad Split	
<i>Naziv prostornog plana</i>	Izmjene i dopune Generalnog urbanističkog plana Splita
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	Korištenje i namjena prostora Mreža gospodarskih i društvenih djelatnosti
<i>Javni uvid održan</i>	6.8.2007.-4.9.2007.
<i>Oznake</i>	R3 – kupalište (Športsko-rekreacijska namjena; Razvoj i uređenje naselja)
<i>Naziv prostornog plana</i>	Ciljana Izmjena i dopuna GUP-a Splita za područje Trsteničke uvale (jugoistočni dio)
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	Korištenje i namjena prostora
<i>Javni uvid održan</i>	3.7.2014.-10.7.2014.
<i>Oznake</i>	R3 – kupalište
<i>Naziv prostornog plana</i>	Prostorni plan uređenja Grada Splita
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	Korištenje i namjena površina
<i>Ponovni javni uvid održan</i>	17.8.2005.-31.8.2005.
<i>Oznake</i>	R3 – kupalište (Športsko-rekreacijska namjena; Površine za razvoj i uređenje unutar i izvan naselja)
Grad Kaštela	
<i>Naziv prostornog plana</i>	GUP, Izmjene i dopune
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	Korištenje i namjena površina
<i>Ponovni javni uvid održan</i>	22.4.2011.-10.5.2011.
<i>Oznake</i>	M8 (mješovita namjena u funkciji kupališta); R3 (kupalište; športsko-rekreacijska namjena)
Grad Omiš	
<i>Naziv prostornog plana</i>	Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	Korištenje i namjena površina
<i>Ponovni javni uvid održan</i>	7.12.2012.-21.12.2012.
<i>Oznake</i>	1. Razvoj i uređenje površina naselja - R3 (kupalište; športsko-rekreacijska namjena) 2. Razvoj i uređenje površina izvan naselja - R3 (kupalište; športsko-rekreacijska namjena)
Grad Trogir	
<i>Naziv prostornog plana</i>	II. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	Korištenje i namjena površina
<i>Ponovni javni uvid održan</i>	18.2.2013.-25.2.2013.
<i>Oznake</i>	Razvoj i uređenje površina naselja - R3 (uređena plaža – neizgrađeni dio; sportsko-rekreacijska namjena)
Grad Solin	
<i>Naziv prostornog plana</i>	GUP Solina; Prostorni plan uređenja grada Solina
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	
<i>Javni uvid održan</i>	Ne spominju se plaže/kupališta
<i>Oznake</i>	
Općina Dugi Rat	
<i>Naziv prostornog plana</i>	Prostorni plan uređenja Općine Dugi Rat
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	Korištenje i namjena površina
<i>Javni uvid održan</i>	12.12.2008.-23.12.2008.
<i>Oznake</i>	Građevinska područja – površine za razvoj i uređenje naselja: OB - Uređenje obalnog pojasa, R3 – uređene plaže
Općina Marina	

<i>Naziv prostornog plana</i>	II. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	Pregledna karta izmjena i dopuna
<i>Javni uvid održan</i>	bez datuma – prijedlog plana za javnu raspravu
<i>Oznake</i>	Korištenje i namjena površina, Razvoj i uređenje površina naselja – R3 (uređena plaža; športsko-rekreacijska namjena)
Općina Okrug	
<i>Naziv prostornog plana</i>	Prostorni plan uređenja Općine Okrug – Izmjene i dopune
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	Korištenje i namjena površina
<i>Javni uvid održan</i>	14.6.2012.-28.6.2012.
<i>Oznake</i>	Razvoj i uređenje površina naselja – R3 (uređeno kupalište)
Općina Podstrana	
<i>Naziv prostornog plana</i>	Izmjene i dopune prostornog plana uređenja Općine Podstrana
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	Korištenje i namjena površina
<i>Javni uvid održan</i>	10.9.2007.-24.9.2007.
<i>Oznake</i>	Razvoj i uređenje površine naselja, Izdvojene namjene unutar naselja - R3 (kupalište; športsko-rekreacijska namjena)
Općina Seget	
<i>Naziv prostornog plana</i>	Prostorni plan uređenja Općine Seget – usklađen s odredbom o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora (NN 128/04)
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	
<i>Javni uvid održan</i>	Ne spominju se plaže/kupališta
<i>Oznake</i>	

Pregled sadržaja prostornih planova za općine/gradove Makarske rivijere

Grad Makarska	
<i>Naziv prostornog plana</i>	UPU Sportsko-rekreativne zone Platno
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	Korištenje i namjena površina
<i>Ponovni javni uvid održan</i>	8.6.2011.-8.7.2011.
<i>Oznake</i>	R3 – kupalište – prirodna plaža
Općina Baška Voda	
<i>Naziv prostornog plana</i>	Prostorni plan uređenja Općine Baška Voda, Izmjene i dopune
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	Namjena površina
<i>Ponovni javni uvid održan</i>	1.2.2012.-16.2.2012.
<i>Oznake</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Građevinska područja naselja – R3 (uređena plaža; sportsko-rekreativna namjena) 2. Izdvojena građevinska područja (izvan naselja) - R3 (uređena plaža; sportsko-rekreativna namjena) 3. Šetnica uz more (orijentacijski koridor)
Općina Brela	
<i>Naziv prostornog plana</i>	Prostorni plan uređenja Općine Brela
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	Korištenje i namjena površina – Površine za razvoj i uređenje
<i>Javni uvid održan</i>	10.4.2007.-24.4.2007.
<i>Oznake</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Površine za razvoj i uređenje – Razvoj i uređenje površina izvan naselja: R6 (kupališna obala sa šetnicom-Lungomare; Športsko-rekreativna namjena, Uređena morska plaža) 2. Površine za razvoj i uređenje – Razvoj i uređenje površina izvan naselja: V1 (kupališni pojas; Vodne površine-more)
Općina Gradac	
<i>Naziv prostornog plana</i>	Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Gradac
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	Korištenje i namjena površina
<i>Javni uvid održan</i>	3.12.2008.-18.12.2008.
<i>Oznake</i>	Razvoj i uređenje površine naselja - R3 (kupalište; športsko-rekreativna namjena)
Općina Podgora	
<i>Naziv prostornog plana</i>	Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Podgora
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	Korištenje i namjena površina – Površine za razvoj i uređenje
<i>Ponovni javni uvid održan</i>	9.12.2013.-29.12.2013.
<i>Oznake</i>	Izdvojene namjene unutar naselja – R3-1 (uređena plaža; športsko-rekreativna namjena)
Općina Tučepi	
<i>Naziv prostornog plana</i>	Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Tučepi
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	Korištenje i namjena površina
<i>Ponovni javni uvid održan</i>	13.12.2011.-28.12.2011.
<i>Oznake</i>	Površine naselja – R3 (kupalište; Rekreativna namjena)
Općina Zadvarje	
<i>Naziv prostornog plana</i>	Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Zadvarje
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	
<i>Ponovni javni uvid održan</i>	Ne spominju se plaže/kupališta
<i>Oznake</i>	

Pregled sadržaja prostornih planova za općine/gradove otoka Šolta

<i>Općina Šolta</i>	
<i>Naziv prostornog plana</i>	Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Šolta
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	Korištenje i namjena površina
<i>Ponovni javni uvid održan</i>	14.1.2010.-28.1.2010.
<i>Oznake</i>	<ol style="list-style-type: none">1. Razvoj i uređenje površina naselja – R3 (kupalište; Športsko-rekreacijska namjena)2. Razvoj i uređenje površina izvan naselja - R3 (kupalište; Športsko-rekreacijska namjena)

Pregled sadržaja prostornih planova za općine/gradove otoka Brača

Grad Supetar	
<i>Naziv prostornog plana</i>	Prostorni plan uređenja Grada Supetra
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	Korištenje i namjena površina
<i>Ponovni javni uvid održan</i>	9.7.2008.-7.8.2008.
<i>Oznake</i>	R3p – Prirodna plaža (lokacija)
Općina Bol	
<i>Naziv prostornog plana</i>	Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Bol
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	Korištenje i namjena površina
<i>Ponovni javni uvid održan</i>	29.1.2013.-7.2.2013.
<i>Oznake</i>	1. Razvoj i uređenje površina naselja – R3 (kupalište; Športsko-rekreacijska namjena) 2. Razvoj i uređenje površina izvan naselja – R6 (plaža Zlatni rat; Športsko-rekreacijska namjena) – lako, na karti nema oznake R6, već je i sam lokalitet Zlatnog rata označen oznakom R3!
Općina Milna	
<i>Naziv prostornog plana</i>	Prostorni plan uređenja Općine Milna
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	Građevinska područja i područja posebnih uvjeta korištenja
<i>Ponovni javni uvid održan</i>	16.12.2005.-30.12.2005.
<i>Oznake</i>	R2 – uređena plaža (lokacije u okviru GPN-a ili T; Morske luke i zahvati na pomorskom dobru)
Općina Nerežišća	
<i>Naziv prostornog plana</i>	Urbanistički plan uređenja turističke zone Zamirje – Gustirna Rat
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	Korištenje i namjena površina
<i>Javni uvid održan</i>	22.10.2010.-22.11.2010.
<i>Oznake</i>	R3a (Športsko-rekreacijska namjena – Uređena plaža – kopneni dio) i R3b (Športsko-rekreacijska namjena – Uređena plaža – morski dio)
Općina Postira	
<i>Naziv prostornog plana</i>	Prostorni plan uređenja Općine Postira
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	Korištenje i namjena površina
<i>Ponovni javni uvid održan</i>	11.2.2008.-18.2.2008.
<i>Oznake</i>	Razvoj i uređenje površina izvan naselja - R3p (prirodna plaža (lokacija))
Općina Pučišća	
<i>Naziv prostornog plana</i>	Prostorni plan uređenja Općine Pučišća
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	
<i>Ponovni javni uvid održan</i>	Ne spominju se plaže/kupališta
<i>Oznake</i>	
Općina Selca	
<i>Naziv prostornog plana</i>	Izmjene i dopune prostornog plana Općine Selca
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	Korištenje i namjena površina, Infrastrukturni sustavi i mreže - promet
<i>Ponovni javni uvid održan</i>	8.2.2011.-22.2.2011.
<i>Oznake</i>	1. Razvoj i uređenje površina naselja – R6 (uređena plaža; Športsko-rekreacijska namjena) 2. Razvoj i uređenje površina izvan naselja – R6a (prirodna plaža; Športsko-rekreacijska namjena)
Općina Sutivan	
<i>Naziv prostornog plana</i>	Prostorni plan uređenja Općine Sutivan
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	Korištenje i namjena površina
<i>Javni uvid održan</i>	31.10.2005.-30.11.2005.
<i>Oznake</i>	R3 – kupalište (Razvoj i uređenje površina naselja)

Pregled sadržaja prostornih planova za općine/gradove otoka Hvara

<i>Grad Hvar</i>	
<i>Naziv prostornog plana</i>	Prostorni plan uređenja Grada Hvara – Izmjene i dopune (Konačni prijedlog 2)
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	Korištenje i namjena površina
<i>Ponovni javni uvid održan</i>	31.3.2014.-14.4.2014.
<i>Oznake</i>	R3 – uređene plaže, R4 – prirodne plaže (Površine za razvoj i uređenje, Sportska i rekreacijska namjena)
<i>Grad Stari Grad</i>	
<i>Naziv prostornog plana</i>	Izmjene i dopune Urbanističkog plana uređenja Maslinica – dio naselja Stari Grad
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	Korištenje i namjena površina
<i>Javni uvid održan</i>	31.10.2014.-7.11.2014.
<i>Oznake</i>	R3 – Sportsko-rekreacijska namjena - kupalište
<i>Općina Jelsa</i>	
<i>Naziv prostornog plana</i>	Prostorni plan uređenja Općine Jelsa
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	Građevinska područja
<i>Ponovni javni uvid održan</i>	23.8.2007.-7.9.2007.
<i>Oznake</i>	R3 – kupalište (Športsko-rekreacijska namjena)
<i>Općina Sućuraj</i>	
<i>Naziv prostornog plana</i>	Prostorni plan uređenja Općine Sućuraj – Izmjene i dopune
<i>Naziv kartografskog prikaza</i>	
<i>Ponovni javni uvid održan</i>	Ne spominju se plaže/kupališta
<i>Oznake</i>	

Pregled sadržaja prostornih planova za općine/gradove otoka Visa

Grad Komiza	
Naziv prostornog plana	Prostorni plan uređenja grada - Izmjene i dopune; Faza: Prijedlog plana 3
Naziv kartografskog prikaza	Korištenje i namjena površina
Javni uvid održan	4.11.2013.-19.11.2013.
Oznake	R73 – kupalište (Razvoj i uređenje površina naselja, Sportsko-rekreacijska namjena)
Grad Vis	
Naziv prostornog plana	Urbanistički plan uređenja ruralnog naselja Rukavac
Naziv kartografskog prikaza	Korištenje i namjena površina
Javni uvid održan	26.7.2012.-24.8.2012.
Oznake	R4 – prirodna obala (Razvoj i uređenje naselja, Športsko-rekreacijska namjena)
Naziv prostornog plana	PPUG Visa
Naziv kartografskog prikaza	
Javni uvid održan	Ne spominju se plaže/kupališta
Oznake	

Napomena: Većina JLS u Županiji u svojim PPUG/O označava vrlo mali broj plaža. Od ukupnog obalnog pojasa, često je svega na nekoliko mjesta stavljena oznaka namjene plaže/kupališta. To pokazuje da se broj službenih plažnih/kupališnih prostora ne podudara sa stanjem na terenu, odnosno da posjetitelji zauzimaju sva dostupna obalna područja za kupanje i sunčanje, koja se upravo tako, na spontani način, šire. Neke JLS na svojim web stranicama (ili onih svojih turističkih zajednica) imaju objavljen popis plaža na svojim prostorima, koji uvelike nadilazi broj označenih plaža u PPUG/O. Uspoređujući PPUG/O svih jedinica s popisom postojećih plaža (objavljenim na web stranicama turističke zajednice ili grada/općine, ili dobivenim putem obrazaca), vidljivo je da kartografski prikazi, na mjestima gdje se u stvarnosti nalaze plaže, te površine najčešće označavaju kao površine gospodarsko-ugostiteljsko-turističke namjene, javne zelene površine, ili pak kao građevinska područja.

2.3.1.3. Ostala relevantna pomorsko-planerska regulativa

Pored nacionalne regulative, u analizi stanja upravljanja plažama SDŽ dan je pregled relevantne međunarodne regulative u sferi upravljanja plažama. Ovdje treba naglasiti da međunarodni pravni dokumenti, koje neka država usvoji/ratificira, imaju prednost pred nacionalnom regulativom. To u praksi znači da u tom slučaju novu nacionalnu regulativu treba izraditi na način koji nije suprotan međunarodnoj regulativi, odnosno revidirati postojeću prema istom principu. Ovo pravilo postaje još važnije nakon pristupanja Hrvatske EU, čime je nastala obaveza usklađivanja nacionalnog zakonodavstva s direktivama EU. Naravno, izrada Programa ne podrazumijeva i obavezu samog usklađivanja. No, Konzultant je ipak smatrao važno upoznati na relevantne odrednice tog zakonodavstva. Kako bi se ova analiza svela na razumnu mjeru, napravljen je uži izbor dokumenata koja će se u daljnjem tekstu analizirati, i to:

- Okvirna Direktiva EU o morskom prostornom planiranju (2014.);
- Protokol Barcelonske konvencije o integralnom upravljanju obalnim područjem (ovaj akt su ratificirale i EU i Hrvatska, prva 2010. godine a druga 2011. godine, čime je stvorena dvostruka obaveza Hrvatske za njegovu primjenu);
- Bolonjska povelja (2013.)

U generičkom smislu, Direktiva je zakonodavna forma koja se „upućuje” prema zemljama članicama EU. Ona definira ciljeve ili politiku u tematskom području na koje se odnosi. Zemlje članice tada moraju usvojiti relevantne zakone kako bi se odrednice Direktive provele u život, i to unutar određenog vremenskog razdoblja (obično do 2 godine). Kada se Direktiva usvoji i postane zakon EU, ona stupa na snagu čak i kada nije provedena kroz nacionalno zakonodavstvo.

Okvirna direktiva EU o morskom prostornom planiranju ima za cilj uspostavu sustava za realizaciju održivog rasta pomorske ekonomije, održivog razvoja morskih područja i održivog korištenja morskih resursa. U tom smislu, jasna je gotovo direktna veza s plažnim prostorima. Plaže su, naime, dio važne komponente pomorske ekonomije EU zemalja članica – turizma, koje se nalaze dijelom u morskom prostoru. Plaže se u tom kontekstu mogu tretirati i kao morski resursi. Prema tome, glavina onoga što Direktiva predlaže odnosi se, makar indirektno i bez eksplicitnog spominjanja, na prostore u obalnom području koje okupiraju plaže.

Direktivom se traži da svaka zemlja članica uspostavi sustav prostornog planiranja mora (PPM) s ciljem potpore održivom razvoju obalnih i morskih zona i održivom rastu pomorskih ekonomskih sektora. Direktivom se predviđa izrada planova namjene mora, a među sektorima koje bi ti planovi trebali podsticati eksplicitno se spominje održivi turizam. Kod izrade planova namjene mora, jedna od prvih stvari koju treba analizirati su tzv. interakcije između mora i kopna. Znajući da se plaže nalaze baš na crti dodira ovih dvaju ekosustava, onda se plaže i ovom direktivom stavljaju u prvi plan, makar se nigdje izriječno ne spominju. Uz ovaj aspekt vezuje se i integralno upravljanje obalnim područjem (IUOP).

Napomena: *Direktiva je definitivno relevantan zakonodavni akt koji utječe na izradu Programa i čije odrednice treba uzeti u obzir. Izrada planova namjene mora nije još zaživjela u Hrvatskoj i definiranje tog sustava je u samom začetku. Treba napomenuti da postojeći prostorni planovi u Hrvatskoj marginalno i nedosljedno tretiraju morski prostor, što je vjerojatno posljedica nepostojanja odgovarajuće legislative. Za sada nije još poznato kako će to zakonodavstvo biti postavljeno, tj. da li će se MPP-ovi (morski prostorni planovi) izrađivati kao zasebni planski dokumenti ili će oni biti integrirani u postojeći sustav prostornih planova. No, u slučaju izbora bilo koje od gore navedenih opcija pitanje plaža u prostornim planovima treba biti tretirano na adekvatniji način nego što je to do sada bio slučaj. One, u prvom redu, trebaju jasno biti definirane na strateškoj razini kao jedan od ključnih resursa u jednom od najvažnijih sektora obalne i pomorske ekonomije u Hrvatskoj – turizmu. Potom, plaže moraju na odgovarajući način biti analizirane i prezentirane u prostornim planovima – kopnenim, planovima namjene mora ili integriranim. Prostorni planovi ne mogu „pokriti” sve aspekte Programa, a posebno detalje tematizacije i upravljanja plažama. No, u njima se svakako trebaju definirati pitanja kapaciteta plaža i koreliranja kapaciteta s drugim aspektima razvoja turizma i obalnog razvoja; pitanja zaštite plaža u odnosu na njihov širi prostor; te pitanja rizika od prirodnih nepogoda te učinaka klimatske varijabilnosti i promjena.*

Barcelonsku konvenciju su potpisale sve sredozemne zemlje i EU. Cilj konvencije je održivi razvoj sredozemnih obalnih i morskih regija. Pojedina specifična pitanja konvencija definira putem protokola.

Protokoli su međunarodni pravni dokumenti koji, kada stupe na snagu i kada ih pojedine države ratificiraju, imaju snagu zakona u državama koje su to napravile. Do sada je ratificirano 7 protokola koji se bave specifičnim pitanjima kao što su: izvori zagađenja s kopna, posebno zaštićena područja, sprječavanje zagađenja mora s brodova, postupanje u slučaju iznenadnih zagađenja mora, postupanje u slučaju zagađenja nastalog istraživanjem i eksploatacijom mora, sprječavanje zagađenja opasnim tvarima, i integralno upravljanje obalnim područjima. Ovaj posljednji je i posljednji usvojen (2008.). Ubrzo nakon usvajanja stupio je na snagu (2011.), a do danas ga je ratificiralo pola sredozemnih zemalja i EU.

Hrvatska je donijela **Zakon o potvrđivanju Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjem (NN MU 8/2012)**. Ovaj protokol je posebno zanimljiv za pitanje uređenja plaža zato jer je njegov geografski fokus obalno područje, dakle područje gdje se nalaze plaže.

Protokolom su jasno definirani ciljevi IUOP-a (čl.5), i to kako slijedi:

- omogućavanje, putem racionalnog planiranja aktivnosti, održivog razvitka obalnih područja osiguravanjem da su okoliš i krajobraz uzeti u obzir u suglasju s gospodarskim, socijalnim i kulturnim razvitkom;
- očuvanje obalnih područja na korist sadašnjih i budućih generacija;
- osiguravanje održivog korištenja prirodnih resursa, posebice u odnosu na korištenje voda;
- osiguravanje očuvanja cjelovitosti obalnih ekosustava, krajobraza i geomorfologije;
- sprječavanje i/ili ublažavanje utjecaja prirodnih rizika, te osobito klimatskih promjena, koji mogu biti prouzročeni prirodnim ili ljudskim aktivnostima;
- postizanje usklađenosti između javnih i privatnih inicijativa i svih odluka vlasti na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, a koje utječu na korištenje obalnog područja.

Može se zaključiti da se svih 6 ciljeva IUOP u jednakoj mjeri mogu primijeniti i na upravljanje plažama. Shodno tome, ovi ciljevi biti će, izravno ili neizravno, integrirani i u ovaj Program. Protokol samo na jednom mjestu izričito spominje plaže (čl. 8, stavak 3, alineja e), gdje se ograničava kretanje vozila i plovila na i u blizini plaža. Međutim, većina članaka Protokola se odnosi zapravo i na upravljanje plažama, a posebno oni koji se odnose na uski obalni pojas (članak 8, st. 1 i 2).

Ovaj članak je izazvao najviše prijepora tijekom pregovora o Protokolu, jer je nekoliko zemalja bilo protiv definiranja zone odmaka od 100 m. Na kraju je, ipak, taj članak usvojen i zemlje, uključivo i Hrvatska, postepeno počinju primjenjivati ovaj članak Protokola. Njegova važnost nije samo u vizualnoj zaštiti uskog obalnog prostora, već i u zaštiti posebno osjetljivih ekosustava, a posebno u zaštiti od posljedica klimatskih promjena. Budući da plaže često spadaju i u osjetljive ekosustave, ovaj članak ima posebnu važnost i za njihovu zaštitu. Važno je naglasiti da u zoni od 100 metara od obalne crte gradnja nije dozvoljena osim ako to prostornim planovima nije dopušteno. Ova činjenica može imati značajan utjecaj na izradu Programa. Stavak 3, alineja d istog članka određuje da se „svim građanima (treba) osigurati slobodan pristup moru i obali“, što je zapravo esencijalno za definiranje odrednica ovog Programa.

Napomena: *Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjima je temeljni međunarodni i nacionalni pravni dokument koji se detaljnije bavi pitanjima upravljanja obalnim područjem i, implicitno, pitanjem uređenja i upravljanja plaža. Dokument je sveobuhvatan i bavi se svim glavnim temama koje su važne za IUOP, koji je krovni metodološki pristup za upravljanje plažama.*

Za sada se u obalnom području izrađuju prostorni planovi koji, iako se bave pitanjima upravljanja obalnog prostora, ne obuhvaćaju cjelinu obalnog upravljanja kako je to zahtijevano Protokolom. IUOP je pristup upravljanju resursima u cjelini (engl. resource management) dok je dominantna tema prostornih planova prostor, koji iako iznimno važan nije jedini resurs kojim u obalnom području treba upravljati. Ovaj program upravljanja jednim resursom – plažom, koji ima svoju prostornu komponentu ali i niz drugih se svakako razlikuje od prostornih planova. Tome sličan pristup bi trebao važiti i za tzv. obalne planove, odnosno planove IUOP. Ono što je bitno za takav tip planova (upravljanje plažama, IUOP i sl.) je naglasak na koordinacijskoj komponenti i sustavu usuglašavanja interesa prije donošenja odluka.

Bolonjska povelja, usvojena 2012. godine je pravno neobvezujući dokument. No, ona je primjer kako elementi civilnog društva, a u ovom slučaju predvođeni lokalnim i regionalnim vlastima nekoliko zemalja EU, definiraju određeni problem, usuglašavaju stavove i utvrđuju zajedničku platformu djelovanja naspram vlastima zemalja. Ova povelja se odnosi na obalna područja sredozemnih zemalja, i vezuje se prvenstveno na Protokol o IUOP (vidi gore), ali i neke druge pravne dokumente EU. U određenom smislu, ova povelja se može tretirati i kao provedba Protokola.

Napomena: *Bolonjska povelja kao i niz drugih sličnih dokumenata usvojenih posljednjih godina u Europskoj uniji govori o interesu svih dionika u procesu vladavine obalnim područjem. Ova povelja je rezultat konsenzusa lokalnih i regionalnih vlasti, stručne javnosti, nevladinih udruga i običnih građana, dakle reprezentanata svih dionika s ciljem poboljšavanja integralnog upravljanja obalnim područje i, posredno, upravljanja plažama. Važno je istaknuti fokus povelje na pitanje adaptacije obalnih područja na učinke klimatskih promjena. Ova povelja i slični dokumenti važni su za izradu Programa jer ukazuju na teme koje su izuzetno važne za upravljanje plažama.*

2.3.2. Zakoni i podzakonski akti

Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama (NN 158/03, 141/06 i 38/09) jedan je od temeljnih zakona za upravljanje plažama. Njime se definiraju uvjeti za određivanje javnog pomorskog dobra i za dodjeljivanje koncesija za korištenje javnog pomorskog dobra. Zakon je podijeljen na dva dijela i to na dio koji se odnosi na javno pomorsko dobro te na luke.

O dijelu pomorskog dobra u općoj upotrebi koji se nalazi na njenom području, vodi brigu o zaštiti i održava jedinica lokalne samouprave.

Zakon izričito naglašava samo jedno od korištenja javnog pomorskog dobra - luke.

Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13) dotiče se svih aspekata zaštite okoliša. Zaštita morskog i obalnog okoliša nalazi se samo u članku 25. Zakona. Valja istaknuti stavak 1 članka 25 koji sumira sve najvažnije pristupe vezane uz zaštitu i očuvanje morskog i obalnog okoliša. Isto tako, u njega su preslikani svi protokoli koje je Hrvatska ratificirala u okviru Barcelonske konvencije.

Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13) je jedan od ključnih zakona za uređivanje plaža. Prostorni planovi (za sada su to prostorni planovi na kopnu, a još nije jasno da li će se prema ovom zakonu ubuduće izrađivati i morski prostorni planovi) koji se izrađuju temeljem ovog zakona definiraju i položaj i karakter plaža. Oni međutim definiraju samo vrlo ograničeni broj plaža u priobalnim administrativnim jedinicama. Konzultant smatra da prostorni planovi u budućnosti moraju postati važan instrument pomoću kojega se može implementirati plan Program.

Ovaj zakon se, u dijelu 4.2. Zaštićeno obalno područje mora, bavi i pitanjem uređivanja i upravljanja plaža. Republika Hrvatska je još i prije ratifikacije Protokola o IUOP-u imala jedno od najbolje razrađenih zakonodavstava za pitanje zaštite obalnog područja u Sredozemlju. I prije nego što je uvedena obveza definiranja zone obalnog odmaka od 100 m, Hrvatska je to učinila i to u mnogo striktnijoj mjeri i to je pretočeno i u ovaj Zakon (primjerice članak 45., stavak 3.

Pravilnik o vrstama morskih plaža i uvjetima koje moraju zadovoljavati (NN 50/95) definira dvije vrste plaža: uređene i prirodne. Za prirodne plaže pravilnik ne daje nikakve upute glede uređenja, već samo nalaže da taj neuređeni prostor mora biti pristupačan svima. Za uređene plaže pravilnik daje samo osnovne uvjete uređenja i propisuje osnovne uvjete za davanje koncesija za obavljanje gospodarske djelatnosti

Uredba o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru (NN 23/04, 101/04, 39/06, 63/08, 125/10, 102/11, 83/12) propisuje postupak davanja koncesije na pomorskom dobru u svrhu gospodarskog korištenja, u što su uključeni i prostori plaža. Uredba definira tri tipa plaža, i to kako slijedi:

- A.2.1. Uređene javne plaže
- A.2.2. Uređene posebne plaže
- A.2.3. Prirodne plaže

Uredba o postupku davanja koncesijskog odobrenja na pomorskom dobru (NN 36/04, 63/08, 133/13 i 63/14) odnosi se isključivo na postupak davanja koncesijskog odobrenja za djelatnosti koje se mogu obavljati na pomorskom dobru te definiranju koncesijske naknade. Ona je od važnosti za izradu Programa u smislu liste djelatnosti koje se mogu obavljati na plažama a što se može koristiti u postupku tematizacije plaža.

Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 61/14) definira postupak izrade i usvajanja studije procjene utjecaja zahvata na okoliš. Daje se popis objekata za koje je potrebno izraditi takve studije i na njemu nema objekata koji se obično izrađuju na plažama.

Uredba o kakvoći mora za kupanje (NN 73/08) odnosi se na kakvoću mora za kupanje na plažama. Riječ je o vrlo bitnoj komponenti upravljanja plažama i uredba donosi striktnu uvjete kako treba provesti ovu mjeru. Uredba se ne bavi karakteristikama plaža, već isključivo tehničkim aspektima provedbe postupka mjerenja kakvoće mora.

Napomena: Relevantno zakonodavstvo može se podijeliti u dvije grupe: (1) zakonodavni akti koji više ili manje detaljno reguliraju problematiku provedbe mjera bitnih za upravljanje morskim i obalnim prostorom pa, sukladno tome, i plažnim prostorima (Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama, Pravilnici o postupku davanja koncesije i koncesijskog odobrenja na pomorskom dobru, Pravilnik o vrstama morskih plaža, Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš, Uredba o kakvoći mora za kupanje), i (2) zakoni koji na strateškoj razini definiraju upravljanje obalnim i morskim područjem (Zakon o zaštiti okoliša, Zakon o prostornom uređenju). Prva grupa zakonodavnih akata, koliko god važna i koliko god se često spominjao pojam „plaža”, u manjoj mjeri je direktno u funkciji izrade Programa, a pogotovo u smislu tematizacije plaža. Većina onoga što spada u djelokrug tih akata spada, zapravo, u neophodne uvjete elementarnog funkcioniranja plaža. Druga grupa zakonodavnih akata, makar se u njoj vrlo rijetko spominje pojam „plaža”, implicitno je direktno u funkciji upravljanja plažama. To se posebno odnosi na integralno upravljanje obalnim područjem, koje je općeprihvaćeni pristup u upravljanju obalnim područjem, koje pruža i metodološki i stručni okvir za upravljanje plažama, pa tako i za izradu ovoga programa.

2.4. ANALIZA PLAŽA TEMELJEM OBRAZACA ZA EVALUACIJU PL/14

Obrasci za evaluaciju plaža PL/14 (Slika 3), koji su po svojoj formi i sadržaju bili definirani od strane Ministarstva turizma, slani su predstavnicima jedinica lokalne samouprave u dva navrata. Od ukupno 32 obalne jedinice lokalne samouprave, 31 ih je ispunilo i dostavilo ispunjene obrasce. Svi ispunjeni PL/14 obrasci nalaze se u Prilogu 1.

1. Grad, općina, županija, naziv plaže Županija: Grad/općina: Naziv plaže:	9. Da li plaža ima Plavu zastavu? a) da ☐ Za koje godine? b) ne ☐
2. Dužina plaže: <input type="text"/> m Površina plaže: <input type="text"/> m ²	10. Da li je plaži dozvoljen pristup kućnim ljubimcima? a) da ☐ b) ne ☐
3. Klasifikacija plaže: a) prirodna ☐ b) uređena ☐ - udaljena ☐ - mjesna ☐ - ruralna ☐ - urbana ☐ ☐ - plaža turističkog kompleksa	11. Da li se sustavno prati kakvoća mora po Uredbi o kakvoći mora za kupanje (NN 73/08)? a) da ☐ b) ne ☐
4. Ukoliko je prethodni odgovor pod a, odredite stupanj zaštite plaže: - potpuna zaštita ☐ - djelomična zaštita ☐ - bez zaštite ☐	12. Koliki je procijenjeni sadašnji vršni kapacitet plaže u glavnoj turističkoj sezoni? <input type="text"/> kupača
5. Tip plaže prema značajkama plažnog sedimenta: Geološki sastav Pijesak ☐ Sitni šljunak ☐ Šljunak ☐ Kamen ☐ Stijene ☐ Beton ☐ Ostalo ☐	13. Da li je plaža prilagođena osobama s posebnim potrebama? a) da ☐ b) ne ☐
6. Dostupnost (prilaz) plaži: a) asfaltirana cesta ☐ b) samo morski prilaz ☐ c) bijela cesta ☐ d) morski prilaz ☐ - samo za iskrcaj putnika ☐ - uređeno pristajalište ☐ e) pješačka staza ☐ f) obalni put ☐ f) nešto drugo, navedite što	14. Temeljem utvrđenog stanja, što karakterizira plažu? Prirodni resursi ☐ zabava ☐ animacija ☐ sport i rekreacija ☐ gastro ponuda ☐ odmor i relaksacija ☐ bijeg od svakodnevice ☐ nudizam ☐ ponuda za kućne ljubimce ☐ događanja ☐ zdravstvene pogodnosti ☐ škola plivanja ☐ nešto drugo? ☐ (Upišite što!)

7. Da li je plaža pod koncesijom? <table border="1"> <tr> <td>a) da</td> <td></td> <td>od</td> <td>do</td> </tr> <tr> <td>b) ne</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	a) da		od	do	b) ne				15. Da li su određene granice pomorskog dobra? <table border="1"> <tr> <td>a) da</td> <td></td> </tr> <tr> <td>b) ne</td> <td></td> </tr> <tr> <td>c) djelomično (objašnjenje)</td> <td></td> </tr> </table>	a) da		b) ne		c) djelomično (objašnjenje)														
a) da		od	do																									
b) ne																												
a) da																												
b) ne																												
c) djelomično (objašnjenje)																												
8. Ako postoji koncesija (koncesijsko odobrenje), što obuhvaća koncesija (koncesijsko odobrenje)? <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Koncesija</th> <th>Koncesijsko odobrenje</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>a) korištenje plaže</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>b) ugostiteljske objekte</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>c) sportske sadržaje</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>d) parkiralište</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>e) sanitarni čvor</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>f) ostalo (navedite što!)</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Koncesija	Koncesijsko odobrenje	a) korištenje plaže			b) ugostiteljske objekte			c) sportske sadržaje			d) parkiralište			e) sanitarni čvor			f) ostalo (navedite što!)			16. Da li imate interes za uređenje postojećih i novih plažnih prostora? <table border="1"> <tr> <td>a) da</td> <td></td> </tr> <tr> <td>b) ne</td> <td></td> </tr> </table>	a) da		b) ne			
	Koncesija	Koncesijsko odobrenje																										
a) korištenje plaže																												
b) ugostiteljske objekte																												
c) sportske sadržaje																												
d) parkiralište																												
e) sanitarni čvor																												
f) ostalo (navedite što!)																												
a) da																												
b) ne																												
	17. Ako je Vaš odgovor na prethodno pitanje DA; da li posjedujete slijedeću dokumentaciju? <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>DA</th> <th>NE</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>a) izvod iz katastarskog plana s popisom katastarskih čestica na kopnu koje su predmetom uređenja</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>b) vlasnički list s popisom čestica (provjeriti da li je upisano pomorsko dobro ili nešto treće)</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>c) izdana lokacijska informacija (prema Zakonu o prostornom uređenju NN 153/13, članak 36)</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>d) odluka o koncesiji (Zakon o prostornom uređenju NN 153/13, Zakon o koncesijama NN 143/12, Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama NN 158/03, 141/06, 38/09 i 123/11)</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>e) eventualnu pripadnost plaže sustavu ekološke mreže Natura 2000</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>f) izvršenu procjenu okoliša, ako je potrebna, a sukladno Uredbi o procjeni utjecaja na okoliš (NN 64/08, 67/09)</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>g) izrađeni idejni projekt uređenja plaže</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>h) lokacijsku dozvolu (ako je riječ o zahvatu u prostoru npr. nasipavanju i drugo)</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		DA	NE	a) izvod iz katastarskog plana s popisom katastarskih čestica na kopnu koje su predmetom uređenja			b) vlasnički list s popisom čestica (provjeriti da li je upisano pomorsko dobro ili nešto treće)			c) izdana lokacijska informacija (prema Zakonu o prostornom uređenju NN 153/13, članak 36)			d) odluka o koncesiji (Zakon o prostornom uređenju NN 153/13, Zakon o koncesijama NN 143/12, Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama NN 158/03, 141/06, 38/09 i 123/11)			e) eventualnu pripadnost plaže sustavu ekološke mreže Natura 2000			f) izvršenu procjenu okoliša, ako je potrebna, a sukladno Uredbi o procjeni utjecaja na okoliš (NN 64/08, 67/09)			g) izrađeni idejni projekt uređenja plaže			h) lokacijsku dozvolu (ako je riječ o zahvatu u prostoru npr. nasipavanju i drugo)		
	DA	NE																										
a) izvod iz katastarskog plana s popisom katastarskih čestica na kopnu koje su predmetom uređenja																												
b) vlasnički list s popisom čestica (provjeriti da li je upisano pomorsko dobro ili nešto treće)																												
c) izdana lokacijska informacija (prema Zakonu o prostornom uređenju NN 153/13, članak 36)																												
d) odluka o koncesiji (Zakon o prostornom uređenju NN 153/13, Zakon o koncesijama NN 143/12, Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama NN 158/03, 141/06, 38/09 i 123/11)																												
e) eventualnu pripadnost plaže sustavu ekološke mreže Natura 2000																												
f) izvršenu procjenu okoliša, ako je potrebna, a sukladno Uredbi o procjeni utjecaja na okoliš (NN 64/08, 67/09)																												
g) izrađeni idejni projekt uređenja plaže																												
h) lokacijsku dozvolu (ako je riječ o zahvatu u prostoru npr. nasipavanju i drugo)																												

Slika 3. Broj zaprimljenih obrazaca i broj plaža po područjima

Splitsko-dalmatinska županija (Upravni odjel za pomorstvo i turizam) krajem srpnja 2014. godine poslala je obrasce za evaluaciju plaža PL/14 svim JLS u Županiji. U prvom navratu slanja obrazaca JLS-ovima isti, nažalost, nisu bili popraćeni i odgovarajućim uputstvima za ispunjavanje, koje je trebalo pripremiti nadležno Ministarstvo. To je rezultiralo neujednačenom kvalitetom odgovora. Zbog čestog nerazumijevanja pitanja postavljenog u obrascu, mnoge JLS nisu u potpunosti ispunile obrazac, ostavljajući neka pitanja neodgovorenima. Također, mnogi odgovori nisu mogli biti uzeti u obzir obzirom da su na pitanja dana dva međusobno isključujuća odgovora.

Konzultant je u prosincu 2014. godine prisustvovao dvjema radionicama tj. seminarima vezanima uz izradu Programa. Prvu radionicu za izradu regionalnih programa uređenja i upravljanja morskim plažama organiziralo je Ministarstvo turizma (MINT) 11.12.2014. godine (to je, zapravo, bila druga tematska radionica održana na istu temu, no Konzultant nije bio obaviješten o održavanju prve, pa joj nije ni prisustvovao). Na ovoj radionici suradnik MINT-

a pojasnio je nejasnoće i nedoumice koje je Konzultant imao vezano uz samu formu obrasca i pitanja koja su u njemu postavljena.

Druga radionica/seminar održana je 17.12.2014. godine u organizaciji Razvojne agencije Splitsko-dalmatinske županije (RERA), a u okviru COASTGAP projekta. Na seminaru „Specifičnosti pripreme i financiranja projekata uređenja obalnog pojasa” Konzultant je predstavio ciljeve, značaj i tijek izrade Programa. Obzirom na značajan broj prisutnih predstavnika JLS s područja Splitsko-dalmatinske županije, prisustvovanje na seminaru iskorišteno je kako bi se navedene predstavnike još jednom podsjetilo na potrebu novog ispunjavanja obrazaca, odnosno ispunjavanja obrazaca i za one plaže koje nisu bile uključene u inicijalno ispunjenim obrascima.

Nastavno na nove spoznaje, a s obzirom na nezadovoljavajući broj potpuno i pravilno ispunjenih obrazaca, svim JLS poslana su pojašnjenja obrazaca u tumačenju Konzultanta, s molbom da se, ukoliko žele nadopuniti ili promijeniti podatke navedene u inicijalnim obrascima, a uzimajući u obzir tumačenje pitanja, obrasci ponovno ispune, te da se obrasci ispune za sve plaže na području JLS, kako bi se dobio što iscrpniji popis plaža. Obrasci su tada bili nadopunjeni i popraćeni objašnjenjima pojedinih pitanja i uputstvima kako ispuniti obrazac.

Obrasci prikupljeni u drugom krugu pokazali su da JLS nisu samo nadopunjavale obrasce s onim odgovorima koji su u inicijalno ispunjenim obrascima nedostajali, već su i mijenjale odgovore na pitanja koja u prvoj iteraciji ispunjavanja upitnika nisu bila jasna. Također, JLS su nadopunjavale obrasce s dodatnim karakteristikama plaža, što je potkrijepilo zaključak da postoji vrlo mali broj plaža koje su jasno profilirane odnosno s prepoznatljivom temom.

Važno je istaknuti da su samo one plaže za koje su dobiveni ispunjeni PL/14 obrasci i koje su bile uključene u Analizu stanja bile tematizirane u kasnijoj fazi (Tablica 9).

Tablica 9. Broj zaprimljenih obrazaca i broj plaža po područjima

Br. područja	Br. JLS	Područje	JLS	Broj ispunjenih obrazaca	Ukupno plaža
1.	1.	Splitska rivijera	Grad Split	16	93
	2.		Grad Kaštela	20	
	3.		Grad Omiš	8	
	4.		Grad Solin	1	
	5.		Grad Trogir	11	
	6.		Općina Dugi Rat	13	
	7.		Općina Marina	7	
	8.		Općina Okrug	Nije ispunila obrasce	
	9.		Općina Podstrana	7	
	10.		Općina Seget	10	
2.	1.	Makarska rivijera	Grad Makarska	3	47
	2.		Općina Baška Voda	1	
	3.		Općina Brela	10	
	4.		Općina Gradac	3	
	5.		Općina Podgora	23	
	6.		Općina Tučepi	6	
	7.		Općina Zadvarje	1	
3.	1.	Otok Šolta	Općina Šolta	14	14
4.	1.	Otok Brač	Grad Supetar	23	80
	2.		Općina Bol	14	
	3.		Općina Milna	9	
	4.		Općina Nerežišća	2	
	5.		Općina Postira	13	
	6.		Općina Pučišća	3	

	7.		Općina Selca	5	
	8.		Općina Sutivan	11	
5.	1.	Otok Hvar	Grad Hvar	58	75
	2.		Grad Stari Grad	4	
	3.		Općina Jelsa	6	
	4.		Općina Sućuraj	7	
6.	1.	Otok Vis	Grad Komiža	29	36
	2.		Grad Vis	7	
UKUPNO				345	

2.4.1. Korelacija pitanja iz obrasca PL/14

Određeni broj pitanja navedenih u obrascu PL/14 međusobno je uvjetovan (Tablica 10). Njihovo dovođenje u vezu poslužilo je za uočavanje eventualnih nelogičnosti, i time ukazalo na prostor za poboljšanje. To se prvenstveno odnosi na set pitanja koja su relevantna za uređene plaže.

Tablica 10. Pregled koreliranih pitanja

Pitanje 1		Pitanje 2	
12. Koliko je procijenjeni sadašnji vršni kapacitet plaže u glavnoj turističkoj sezoni?		14. Temeljem utvrđenog stanja, što karakterizira plažu?	
3. Klasifikacija plaže (prirodna udaljena)		6. Dostupnost (prilaz) plaži	
3. Klasifikacija plaže (uređena urbana)		9. Da li plaža ima Plavu zastavu?	
3. Klasifikacija plaže (uređena urbana)		13. Da li je plaža prilagođena osobama s posebnim potrebama?	
3. Klasifikacija plaže (uređena urbana)		11. Da li se sustavno prati kakvoća mora po Uredbi o kakvoći mora za kupanje?	
7. Da li je plaža pod koncesijom?		15. Da li su određene granice pomorskog dobra?	
10. Da li je plaži dozvoljen pristup kućnim ljubimcima?		14. Temeljem utvrđenog stanja, što karakterizira plažu (Ponuda za kućne ljubimce)	

Uređene plaže smještene su u urbanom području ili u njegovoj blizini, te opslužuju relativno velik broj ljudi. Može se pretpostaviti da će one, za razliku od prirodnih plaža, biti opremljenije i namijenjene većem broju skupina korisnika, kojima je teško, ili čak nemoguće, prići nekim prirodnim plažama, ili ih koristiti. Utoliko je korisno vidjeti u kojem postotku uređene plaže: imaju Plavu zastavu, dozvoljavaju pristup kućnim ljubimcima, sustavno prate kakvoću mora po Uredbi o kakvoći mora za kupanje (NN 73/08) i prilagođene su osobama smanjene pokretljivosti.

Međusobno uvjetovana su i pitanja broja plaža pod koncesijom i broja plaža na kojima su određene granice pomorskog dobra. Naime, članak 7. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama kaže da se koncesija na pomorskom dobru može „... dati nakon što je utvrđena granica pomorskog dobra i provedena u zemljišnim knjigama.“ Utoliko je bilo korisno vidjeti na koliko je plaža koje su pod koncesijom određena granica pomorskog dobra.

Nadalje, pitanje tematizacije plaže u bliskoj je vezi s pitanjem vršnog kapaciteta (raspoloživim plažnim prostorom po kupacu), obzirom da neke teme zahtijevaju određenu (minimalnu) površinu plaže, koja automatski pretpostavlja određeni vršni kapacitet. Ova korelacija, međutim, mora se izraditi za svaku plažu pojedinačno, a ne za područja, tako da taj zadatak tek predstoji. Načelno se može reći da većinu analiziranih plaža na području Županije karakterizira velik broj tema, koje nisu nužno bliske tj. međusobno srodne (s obzirom na ispunjene obrasce PL/14). Velik broj postojećih tema tj. karaktera plaže upućuje na njihovu nedovoljnu profiliranost i prepoznatljivost, odnosno nejasnu ideju kome je svaka plaža prvenstveno namijenjena (kako bi ju se u skladu s time moglo brendirati i dopuniti odgovarajućim sadržajima i uslugama).

2.4.2. Analiza ispunjenih obrazaca za evaluaciju plaža PL/14¹⁵

Analizirani obrasci daju podatke koje se odnose na trenutno tj. postojeće stanje na području upravljanja plažama u Splitsko-dalmatinskoj županiji, što znači da je većina pitanja iz obrasca promjenjivog karaktera, tj. da u nekom sljedećem programskom razdoblju JLS-ovi mogu ponuditi drugačije odgovore na ta ista pitanja, ovisno o načinu na koji će se pojedine plaže razvijati u budućnosti. Jedino pitanje na koje se odgovor neće mijenjati je ono koje se odnosi na klasifikaciju plaže, tj. je li ona prirodna ili uređena.

Analiza ispunjenih obrazaca za evaluaciju plaža (PL/14) rađena je s obzirom na prethodno navedenu korelaciju određenih pitanja. Konzultant je pokušao uvidjeti postoji li međusobna uvjetovanost određenih pitanja, te ustanoviti njihovu uzročno-posljedičnu vezu. Ipak, iscrpnija analiza nije rađena upravo zbog neobvezujuće prirode odgovora dobivenih iz obrasca, tj. činjenice da je svega jedno od 17 pitanja nepromjenjivog karaktera i sigurno će ostati isto i u budućnosti.

Ukupno je ispunjeno 345 obrazaca za isto toliko plaža (Tablica 11).

Tablica 11. Analiza zaprimljenih obrazaca

Br.	Tematsko područje	Ponudene kategorije	Rezultat (broj plaža)
1.	Opći podaci	Broj prijavljenih plaža	345
		Prosječna dužina plaže (m)	286
		Prosječna površina plaže (m ²)	2.432
		Prosječni procijenjeni sadašnji vršni kapacitet plaže u glavnoj turističkoj sezoni	749
		Broj prirodnih plaža	127
2.	Klasifikacija	<i>Prirodne udaljene plaže</i>	92
		<i>Prirodne ruralne plaže</i>	35
		Broj uređenih plaža	206
		<i>Uređene mjesne plaže</i>	147
		<i>Uređene urbane plaže</i>	42
		<i>Plaže turističkih kompleksa</i>	17
		Broj plaža s definiranim međusobno isključujućim kategorijama	12
Stupanj zaštite prirodnih plaža	Potpuna zaštita	13	
	Djelomična zaštita	32	
	Bez zaštite	73	
3.	Geološki sastav - plažni sediment	Pijesak	43
		Sitni šljunak	185
		Šljunak	224
		Kamen	116
		Stijene	133
		Beton	73
		Ostalo	7
		4.	Dostupnost (prilaz) plaži
Samo morski prilaz	33		
Bijela cesta	59		
Morski prilaz – samo za iskrcaj putnika	54		
Morski prilaz – uređeno pristajalište	8		
Pješačka staza	167		
Obalni put	125		

¹⁵ Regionalni program ne obrađuje sve plaže na području Županije, već samo one navedene u obrascima za evaluaciju plaža (PL/14) odabranim od strane JLS

Br.	Tematsko područje	Ponudene kategorije	Rezultat (broj plaža)
5.	Opremljenost	Nešto drugo	3
		Broj plaža s Plavom zastavom	14
		Broj plaža na kojima je dozvoljen pristup kućnim ljubimcima	41
		Broj plaža na kojima se sustavno prati kakvoća mora po Uredbi NN 73/08	124
		Broj plaža prilagođenih osobama s posebnim potrebama	54
6.	Karakterizacija plaže	Zabava	75
		Animacija	22
		Sport i rekreacija	107
		Gastro ponuda	106
		Odmor i relaksacija	309
		Prirodni resursi	221
		Bijeg od svakodnevice	161
		Nudizam	48
		Nešto drugo	6
		Ponuda za kućne ljubimce	8
		Događanja	22
		Zdravstvene pogodnosti	3
		Škola plivanja	5
		7.	Koncesije (K) i Koncesijska odobrenja (KO)
Korištenje plaže K	26		
Korištenje plaže KO	49		
Ugostiteljske objekte K	19		
Ugostiteljske objekte KO	69		
Sportske sadržaje K	11		
Sportske sadržaje KO	2		
Parkiralište K	4		
Parkiralište KO	3		
Sanitarni čvor K	7		
Sanitarni čvor KO	12		
Ostalo K	1		
Ostalo KO	30		
8.	Broj plaža s određenim granicama pomorskog dobra		
		Ne	205
		Djelomično	33
9.	Broj plaža s izraženim interesom za uređenjem postojećih i novih plaža	Da	268
		Ne	68
		Nevažeći	9
10.	Postojeća dokumentacija relevantna za plažu	Izvod iz katastarskog plana	114
		Vlasnički list s popisom čestica	116
		Izdana lokacijska informacija	21
		Odluka o koncesiji	31
		Pripadnost plaže sustavu Natura 2000	3
		Procjena utjecaja na okoliš	18
		Izrađen idejni projekt uređenja plaže	38
		Lokacijska dozvola	19

Broj ispunjenih obrazaca ne korelira nužno s veličinom JLS, odnosno površinom koju neka jedinica zauzima, niti s brojem JLS koje neko područje obuhvaća. Tako je, primjerice, otok Hvar sa svoje 4 JLS ispunio više obrazaca (odnosno „prijavio“ više plaža) negoli otok Brač sa svojih 8 JLS, ili cijela Makarska rivijera sa 7 JLS. Neke JLS koje su površinski velike i/ili značajna turistička odredišta, poput Grada Makarske, Općine Baška Voda ili Općine Bol, prijavile su svega tri, odnosno jednu plažu.

Pojedini obrasci bili su ispunjeni na način da su plaže istovremeno bile uređene i pod određenim stupnjem zaštite, ili pak klasifikacija određene plaže nije bila jednoznačna a ista je bila pod određenim stupnjem zaštite. U oba slučaja, takva zaštita nije uzeta u obzir, odnosno stupanj zaštite plaže je bio važeći samo ukoliko je plaža bila jednoznačno određena kao prirodna.

Na isti način kao što je gore prikazano napravljena je detaljna analiza plaža po svakom pojedinom području, prikazano u *Tablica 12.*

Tablica 12. Analiza plaža po područjima

Splitska rivijera

<i>Br.</i>	<i>Tematsko područje</i>	<i>Ponuđene kategorije</i>	<i>Rezultat (broj plaža)</i>
1.	Opći podaci	Broj prijavljenih plaža	93
		Prosječna dužina plaže (m)	431
		Prosječna površina plaže (m ²)	4810
		Prosječni procijenjeni sadašnji vršni kapacitet plaže u glavnoj turističkoj sezoni	854
		Raspon broja kapaciteta	25 - 10.600
2.	Klasifikacija	Broj prirodnih plaža	12
		<i>Prirodne udaljene plaže</i>	9
		<i>Prirodne ruralne plaže</i>	3
		Broj uređenih plaža	81
		<i>Uređene mjesne plaže</i>	53
		<i>Uređene urbane plaže</i>	20
		<i>Plaže turističkih kompleksa</i>	8
	Stupanj zaštite prirodnih plaža	Broj plaža s definiranim međusobno isključujućim kategorijama	0
		Potpuna zaštita	0
		Djelomična zaštita	2
3.	Geološki sastav - plažni sediment	Bez zaštitite	1
		Pijesak	24
		Sitni šljunak	47
		Šljunak	60
		Kamen	32
		Stijene	25
		Beton	42
Ostalo	6		
4.	Dostupnost (prilaz) plaži	Asfaltirana cesta	72

<i>Br.</i>	<i>Tematsko područje</i>	<i>Ponuđene kategorije</i>	<i>Rezultat (broj plaža)</i>
		Samo morski prilaz	1
		Bijela cesta	7
		Morski prilaz – samo za iskrcaj putnika	1
		Morski prilaz – uređeno pristajalište	1
		Pješačka staza	48
		Obalni put	30
		Nešto drugo	0
		Broj plaža s Plavom zastavom	4
		Broj plaža na kojima je dozvoljen pristup kućnim ljubimcima	7
5.	Opremljenost	Broj plaža na kojima se sustavno prati kakvoća mora po Uredbi NN 73/08	59
		Broj plaža prilagođenih osobama s posebnim potrebama	17
		Zabava	37
		Animacija	7
		Sport i rekreacija	49
		Gastro ponuda	33
		Odmor i relaksacija	89
		Prirodni resursi	33
6.	Karakterizacija plaže	Bijeg od svakodnevice	42
		Nudizam	1
		Nešto drugo	5
		Ponuda za kućne ljubimce	2
		Događanja	5
		Zdravstvene pogodnosti	2
		Škola plivanja	1
		Broj plaža pod koncesijom	8
		Korištenje plaže K	8
		Korištenje plaže KO	11
		Ugostiteljske objekte K	7
		Ugostiteljske objekte KO	39
7.	Koncesije (K) i Koncesijska odobrenja (KO)	Sportske sadržaje K	5
		Sportske sadržaje KO	22
		Parkiralište K	3
		Parkiralište KO	1
		Sanitarni čvor K	4
		Sanitarni čvor KO	7
		Ostalo K	1

<i>Br.</i>	<i>Tematsko područje</i>	<i>Ponuđene kategorije</i>	<i>Rezultat (broj plaža)</i>
		Ostalo KO	12
8.	Broj plaža s određenim granicama pomorskog dobra	Da	22
		Ne	50
		Djelomično	23
9.	Broj plaža s izraženim interesom za uređenjem postojećih i novih plaža	Da	80
		Ne	10
		Nevažeći	3
10.	Postojeća dokumentacija relevantna za plažu	Izvod iz katastarskog plana	52
		Vlasnički list s popisom čestica	36
		Izdana lokacijska informacija	16
		Odluka o koncesiji	11
		Pripadnost plaže sustavu Natura 2000	1
		Procjena utjecaja na okoliš	14
		Izrađen idejni projekt uređenja plaže	30
Lokacijska dozvola	16		

Makarska rivijera

<i>Br.</i>	<i>Tematsko područje</i>	<i>Ponuđene kategorije</i>	<i>Rezultat (broj plaža)</i>
1.	Opći podaci	Broj prijavljenih plaža	47
		Prosječna dužina plaže (m)	488
		Prosječna površina plaže (m ²)	3582
		Prosječni procijenjeni sadašnji vršni kapacitet plaže u glavnoj turističkoj sezoni	1717
		Raspon broja kapaciteta	30 – 20.000
2.	Klasifikacija	Broj prirodnih plaža	13
		<i>Prirodne udaljene plaže</i>	8
		<i>Prirodne ruralne plaže</i>	5
		Broj uređenih plaža	33
		<i>Uređene mjesne plaže</i>	24
		<i>Uređene urbane plaže</i>	7
		<i>Plaže turističkih kompleksa</i>	2
3.	Stupanj zaštite prirodnih plaža	Broj plaža s definiranim međusobno isključujućim kategorijama	1
		Potpuna zaštita	0
		Djelomična zaštita	0
		Bez zaštite	8
3.	Geološki sastav - plažni sediment	Pijesak	0
		Sitni šljunak	40

<i>Br.</i>	<i>Tematsko područje</i>	<i>Ponuđene kategorije</i>	<i>Rezultat (broj plaža)</i>
		Šljunak	30
		Kamen	6
		Stijene	12
		Beton	0
		Ostalo	0
4.	Dostupnost (prilaz) plaži	Asfaltirana cesta	15
		Samo morski prilaz	3
		Bijela cesta	3
		Morski prilaz – samo za iskrcaj putnika	5
		Morski prilaz – uređeno pristajalište	1
		Pješačka staza	18
		Obalni put	24
		Nešto drugo	1
5.	Opremljenost	Broj plaža s Plavom zastavom	4
		Broj plaža na kojima je dozvoljen pristup kućnim ljubimcima	9
		Broj plaža na kojima se sustavno prati kakvoća mora po Uredbi NN 73/08	19
		Broj plaža prilagođenih osobama s posebnim potrebama	18
6.	Karakterizacija plaže	Zabava	10
		Animacija	3
		Sport i rekreacija	19
		Gastro ponuda	17
		Odmor i relaksacija	41
		Prirodni resursi	24
		Bijeg od svakodnevice	20
		Nudizam	7
		Nešto drugo	2
		Ponuda za kućne ljubimce	2
		Događanja	8
		Zdravstvene pogodnosti	0
		Škola plivanja	1
7.	Koncesije (K) i Koncesijska odobrenja (KO)	Broj plaža pod koncesijom	3
		Korištenje plaže K	1
		Korištenje plaže KO	1
		Ugostiteljske objekte K	2
		Ugostiteljske objekte KO	2
		Sportske sadržaje K	1

<i>Br.</i>	<i>Tematsko područje</i>	<i>Ponuđene kategorije</i>	<i>Rezultat (broj plaža)</i>
		Sportske sadržaje KO	12
		Parkiralište K	0
		Parkiralište KO	0
		Sanitarni čvor K	0
		Sanitarni čvor KO	1
		Ostalo K	0
		Ostalo KO	16
8.	Broj plaža s određenim granicama pomorskog dobra	Da	18
		Ne	26
		Djelomično	2
9.	Broj plaža s izraženim interesom za uređenjem postojećih i novih plaža	Da	46
		Ne	1
		Nevažeći	0
10.	Postojeća dokumentacija relevantna za plažu	Izvod iz katastarskog plana	13
		Vlasnički list s popisom čestica	28
		Izdana lokacijska informacija	2
		Odluka o koncesiji	2
		Pripadnost plaže sustavu Natura 2000	0
		Procjena utjecaja na okoliš	2
		Izrađen idejni projekt uređenja plaže	2
		Lokacijska dozvola	2

Otok Šolta

<i>Br.</i>	<i>Tematsko područje</i>	<i>Ponuđene kategorije</i>	<i>Rezultat (broj plaža)</i>
1.	Opći podaci	Broj prijavljenih plaža	14
		Prosječna dužina plaže (m)	168
		Prosječna površina plaže (m ²)	536
		Prosječni procijenjeni sadašnji vršni kapacitet plaže u glavnoj turističkoj sezoni	357
		Raspon broja kapaciteta	200 – 1.000
		Broj prirodnih plaža	6
		<i>Prirodne udaljene plaže</i>	6
		<i>Prirodne ruralne plaže</i>	0
2.	Klasifikacija	Broj uređenih plaža	8
		<i>Uređene mjesne plaže</i>	8
		<i>Uređene urbane plaže</i>	0
		<i>Plaže turističkih kompleksa</i>	0

<i>Br.</i>	<i>Tematsko područje</i>	<i>Ponuđene kategorije</i>	<i>Rezultat (broj plaža)</i>		
		Broj plaža s definiranim međusobno isključujućim kategorijama	0		
	Stupanj zaštite prirodnih plaža	Potpuna zaštita	0		
		Djelomična zaštita	0		
		Bez zaštite	5		
		Pijesak	0		
3.	Geološki sastav - plažni sediment	Sitni šljunak	11		
		Šljunak	8		
		Kamen	1		
		Stijene	0		
		Beton	0		
		Ostalo	0		
		4.	Dostupnost (prilaz) plaži	Asfaltirana cesta	10
				Samo morski prilaz	0
Bijela cesta	0				
Morski prilaz – samo za iskrcaj putnika	0				
Morski prilaz – uređeno pristajalište	0				
Pješačka staza	14				
Obalni put	13				
Nešto drugo	0				
5.	Opremljenost	Broj plaža s Plavom zastavom	0		
		Broj plaža na kojima je dozvoljen pristup kućnim ljubimcima	0		
		Broj plaža na kojima se sustavno prati kakvoća mora po Uredbi NN 73/08	0		
		Broj plaža prilagođenih osobama s posebnim potrebama	0		
6.	Karakterizacija plaže	Zabava	0		
		Animacija	14		
		Sport i rekreacija	9		
		Gastro ponuda	9		
		Odmor i relaksacija	0		
		Prirodni resursi	0		
		Bijeg od svakodnevice	0		
		Nudizam	0		
		Nešto drugo	0		
		Ponuda za kućne ljubimce	0		
Događanja	0				
Zdravstvene pogodnosti	0				

<i>Br.</i>	<i>Tematsko područje</i>	<i>Ponuđene kategorije</i>	<i>Rezultat (broj plaža)</i>
		Škola plivanja	0
		Broj plaža pod koncesijom	4
		Korištenje plaže K	0
		Korištenje plaže KO	0
		Ugostiteljske objekte K	0
		Ugostiteljske objekte KO	5
		Sportske sadržaje K	0
		Sportske sadržaje KO	0
		Parkiralište K	0
		Parkiralište KO	0
		Sanitarni čvor K	0
		Sanitarni čvor KO	0
		Ostalo K	0
		Ostalo KO	0
		Da	0
8.	Broj plaža s određenim granicama pomorskog dobra	Ne	14
		Djelomično	0
		Da	14
9.	Broj plaža s izraženim interesom za uređenjem postojećih i novih plaža	Ne	0
		Nevažeći	0
		Izvod iz katastarskog plana	0
		Vlasnički list s popisom čestica	0
		Izdana lokacijska informacija	0
10.	Postojeća dokumentacija relevantna za plažu	Odluka o koncesiji	0
		Pripadnost plaže sustavu Natura 2000	0
		Procjena utjecaja na okoliš	0
		Izrađen idejni projekt uređenja plaže	0
		Lokacijska dozvola	0

Otok Brač

<i>Br.</i>	<i>Tematsko područje</i>	<i>Ponuđene kategorije</i>	<i>Rezultat (broj plaža)</i>
		Broj prijavljenih plaža	80
		Prosječna dužina plaže (m)	263
		Prosječna površina plaže (m ²)	3.630
1.	Opći podaci	Prosječni procijenjeni sadašnji vršni kapacitet plaže u glavnoj turističkoj sezoni	326
		Raspon broja kapaciteta	10 - 8.000
2.	Klasifikacija	Broj prirodnih plaža	34

Br.	Tematsko područje	Ponuđene kategorije	Rezultat (broj plaža)
		<i>Prirodne udaljene plaže</i>	22
		<i>Prirodne ruralne plaže</i>	12
		Broj uređenih plaža	44
		<i>Uređene mjesne plaže</i>	35
		<i>Uređene urbane plaže</i>	7
		<i>Plaže turističkih kompleksa</i>	2
		Broj plaža s definiranim međusobno isključujućim kategorijama	2
	Stupanj zaštite prirodnih plaža	Potpuna zaštita	2
		Djelomična zaštita	6
		Bez zaštite	31
3.	Geološki sastav - plažni sediment	Pijesak	7
		Sitni šljunak	19
		Šljunak	59
		Kamen	22
		Stijene	39
		Beton	10
		Ostalo	1
4.	Dostupnost (prilaz) plaži	Asfaltirana cesta	41
		Samo morski prilaz	0
		Bijela cesta	13
		Morski prilaz – samo za iskrcaj putnika	8
		Morski prilaz – uređeno pristajalište	3
		Pješačka staza	34
		Obalni put	18
		Nešto drugo	2
5.	Opremljenost	Broj plaža s Plavom zastavom	2
		Broj plaža na kojima je dozvoljen pristup kućnim ljubimcima	20
		Broj plaža na kojima se sustavno prati kakvoća mora po Uredbi NN 73/08	25
		Broj plaža prilagođenih osobama s posebnim potrebama	6
6.	Karakterizacija plaže	Zabava	15
		Animacija	6
		Sport i rekreacija	15
		Gastro ponuda	11
		Odmor i relaksacija	59
		Prirodni resursi	60

<i>Br.</i>	<i>Tematsko područje</i>	<i>Ponudene kategorije</i>	<i>Rezultat (broj plaža)</i>
		Bijeg od svakodnevice	35
		Nudizam	11
		Nešto drugo	6
		Ponuda za kućne ljubimce	4
		Događanja	4
		Zdravstvene pogodnosti	1
		Škola plivanja	1
		Broj plaža pod koncesijom	11
		Korištenje plaže K	5
		Korištenje plaže KO	5
		Ugostiteljske objekte K	4
		Ugostiteljske objekte KO	9
		Sportske sadržaje K	4
		Sportske sadržaje KO	4
		Parkiralište K	0
		Parkiralište KO	1
		Sanitarni čvor K	1
		Sanitarni čvor KO	2
		Ostalo K	0
		Ostalo KO	1
		Da	31
		Ne	48
		Djelomično	2
		Da	78
		Ne	2
		Nevažeći	0
		Izvod iz katastarskog plana	39
		Vlasnički list s popisom čestica	44
		Izdana lokacijska informacija	1
		Odluka o koncesiji	11
		Pripadnost plaže sustavu Natura 2000	1
		Procjena utjecaja na okoliš	2
		Izrađen idejni projekt uređenja plaže	5
		Lokacijska dozvola	1

Otok Hvar

<i>Br.</i>	<i>Tematsko područje</i>	<i>Ponudene kategorije</i>	<i>Rezultat (broj plaža)</i>
1.	Opći podaci	Broj prijavljenih plaža	75

Br.	Tematsko područje	Ponudene kategorije	Rezultat (broj plaža)	
		Prosječna dužina plaže (m)	248,5	
		Prosječna površina plaže (m ²)	1.410	
		Prosječni procijenjeni sadašnji vršni kapacitet plaže u glavnoj turističkoj sezoni	191	
		Raspon broja kapaciteta	30 – 1.000	
2.	Klasifikacija	Broj prirodnih plaža	31	
		<i>Prirodne udaljene plaže</i>	19	
		<i>Prirodne ruralne plaže</i>	12	
		Broj uređenih plaža	36	
		<i>Uređene mjesne plaže</i>	24	
		<i>Uređene urbane plaže</i>	7	
		<i>Plaže turističkih kompleksa</i>	5	
		Broj plaža s definiranim međusobno isključujućim kategorijama	8	
		Stupanj zaštite prirodnih plaža	Potpuna zaštita	11
			Djelomična zaštita	23
Bez zaštite	2			
3.	Geološki sastav - plažni sediment	Pijesak	6	
		Sitni šljunak	37	
		Šljunak	60	
		Kamen	53	
		Stijene	53	
		Beton	15	
		Ostalo	0	
		4.	Dostupnost (prilaz) plaži	Asfaltirana cesta
Samo morski prilaz	13			
Bijela cesta	27			
Morski prilaz – samo za iskrcaj putnika	40			
Morski prilaz – uređeno pristajalište	2			
Pješačka staza	50			
Obalni put	36			
Nešto drugo	0			
5.	Opremljenost			Broj plaža s Plavom zastavom
		Broj plaža na kojima je dozvoljen pristup kućnim ljubimcima	2	
		Broj plaža na kojima se sustavno prati kakvoća mora po Uredbi NN 73/08	20	
		Broj plaža prilagođenih osobama s posebnim potrebama	9	

<i>Br.</i>	<i>Tematsko područje</i>	<i>Ponuđene kategorije</i>	<i>Rezultat (broj plaža)</i>
6.	Karakterizacija plaže	Zabava	11
		Animacija	70
		Sport i rekreacija	59
		Gastro ponuda	49
		Odmor i relaksacija	4
		Prirodni resursi	23
		Bijeg od svakodnevice	37
		Nudizam	5
		Nešto drugo	2
		Ponuda za kućne ljubimce	0
		Događanja	2
		Zdravstvene pogodnosti	0
		Škola plivanja	2
		7.	Koncesije (K) i Koncesijska odobrenja (KO)
Korištenje plaže K	10		
Korištenje plaže KO	26		
Ugostiteljske objekte K	5		
Ugostiteljske objekte KO	5		
Sportske sadržaje K	1		
Sportske sadržaje KO	3		
Parkiralište K	1		
Parkiralište KO	1		
Sanitarni čvor K	1		
Sanitarni čvor KO	0		
Ostalo K	0		
Ostalo KO	0		
8.	Broj plaža s određenim granicama pomorskog dobra		
		Ne	47
		Djelomično	5
9.	Broj plaža s izraženim interesom za uređenjem postojećih i novih plaža	Da	39
		Ne	30
		Nevažeći	6
10.	Postojeća dokumentacija relevantna za plažu	Izvod iz katastarskog plana	4
		Vlasnički list s popisom čestica	4
		Izdana lokacijska informacija	0
		Odluka o koncesiji	0
		Pripadnost plaže sustavu Natura 2000	0
		Procjena utjecaja na okoliš	0
		Izrađen idejni projekt uređenja plaže	1

Br.	Tematsko područje	Ponuđene kategorije	Rezultat (broj plaža)
		Lokacijska dozvola	0

Otok Vis

Br.	Tematsko područje	Ponuđene kategorije	Rezultat (broj plaža)	
1.	Opći podaci	Broj prijavljenih plaža	36	
		Prosječna dužina plaže (m)	118	
		Prosječna površina plaže (m ²)	625	
		Prosječni procijenjeni sadašnji vršni kapacitet plaže u glavnoj turističkoj sezoni	1.048	
		Raspon broja kapaciteta	40 – 1.500	
2.	Klasifikacija	Broj prirodnih plaža	31	
		<i>Prirodne udaljene plaže</i>	28	
		<i>Prirodne ruralne plaže</i>	3	
		Broj uređenih plaža	4	
		<i>Uređene mjesne plaže</i>	3	
		<i>Uređene urbane plaže</i>	1	
		<i>Plaže turističkih kompleksa</i>	0	
		Broj plaža s definiranim međusobno isključujućim kategorijama	1	
		Stupanj zaštite prirodnih plaža	Potpuna zaštita	1
			Djelomična zaštita	2
Bez zaštite	25			
3.	Geološki sastav - plažni sediment	Pijesak	6	
		Sitni šljunak	31	
		Šljunak	7	
		Kamen	2	
		Stijene	4	
		Beton	6	
		Ostalo	0	
		4.	Dostupnost (prilaz) plaži	Asfaltirana cesta
Samo morski prilaz	16			
Bijela cesta	9			
Morski prilaz – samo za iskrcaj putnika	0			
Morski prilaz – uređeno pristajalište	1			
Pješačka staza	3			
Obalni put	4			
Nešto drugo	0			
5.	Opremljenost	Broj plaža s Plavom zastavom	1	

<i>Br.</i>	<i>Tematsko područje</i>	<i>Ponuđene kategorije</i>	<i>Rezultat (broj plaža)</i>
		Broj plaža na kojima je dozvoljen pristup kućnim ljubimcima	3
		Broj plaža na kojima se sustavno prati kakvoća mora po Uredbi NN 73/08	1
		Broj plaža prilagođenih osobama s posebnim potrebama	4
		Zabava	36
		Animacija	2
		Sport i rekreacija	2
		Gastro ponuda	1
		Odmor i relaksacija	8
		Prirodni resursi	36
6.	Karakterizacija plaže	Bijeg od svakodnevice	6
		Nudizam	24
		Nešto drugo	0
		Ponuda za kućne ljubimce	3
		Događanja	0
		Zdravstvene pogodnosti	0
		Škola plivanja	0
		Broj plaža pod koncesijom	8
		Korištenje plaže K	2
		Korištenje plaže KO	6
		Ugostiteljske objekte K	1
		Ugostiteljske objekte KO	9
		Sportske sadržaje K	2
		Sportske sadržaje KO	2
		Parkiralište K	0
		Parkiralište KO	0
		Sanitarni čvor K	1
		Sanitarni čvor KO	2
		Ostalo K	0
		Ostalo KO	1
		Da	4
8.	Broj plaža s određenim granicama pomorskog dobra	Ne	31
		Djelomično	1
		Da	11
9.	Broj plaža s izraženim interesom za uređenjem postojećih i novih plaža	Ne	25
		Nevažeći	0
10.		Izvod iz katastarskog plana	6

<i>Br.</i>	<i>Tematsko područje</i>	<i>Ponuđene kategorije</i>	<i>Rezultat (broj plaža)</i>
		Vlasnički list s popisom čestica	4
		Izdana lokacijska informacija	2
		Odluka o koncesiji	7
	Postojeća dokumentacija relevantna za plažu	Pripadnost plaže sustavu Natura 2000	1
		Procjena utjecaja na okoliš	0
		Izrađen idejni projekt uređenja plaže	0
		Lokacijska dozvola	0

2.4.3. Komentari dobiveni na prvom setu radionica

Projektnim zadatkom predviđeno je održavanje dva seta radionica. Prvi set radionica održao se: u Splitu 11.11.2014. (za područje Splitske rivijere i otoka Šolte), Visu 12.11.2014. (za područje otoka Visa), Supetru 13.11.2014. (za područje otoka Brača), Makarskoj 24.11.2014. (za područje Makarske rivijere) i Stari Gradu 25.11.2014. (za područje otoka Hvara). Drugi set radionica održao se 10.2.2015. u Splitu (za područje Splitske rivijere, otoka Šolte i otoka Visa), 11.2.2015. u Stari Gradu (za područje otoka Hvara), 12.2.2015. u Supetru (za područje otoka Brača), te 24.2.2015. u Makarskoj (za područje Makarske rivijere).

Komentari dobiveni prvenstveno su se odnosili na temeljne pojmove tj. koncepte uređenja i upravljanja plažama, te su se u velikoj mjeri podudarali s pojmovima navedenim u obrascu PL/14. Grupirani su po tematskim područjima, odnosno kategorijama, na isti način kako su grupirana pitanja u obrascu, te su prioritizirani po relevantnosti za izradu Programa. Svi komentari potom su uzeti u obzir prilikom izrade Programa (Tablica 13).

Tablica 13. Komentari dobiveni na radionicama

Tematsko područje	Komentar dobiven na radionici
1. Prostorni parametri	<ul style="list-style-type: none"> - Kapacitet: važna je i fluktuacija broja posjetitelja, ne samo kapacitet - Priljev novih posjetitelja (rezultat apartmanizacije tj. stvaranje potrebe za novim prostorom) - Komplicirano računanje obalne površine zauzete od strane posjetitelja: neki posjetitelji okupiraju prostor raširenim šatorima, dječjom opremom, luft-madracima i sl., tj. zauzimaju više prostora negoli se čini
3. Uređenje (opremljenost - dodana vrijednost - zaštita)	<ul style="list-style-type: none"> - Dohrana (stalno otimanje zemlje moru) – je li nužna lokacijska dozvola? Mora li sediment biti lokalni tj. autentični? Koja granulacija je dozvoljena? - Nijedna JLS osim Splita nema određenu tvrtku namijenjenu uređenju plaža - Neuređan i neodređen vizualni identitet plaža (neujednačene table, cjenici, sadržaj koncesijskih odobrenja) - Problem betoniranja zabačenih obala i divljih plaža izvan sezone tj. kad se ne vidi
4. Upravljanje (koncesija i pomorsko dobro, vlasništvo)	<ul style="list-style-type: none"> - Upravljanje plažama nije u nadležnosti JLS - potencijalni problem sadržaja koncesije na plaži (Županija) koji nije u skladu sa predviđenom tematizacijom tj. sadržajem plaže (JLS) - Problem bespravnih intervencija (betoniranje, privezi za brodice, sidrenje na divlje, stvaranje morskog otpada) - Problem ulaska brodice u kupališni prostor – mali broj plaža je ograđen - Problematični jet-skijevi i gliseri jer imaju otvorene ljevke za ulaz na plažu – ugovor se sklapa s JLS ali uvjete daje Lučka uprava - Pritisak povećanja prostora za privezišta na užtrb kupališnog prostora (koncesionari žele više prostora za jahte a ne za kupače) - Sidrenje je štetno za morsko dno – kvalitetnije rješenje bilo bi postavljanje pontona - Praksa izdavanja koncesijskih odobrenja je na 1 godinu a ne na maksimalno dozvoljenih 5 – to demotivira ljude da kvalitetnije urede svoj prostor

Tematsko područje	Komentar dobiven na radionici
	<ul style="list-style-type: none"> - Do nekih prirodnih plaža moguće je doći samo prelaskom preko privatnih čestica - Problem manjka kadra u malom mjestu: komunalni redar pokriva mnogobrojna različita pitanja, problematična naplata kazni poznanicima - Nejasno određivanje granica pomorskog dobra (gornji ili donji kopneni rub?) - Problem rezerviranja plažnog prostora od strane posjetitelja (ostavljanje ručnika preko noći) - Koncesije i koncesijska odobrenja ne smiju se dodjeljivati po socijalnom kriteriju već ekonomskom

Tematska područja koja se pojavljuju samo u komentarima

Promjena trendova posjećivanja plaža (zbog klimatskih promjena, promjena načina života-lifestylea)	<ul style="list-style-type: none"> - Novi koncept koji je sve popularniji u SDŽ: noćno kupanje - Promjena klime: sezona kupanja se mijenja (danas i u 11. mj. ima kupača; mijenja se termin odlaska na plažu, odlazi se sve ranije i zatim se opet vraća kasno popodne)
Nadzor – inspekcija – kontrola pridržavanja odredbi	- Nedostatak inspektora Lučke kapetanije (samo jedan inspektor u cijeloj Županiji)

2.5. ZAKLJUČCI

Zaključci koji slijede temelje se na obrađenim obrascima PL/14, komentarima dobivenim na radionicama, obrađenoj dokumentaciji i zakonskoj regulativi, te na obrađenoj literaturi koja se odnosi na upravljanje plažama. Treba spomenuti da pristigli obrasci ne obuhvaćaju sve plaže na prostoru Županije, a razlozi tome izneseni su ranije u tekstu. No, za pretpostaviti je da pristigli obrasci u dovoljnoj mjeri predstavljaju uzorak na temelju kojega se mogu donositi zaključci. To se posebno odnosi na plaže koje će biti detaljnije obrađene u slijedećoj fazi izrade Programa, jer su predstavnici JLS bili obaviješteni da će samo one plaže za koje će se ispuniti obrazac ući u obzir za daljnje postupanje. Konačno, ovi zaključci se odnose za plaže na razini cijele Županije a ne za plaže unutar pojedinih obalnih područja.

Zaključak 1

Plažni prostor nije pravilno raspoređen po Županiji, tako da je na nekim područjima deficitaran, a drugdje ga je dovoljno. Tamo gdje ga je dovoljno da zadovolji potražnju, plaže često nisu u dovoljnoj mjeri uređene te nedostaje smisljena tematizacija koja bi jasno naglasila turistički karakter Splitsko-dalmatinske županije

Ispunjeni su obrasci za 345 plaža. Njihova ukupna površina je oko 1.000.000 m². Prema procijenjenom vršnom kapacitetu, ukupni kapacitet navedenih plaža je oko 230.000 kupača. Ovdje treba napomenuti da je vršni kapacitet izračunat na temelju vrlo jednostavne formule (površina plaže podijeljena s površinom po kupaču), te da bi primjenom složenije formule vršni kapacitet sigurno bio umanjen. No, ako tu modifikaciju i uzmemo u obzir, a vodeći računa o tome da nisu obuhvaćene sve postojeće kao i potencijalne buduće plaže, može se zaključiti da, kada uzmemo sve potencijalne kupače, bilo da spadaju u lokalno stanovništvo ili u turiste, kapacitet plaža u Županiji u cjelini zadovoljava potrebe. Jedino područje u kojem se može pretpostaviti određeni deficit, doduše samo na temelju broja prijavljenih plaža, je područje Splitske rivijere (ukupni vršni kapacitet oko 71.000 kupača) te na području Makarske rivijere (posljedica dolaska jednodnevnih kupača koji dolaze na kupanje iz susjedne Bosne i Hercegovine). No, konačni zaključak za ta područja moguć je samo na temelju detaljne analize koja bi obuhvatila baš sve plaže na tim područjima.

Više je prijavljeno uređenih mjesnih i urbanih plaža nego prirodnih (odnos je 60:40). To je i razumljivo, jer je uređene plaže bilo lako identificirati, za razliku od prirodnih koje su zato i same JLS (koje su ispunjavale obrasce) donekle zanemarivale. Isto tako, jedan broj plaža za sada se tako i ne može zvati, već će to postati tek nakon detaljnije analize mogućnosti u određenom prostoru (npr. adrenalinske plaže koje, zapravo, mogu biti i strma

hridina nad morem a koja u ovoj fazi izrade nije u funkciji i zato nije tako i karakterizirana). No, može se zaključiti da je, u konačnici, u Županiji ipak veći broj prirodnih plaža nego mjesnih, s time da su ove potonje u pravilu uređene.

Interesan je zaključak da je plažni sediment relativno povoljan (uglavnom pijesak i šljunak). I ovdje se može zaključiti da kada bi sve plaže bile popisane da bi ipak većina bila kamenita ili stjenovita jer je to geološki sastav koji u ovom području prevladava. Zabrinjava podatak da je oko 20% prijavljenih plaža betonirano. Za pretpostaviti je da je većina takvih plaža u Županiji i prijavljena kroz obrasce. Ipak, očito je da je riječ o trendu koji umanjuje atraktivnost plaža, jer smanjuje njihov prirodni ugođaj, makar namjera i je bila da se poveća komfor plaže, ali i koji izravno negativno utječe na stanje bioraznolikosti obalnog područja. U ovom kontekstu treba naglasiti da je relativno mali broj plaža pod zaštitom. Ovo je, naravno, procjena temeljena na odgovorima dobivenim u obrascima, a već je ranije navedeno da to pitanje nije bilo dovoljno jasno postavljeno što je sigurno dovelo do određenog broja krivih odgovora.

Pristupačnost plažama s kopnene strane je relativno dobra, makar je broj izoliranih plaža, pristupačnih samo s morske strane, relativno velik (više od 10%). No, ovo je i određeni potencijal kojega treba na odgovarajući način valorizirati.

Opremljenost plaža je nezadovoljavajuća. Mali je broj plaža s Plavom zastavom (nešto više od 4%), kao i plaža s posebnim sadržajima. Primjetan je i skroman broj plaža na kojima je dozvoljen pristup kućnim ljubimcima, kao i onih koje su prilagođene osobama smanjene pokretljivosti. Samo na nešto više od 1/3 prijavljenih plaža prati se kakvoća mora. Za pretpostaviti je da je riječ uglavnom o mjesnim plažama gdje je mogućnost urbanog zagađenja veća. Međutim, opasnost zagađenja postoji i na prirodnim plažama, koje su udaljene od naselja. Shodno tome, kada pretpostavimo da bi se i na urbanim i na prirodnim plažama trebala pratiti kakvoća mora za kupanje, onda možemo zaključiti da je broj plaža na kojima se vrši mjerenje relativno nizak.

Broj plaža pod koncesijom je relativno nizak (14%). Vjerojatno su u analizu uključene sve plaže pod koncesijom u Županiji jer je to podatak do kojega je lako doći. Koncesija predstavlja i određenu intenciju za boljim opremanjem plaža. No ona se može izdati samo ako je utvrđena granica pomorskog dobra te ukoliko je ono upisano u zemljišne knjige. Ovo predstavlja određeni zatvoreni krug ali kojega je potrebno „otvoriti“ ukoliko se želi poboljšati opremljenost plaža i pretvoriti ih u značajniji resurs turističke ponude. Interes za to postoji jer je za vrlo veliki broj prijavljenih plaža taj interes i izražen.

Zaključak 2

Plaže se dominantno koriste tijekom tri ljetna mjeseca. Takva nepovoljna okolnost može utjecati na tijek turističke djelatnosti u Županiji, obzirom da će u slučaju bilo kakvih poremećaja na tržištu turizam kao značajna gospodarska grana trpjeti, a time i ukupno gospodarstvo Županije

Svi vodeći strateški i planski dokumenti turističkog sektora jasno određuju „sunce i more“ kao temeljni proizvod hrvatskog turizma, pa tako i onog u Splitsko-dalmatinskoj županiji. Obzirom da jedan od tri ključna cilja strateškog marketinškog plana RH predviđa produljenje sezone izvan ljetnih mjeseci, potrebno je pokušati stvoriti temelje za konzumiranje plaža tijekom jeseni, proljeća, pa čak i tijekom zime. Tumačeno na drugi način, odnosno obzirom na dominaciju glavnog turističkog proizvoda, potrebno je istovremeno raditi na dva modela:

1. Daljnje kapitaliziranje prepoznatljivosti hrvatskog turizma odnosno produljenje sezone korištenja tog dominantnog turističkog proizvoda RH
2. Jačanje tj. unapređenje korištenja ostalih turističkih proizvoda, u cilju minimiziranja rizika pretjeranog oslanjanja na samo jedan proizvod

Iako naizgled kontradiktorni, oba modela su komplementarna i jačaju otpornost Županije. Jedan obuhvaća dizanje standarda plaža tijekom glavna tri mjeseca korištenja, dok drugi predviđa stvaranje uvjeta za korištenje plaža i izvan ljetne sezone. U tom kontekstu potrebno se dotaknuti namjene plaža, odnosno postaviti pitanje je li plaži inherentno da ekskluzivno služi za boravak i predah tijekom kupanja, ili može imati namjenu i tijekom ostatka sezone, čak i tijekom cijele godine. Odnosno, je li upravo to ono što razlikuje plažu od obale? Potencijalno prepoznavanje cjelogodišnjeg korištenja plaža direktno utječe i na njihovu tematizaciju.

Kao vrsta turističke destinacijske infrastrukture, plaže se mogu koristiti tijekom cijele godine, primjerice, u funkciji šetnica koje obrubljuju većinu obale Županije i povezuju njene destinacije. U tom kontekstu moguće ih je valorizirati kao tzv. bijelu infrastrukturu (srodnu kategoriju, zelenu infrastrukturu, prepoznaje Zakon o zaštiti prirode (NN 80/13)). Nadalje, ovisno o njihovom sedimentu i eventualnoj zaštiti, moguće ih je koristiti za različite

sportske aktivnosti, za boravak na suncu (sjedenje na plaži i promatranje mora), kao prostor za igranje djece itd. Ponovno, sve navedeno utječe na potencijalnu tematizaciju plaža.

Produljenje trajanja sezone korištenja plaža važno je ne samo zbog ekonomske koristi, već i zbog njihovog očuvanja. Naime, aktivno korištenje plaža pomaže njihovoj zaštiti i sprječava negativne posljedice nekorištenja i/ili zanemarivanja (primjerice gomilanje otpada, vizualno onečišćenje itd.).

Zaključak 3

Provedba Programa u skladu je sa Strategijom razvoja hrvatskog turizma do 2020. godine i Protokolom o integralnom upravljanju obalnim područjem i vođena je temeljnim načelima tih dokumenata

Program je prvi dokument takve vrste, odnosno prva generacija provedbenog dokumenta radenog na regionalnoj bazi koji uređuje pitanje plaža. To ujedno znači da se Konzultant nije imao na što pozvati pri izradi ovog dokumenta, odnosno da ne postoji tzv. najbolja praksa na koju se mogao eventualno ugledati.

Program obuhvaća 31 obalnu jedinicu lokalne samouprave, različitih topografskih, morfoloških i upravljačkih karakteristika i kapaciteta te opterećenosti obale. Utoliko je on kompromisni dokument, koji se jednako obraća velikom gradu poput Splita i malim općinama poput Sućurja.

Provedba Programa u skladu je sa Strategijom razvoja hrvatskog turizma do 2020. ali i sa Protokolom o integralnom upravljanju obalnim područjem (Protokolom o IUOP-u). U određenom smislu, obzirom na svoj interdisciplinarni karakter, Program predstavlja pandan Protokolu o IUOP-u ali na nižoj razini tj. manjeg je obuhvata – on je svojevrsan program integralnog uređenja i upravljanja plažnim područjem. Članak 18. Protokola o IUOP-u predviđa izradu nacionalnih obalnih strategija, planova i programa, koji trebaju biti u funkciji instrumenata za integralno upravljanje obalnim područjem. Utoliko se Program može tumačiti kao jedan od provedbenih instrumenata integralnog upravljanja obalnim područjem.

Zaključak 4

Integralno planiranje i upravljanje obalnim područjem učinkovita je metoda preventivne zaštite plaža odnosno prilagodbe na posljedice klimatskih promjena i ekstremne vremenske nepogode

Termin „vremenske nepogode“ ponekad djeluje blago, i ne odaje pravu sliku posljedica tih promjena. Ilustrativnije je spomenuti konkretne primjere tih posljedica. Tako je olujno nevrijeme u siječnju i veljači 2015. godine devastiralo obalne dijelove i plaže mnogih jedinica u Županiji; odnijelo je sediment u more, razbilo dijelove plažnih šetnica, uništilo i bacilo u more opremu (koševе, tuševе, namještaj itd.) i sl. Obalna područja, stoga i plaže, bit će prva na udaru snažnih olujnih nevremena, dizanja razina mora i slično. Stoga je potrebno razviti ili jačati zadovoljavajući sustav zaštite plažnih prostora, koji neće djelovati (isključivo) u funkciji sanacije posljedica, već i u funkciji prevencije.

Plaže čine dio tzv. zelene ili prirodne infrastrukture, čija uloga je i ona minimiziranja potencijalnih posljedica vremenskih nepogoda. One imaju funkciju zaštite od posljedica iznenadnih morskih oluja, ili lokalnih poplava. Za razliku od konvencionalne infrastrukture, plaže kao prirodni sustavi u funkciji borbe protiv klimatskih promjena ne zahtijevaju znatna financijska sredstva niti drastične antropogene intervencije, pa su stoga i društveno prihvatljivije. Da bi plaže bile prepoznate i u takvoj ulozi, nužno je uspostaviti sustav integralnog planiranja i upravljanja, koji neće striktno dijeliti područja djelovanja (sektore) i nadležne službe koje njima upravljaju, kao niti zemljopisna područja striktno po administrativnim granicama jedinica lokalne samouprave, obzirom na njihovu čestu uvjetovanost, već će omogućiti interdisciplinarni rad i suradnju različitih stručnih službi. Takav integralni pristup često je najučinkovitija metoda prevencije utjecaja vremenskih nepogoda kao i različitih ekoloških incidenata, a posljedično i najjeftinija.

Zaključak 5

Upravljanje plažama potrebno je rasporediti između županija i jedinica, u cilju jačanja osjećaja njihovog vlasništva nad resursima, kao i zbog djelomičnog spuštanja razine odlučivanja na lokalnu razinu

Značajan interni faktor koji utječe na razvoj i unaprjeđenje plaža svakako je upravljački kapacitet JLS. U idealnim uvjetima, JLS bi trebale imati designiranu komunalnu tvrtku čije zaduženje bi bilo briga oko upravljanja i uređenja plaža. Ovdje se postavlja pitanje neusklađenosti zakonodavnog okvira sa stanjem na terenu. Naime, Zakon o

pomorskom dobru i morskim lukama (NN 158/03, 100/04, 141/06, 38/09 i 123/11) definira ulogu JLS kao brigu o redovnom upravljanju pomorskim dobrom.

Komentari dobiveni na radionicama upućuju na nezadovoljstvo JLS sa ulogom koju imaju vezano uz pomorsko dobro, pa tako i plaže. Naime, u praksi, jedinice imaju odgovornost za uređenje, zaštitu i dohranu plaža, a istovremeno njima ne mogu upravljati. Stoga bi nacionalni okvir trebao odgovornost dijeliti između županija i jedinica, kako bi se i teret ali i zasluge upravljanja i uređenja ravnomjerno podijelile između dva partnera. Sve plaže podjednako su resurs županije kao i pojedinačne JLS. Dio odgovornosti županije je koordiniranje i usuglašavanje načelnog okvira budućnosti plaža na njenom području. S druge strane, mogućnost JLS da upravljaju pomorskim dobrom na svojem području dvostruko je značajna. Prvenstveno, time se potiče integralan postupak uređenja i upravljanja (što doprinosi učinkovitijem raspolaganju resursima i planiranja istih), ali se isto tako rasterećuje županije. Omogućavanje jedinicama da same upravljaju svojim resursom ne samo da jača osjećaj „vlasništva“ nad tim resursom (ovdje je riječ o vlasništvu nad društveno-prirodnim kapitalom neke zajednice, a ne o imovinsko-pravnim odnosima), već im daje i određenu razinu odgovornosti za očuvanje istog resursa. Ovakvo načelo spuštanja ovlasti na što lokalniju razinu odnosno što je moguće bliže građanima u skladu je s jednim od najvažnijih načela funkcioniranja Europske unije, načelom supsidijarnosti, kao i jednim od načela Protokola o Integralnom upravljanju obalnim područjem, načelom decentralizacije.

Spuštanje razine odlučivanja na lokalnu razinu rezultiralo bi prepoznavanjem plaža kao snage prilikom reklamiranja neke JLS tj. marketinških aktivnosti. Konkretno, mali broj JLS na svojim internetskim stranicama ili onima svojih turističkih zajednica spominje plaže koje se nalaze na njihovom teritoriju, a još manji je broj onih JLS koje poimence spominju svaku plažu i označavaju je na karti.

Zaključak 6

Cilj Programa nije tematizacija cjelokupnog obalnog pojasa već uspostava ravnoteže između dijelova namijenjenih razvoju i onih slobodnih od ikakvih intervencija

Na kraju, unatoč suvremenoj težnji čovjeka da upravlja razvojem okoliša u kojem živi, ponekad je korisno ostaviti određena (plažna) područja nedeterminiranim, slobodnim od upravljanja, kako bi se omogućio spontani, slučajni i organski razvoj. Obzirom da upravljanja nema bez planiranja, i ovaj dokument će u svojoj naravi pokušati biti fleksibilan i prilagodljiv, omogućavajući razvoj koji nije isključivo antropogen, te uzimajući u obzir prostorno-vremensku dinamiku i nagle društveno-ekonomske-okolišne promjene i okolnosti.

2.6. SMJERNICE ZA IZRADU PROGRAMA UREĐENJA I UPRAVLJANJA MORSKIM PLAŽAMA

Program ne sadrži potpun popis svih plaža u Županiji. Naime, mnogobrojne sadašnje uvale, vale, žala, itd., koje danas nisu u funkciji plaže ili kupališta, mogu se kao takve koristiti u budućnosti. Jednako tako, postoje i slični prostori koji se koriste kao plaže ili kupališta ali nisu kao takvi „službeno“ prepoznati. Stoga Program treba poslužiti i kao metodološki okvir kako takve potencijalne plažne prostore tematizirati u budućnosti.

Plaže tj. kupališta ne može se promatrati izolirano od konteksta u kojem se nalaze. Čimbenici koji mogu pozitivno ili negativno utjecati na njihovo stanje su:

- Pretjerana izgrađenost područja u kojem se nalaze, ali i gravitirajućih područja (posebno ako je riječ o popularnim plažama/kupalištima)
- (Nepročišćene) otpadne vode koje se ulijevaju u more
- Blizina „crnih točkica“ koje predstavljaju rizik s obzirom na sljedeće:
 - postojeći pročišćivači otpadnih voda nedovoljnog stupnja pročišćavanja;
 - nesanirana odlagališta,
 - teški metali u sedimentu;
 - opasni otpad.
- Pomorski i nautički promet (brodice, brodovi, jedrilice koje se vežu ili plove u neposrednoj blizini kupača)
- Pojava većih količina morskog otpada koji može ugroziti kvalitetu plaže
- Niska razina kvalitete okoliša

- Učinci klimatskih promjena, a posebno podizanje razine mora i olujno nevrijeme

Analiza stanja pokazala je određene nedostatke postojećeg županijskog, ali i nacionalnog regulativnog okvira u pitanju prepoznavanja i, posljedično, uključivanja, plaža u razvojne dokumente te upravljanja istima. Naime, plažni prostori skromno su regulativno obrađeni. Zakonska podnormiranost može upućivati na nedostatak prepoznatljivosti plaža na nacionalnoj razini kao jednog od pod-proizvoda osnovnog proizvoda sunca i mora.

Kao najznačajnije, pokazale su se sljedeće preporuke za poboljšanje sustava	
•	Prepoznavanje plaža kao turističkog proizvoda koji treba imati dosljednu politiku upravljanja i uređenja te povezano s time usvajanje i provođenje vizije plaža u kratkoročnoj i srednjoročnoj budućnosti
•	Osiguranje osposobljenih spasilaca na većini plaža, u cilju smanjenja i/ili sprječavanja nesreća povezanih s vodom
•	Potrebno je prostornim planovima osigurati dodatan sadržaj za sve plaže, s obzirom na željenu ili predviđenu tematizaciju, kako bi provedba tematizacije bila u skladu sa dozvoljenim aktivnostima u određenom prostoru. U kontaktnom području obale i mora potrebno je osigurati prostor za različite djelatnosti, koje će osigurati privlačnost plaža i njihovo produženo korištenje
•	Uključenje kategorije „plaže“ u sve prostorne planove općina i gradova
•	Dovršetak utvrđivanja granica pomorskog dobra i provedba upisa pomorskog dobra u zemljišne knjige (utvrđena granica pomorskog dobra koja je ujedno provedena u zemljišnim knjigama predujet je davanja koncesija)
•	Izrada iscrpne baze podataka svih plaža na području Županije
•	Izrada GIS karte na kojoj bi bile označene sve plaže, kao i svi popratni sadržaji relevantni za određenu tematsku plažu
•	Izrada strategije integralnog upravljanja obalnim područjem Splitsko-dalmatinske županije (neke županije, primjerice Dubrovačko - neretvanska i Primorsko-goranska već imaju takve strategije) kojom bi se detaljno definirao sustav upravljanja obalnim resursima na razini Županije, što bi uključilo i plaže kao jedan od osnovnih resursa. Strategija bi bila direktna provedba Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjima u Sredozemlju. Strategija i prateći Akcijski plan bi trebala definirati elemente sustava u kojega bi bio ugrađen i sustav upravljanja plažama na županijskoj i lokalnoj razini. Strategija IUOP trebala bi imati poseban osvrt na učinke klimatskih promjena i klimatske varijabilnosti
•	Izrada studija ranjivosti obale Županije, s posebnim osvrtom na učinke klimatskih promjena i klimatske varijabilnosti te blizinu „vrućih točaka“
•	Jačanje internetske vidljivosti plaža, prvenstveno putem njihovog predstavljanja i kartografskog lociranja na web stranicama svake jedinice lokalne samouprave i/ili njihove turističke zajednice
•	Zbog postojeće prekapacitiranosti ili budućeg razvoja stambeno-turističkih zona (koje gravitiraju određenim plažama), određeni broj plaža potrebno je proširiti, kako bi boravak na njima bio ugodniji
•	Određene plažne teme direktno su vezane uz produžetak turističke sezone. Primjerice, plaže za surfere, ronilačke plaže i adrenalinske plaže mogu se koristiti dugo nakon završetka ljetne sezone. Plaže za pse jednako tako omogućavaju korištenje i u jesenskim i proljetnim mjesecima.
•	Određene plažne podloge moguće je koristiti neovisno o morskoj tj. vodenoj komponenti. Primjerice, nepristupačne dijelove plaža ili podlogu/sediment koji nije podesan za ležanje (škrape, oštro kamenje i sl.) moguće je koristiti u funkciji avanturističkog i sportskog turizma, te tako produljiti sezonu
•	U onim JLS u kojima je turizam dominantan gospodarski sektor, a sunce i more dominantan turistički proizvod, preporuka je osnovati tijelo specifično zaduženo za uređenje i upravljanje plažama, kako bi se osigurao visoki standard njihove kvalitete. U slučajevima gdje postoji neprekinuti plažni pojas koji prolazi kroz više JLS (primjerice dijelovi Makarske rivijere), moguće je oformiti tijelo pod zajedničkom ingerencijom više JLS, koje bi funkcioniralo neovisno o administrativnim granicama svake JLS
•	Povećanje broja plaža koje imaju Plavu zastavu
•	Povećanje broja plaža na kojima je dozvoljen pristup kućnim ljubimcima
•	Povećanje broja plaža koje su prilagođene osobama smanjene pokretljivosti

- U cilju što potpunije provedbe ovog Regionalnog programa, potrebno je odrediti dionike koji će biti zaduženi za: provedbu Programa (što uključuje izvješćivanje), nadzor provedbe Programa i eventualno evaluaciju Programa

3. Mogućnosti i ograničenja / SWOT analiza

SWOT analiza obuhvaća sve one elemente bitne za prednosti morskih plaža u Splitsko-dalmatinskoj županiji, nedostatke vezane uz plaže (njihovo uređenje i upravljanje), mogućnosti koje su na raspolaganju da se unaprijedi ova vrsta turističke ponude, te ograničenja koja bi eventualno mogla umanjiti mogućnosti njihove optimalne tematizacije.

SWOT analiza služi povezivanju planiranja razvoja plažnih resursa s postojećim stanjem. Osnovna podjela je na pozitivne i negativne karakteristike predmeta analize, u ovom slučaju plaža, koji se dalje dijele s obzirom na ono što je inherentno tom predmetu i što je pod izravnim utjecajem čimbenika određenog područja (snage i slabosti), odnosno na ono što nije pod izravnim utjecajem čimbenika određenog područja međutim može utjecati na smjer razvoja predmeta analize (prilike i prijetnje). Važno je ne brkati snage s prilikama niti slabosti s prijetnjama, obzirom da se odgovornost tijela nadležnih za razvoj predmeta analize odnosi samo na snage i slabosti.

SWOT analiza izrađena je na način da su **snage i slabosti** prikazane za tri razine administrativnih područja: za Splitsko-dalmatinsku županiju kao cjelinu (Tablica 14), za svako od područja (Splitska rivijera, Makarska rivijera, otok Šolta, otok Brač, otok Hvar i otok Vis) (Tablica 15), te za po prosječno dvije plaže po jedinici lokalne samouprave (Tablica 17).

Za razliku od snaga i slabosti, koje se posebno navode za svaku razinu administrativnih područja, **prilike i prijetnje** navode se skupno za sva područja. Pored elemenata koji se isključivo, ili prvenstveno, odnose na plaže, navedeni su i oni elementi koji se odnose na turističku destinaciju u cjelini, ukoliko je riječ o značajnim elementima koji direktno ili indirektno utječu na stanje ili posjećenost plaža.

SWOT analize uzimaju u obzir komentare dobivene na radionicama sa dionicima, kao i konkretne snage, slabosti, prilike i prijetnje koje su dionici naveli kao relevantne.

Tablica 14. Snage i slabosti Splitsko-dalmatinske županije

Splitsko-dalmatinska županija	
Snage	Slabosti
Dominantna izvrsna ocjena kakvoće mora za kupanje	Izrazita dominacija osnovnog turističkog proizvoda „sunce i more“
Pozitivan odnos lokalnog stanovništva prema turistima	Mali broj kvalitetne popratne turističke infrastrukture (biciklističke staze, šetnice, signalizacija) i urbanog namještaja
Visoka razina sigurnosti na plažama	Mali broj plaža prilagođenih osobama smanjene pokretljivosti
Očuvani prirodni resursi	Mali broj plaža s Plavom zastavom
Plaže otvorene i dostupne za korištenje svim korisnicima tj. posjetiteljima	Mali broj plaža na kojima je dozvoljen pristup kućnim ljubimcima
Dobra povezanost i blizina ugostiteljskih sadržaja	Problematičan pristup nekim plažama (preko privatnog vlasništva, ili nepristupačnim putevima)
Tradicionalan mediteranski način života	Manjak administrativnih kapaciteta za upravljanje i razvoj projekata uređenja i upravljanja morskim plažama
Raznoliki, nemonotoni obalni krajolici	Prolazak jadranske magistrale kroz ili u neposrednoj blizini turističkih mjesta
Nedostatak industrije pogoduje turizmu i očuvanju okoliša	Nedovoljna svijest o plaži kao kapitalu, tj. o njihovoj financijskoj vrijednosti

<i>Splitsko-dalmatinska županija</i>	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Ugodna klima (broj sunčanih sati, vremenske prilike)	Neprepoznavanje plaža u prostorno-planskoj dokumentaciji
Prolazak jadranske magistrale blizu turističkih mjesta, ali ne u njihovoj neposrednoj blizini	Povremeni nastanak otpada na moru, kao rezultat nastanka otpada na brodovima (komunalnog, te zauljenih i otpadnih voda)
	Kontrola držanja reda na plažama od strane komunalnih redara nije učinkovita niti dobro riješena
	Bespravne intervencije (poput betoniranja dijelova plaža, privezišta za brodice i sl.)
	Sve izraženiji pritisci na okoliš, prvenstveno u vidu pretjerane građevinske izgradnje i nedovoljno izgrađene komunalne infrastrukture
	Betoniranje dijelova nepristupačnog terena (nasilne intervencije umjetnim materijalom)
	Gubitak plažnog materijala/sedimenta, odnosno potreba za prihranjivanjem plaža
	Napučenost tj. gužve na plažama
	Nedovoljno izgrađena komunalna infrastruktura
	Postojanje divljih privezišta
	Neriješeno imovinsko-pravno stanje
	Nepostojanje planova upravljanja plažama

Tablica 15. Snage i slabosti pojedinih područja u Županiji

<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Splitska rivijera	
Velika površina plaža (prosječna površina iznosi 4.180 m ²) – mogućnost brojnih sadržaja i tema (Grad Split)	Izrazita dominacija proizvoda „sunce i more“
Zadovoljavajući broj sanitarnih čvorova na plažama	Nedovoljan broj parkirnih mjesta u blizini plaža
Nema prostornih ograničenja	Nerazvijeno hortikulturno uređenje
Čistoća i kvaliteta vode za kupanje	Gubljenje plažnog materijala
Turistički orijentirana mjesta (bez industrije)	Prisutnost divljih privezišta i muleta
Dobra povezanost i blizina ugostiteljskih sadržaja	Borba komunalnih redara s kvadraturom štekata tj. objekata koji imaju konc. odobrenje
Plaže koje se nalaze u pješačkim zonama, ali blizu prometnice	JLS ostaje (pre)mali % prihoda od koncesija
Relativno velik broj plaža prilagođenih osobama smanjene pokretljivosti	Nepostojanje plana upravljanja plažama
Veliki broj korisnika plaža	Manjak administrativnih kapaciteta za upravljanje i razvoj projekata uređenja i upravljanja morskim plažama
Zadovoljavajući pristup plažama	
Blizina hotelskog smještaja	
Nedevastiran krajobraz	
Općina Šolta	
Brojne prirodne uvale i otočići	Nesređene zemljišne knjige
Plaže koje nisu prenapučene	Pojačani građevinski pritisak
Bogati i očuvani prirodni resursi	Nedovoljno razvijeni kapaciteti upravljanja razvojem
Valobran, nova riva i poslovna građevina u Maslinici	Nepostojanje plaža s Plavom zastavom

<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Tradicionalan mediteranski način života	Nepostojanje plaža koje su prilagođene osobama smanjene pokretljivosti
	Nepostojanje plaža na kojima je dozvoljen pristup kućnim ljubimcima
Makarska rivijera	
Prirodna mogućnost povećanja kapaciteta plaža, s obzirom da postoji adekvatna morfologija kontaktnog prostora mora i kopna	Manjak administrativnih kapaciteta za upravljanje i razvoj projekata uređenja i upravljanja morskim plažama
Dugačke, neprekinute šljunčane plaže	Pretjerana građevinski pritisak na obalni pojas
Zaleđe Parka prirode planine Biokovo	Neadekvatno gospodarenje otpadom i upravljanje otpadnim vodama
Postojanje tj. donošenje različite planske turističke dokumentacije (Akcijski plan turizma Podgore; Održivi razvoj turizma na hrvatskom priobalju – Pilot projekt Baška Voda; Plan razvoja plaže u Makarskoj itd.)	Bučni ugostiteljski objekti tijekom noćnih sati
Tradicionalan mediteranski način života	Izrazita dominacija proizvoda „sunce i more“
Relativno velik broj plaža prilagođenih osobama smanjene pokretljivosti	
Isključivo šljunčane i kamene plaže, odnosno nepostojanje betonskih plaža	
Otok Brač	
Bogatstvo različitih krajolika tj. različitih prostorno-prirodnih cjelina na malom području	Izrazita dominacija proizvoda „sunce i more“
Iznimno očuvana prirodna baština	Sezonalnost ponude
Organizacija različitih manifestacija i događanja	Manjak administrativnih kapaciteta za upravljanje i razvoj projekata uređenja i upravljanja morskim plažama
Tradicionalan mediteranski način života	Do nekih plaža moguće je doći samo preko privatnih parcela
Relativno velik broj plaža na kojima je dozvoljen pristup kućnim ljubimcima	Nedostatak komunalnih redara
Prepoznatljivost bračkih plaža	
Otok Hvar	
Bogato prirodno i kulturno-povijesno nasljeđe	Nesređeni vlasnički odnosi
Veliki broj sunčanih dana	Želje koncesionara i administracije JLS često nisu usuglašene
Tradicionalan mediteranski način života	Izrazita dominacija proizvoda „sunce i more“
Prepoznatljivost otoka kao turističke destinacije i brenda	Manjak administrativnih kapaciteta za upravljanje i razvoj projekata uređenja i upravljanja morskim plažama
Nedostatak industrije pogoduje turizmu i zaštiti okoliša	Do nekih plaža moguće je doći samo preko privatnih parcela
	Nezadovoljavajući broj plaža na kojima je dozvoljen pristup kućnim ljubimcima
	Nezadovoljavajući broj plaža prilagođenih osobama smanjene pokretljivosti
	Nepostojanje plana upravljanja plažama
Otok Vis	
Mnogobrojnost prirodnih plaža	Izrazita sezonalnost
Tradicionalan mediteranski način života	Nedovoljna povezanost s ostalim dalmatinskim otocima

<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Izvrсна ocjena ispitivanja kakvoće mora za kupanje	Manjak administrativnih kapaciteta za upravljanje i razvoj projekata uređenja i upravljanja morskim plažama
Različiti plažni materijali koji omogućavaju korištenje plaža i izvan ljetne sezone (npr. škraping)	Dominacija proizvoda „sunce i more“
Bogata kulturno-prirodna baština	Mali broj plaža s Plavom zastavom
Izvršni uvjeti za uživanje u miru i tišini	Mali broj plaža na kojima je dozvoljen pristup kućnim ljubimcima
	Mali broj plaža prilagođenih osobama smanjene pokretljivosti
	Nepostojanje plana upravljanja plažama

Prilike i prijetnje dane su skupno na razini cijele Županije, zbog svoje primjenjivosti na sva područja. Sve prilike i prijetnje (Tablica 16), kao kategorije koje načelno nisu u nadležnosti pojedinih područja (različiti globalni procesi, zakonodavni okvir i sl.) upućuju na zajednički nastup svih područja prema navedenim prilikama i prijetnjama u cilju njihovog mogućeg iskorištavanja odnosno rješavanja.

Tablica 16. *Skupni popis prilika i prijetnji*

<i>Prilike</i>	<i>Prijetnje</i>
Mogućnost financiranja uređenja plaža iz EU fondova	Prihrana plaža neprikladnim materijalom (tipom, granulacijom, područjem iz kojeg se pribavlja)
Jačanje svijesti o očuvanju okoliša	Neracionalno širenje građevinskih područja
Usvajanje i provedba novog Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama	Pretjerana izgrađenost prostora ugrožava resursnu osnovu područja
Stavljanje u funkciju vojnih objekata i državne turističke imovine	Globalna ekonomska kriza
Povećanje kapaciteta tj. proširenje plaža	Globalne klimatske promjene (podizanje razine mora, poplave itd.)
Produljenje turističke sezone	Mogućnost istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na Jadranu
Razvoj pred- i post-sezonskog turizma u cilju produženja sezone	Rizik različitih eko katastrofa (npr. onečišćavanje mora u blizini luka i lučica)
Mogućnost provedbe Protokola o Integralnom upravljanju obalnim područjem	Oslanjanje na monokulturu turizma
Velike mogućnosti razvijanja i iskorištavanja ostalih turističkih proizvoda, pored „sunca i mora“	Erozija plaža
Tematizacija plaža i razvoj specijaliziranih sadržaja	Snažan utjecaj više vrsta vjetrova (garbin, bura i jugo)
Daljnji razvoj i valorizacija koncepta rivijere – neprekinutih plaža koje spajaju više destinacija	Otežani uvjeti života na hrvatskim otocima
Daljnji razvoj i prepoznatljivost Republike Hrvatske kao turističke destinacije	Depopulacija otoka tj. mali broj stalnog stanovništva koji čini sve sadržaje i usluge na otocima teško mogućima tj. neisplativima
Unaprjeđenje razine sigurnosti na plažama tj. bolja provedba i kvalitetniji pristup zaštiti i spašavanju	Konkurencija ostalih jadranskih županija, ali i inozemnih turističkih destinacija
Brojni privatni iznajmljivači kojima je u interesu razvoj sadržaja	Mogućnost naplate ulaza na plažu
Razvoj ponude različitih rekreativnih sadržaja	Masovni turizam
Novi trendovi tj. sadržaji na obali, poput (namjernog) potapanja brodova radi ronjenja, noćnog kupanja	Nedovoljno razvijen oblik javno-privatnog modela financiranja projekata

<i>Prilike</i>	<i>Prijetnje</i>
Daljnja valorizacija kulturne i prirodne baštine u destinacijama u funkciji osvježavanja dodane vrijednosti plaža (poput arheološkog nalazišta)	Sporo utvrđivanje granica pomorskog dobra i provedba upisa pomorskog dobra u zemljišne knjige
Projekti gospodarenja otpadom i energetske učinkovitosti	Konflikt javnog i privatnog interesa
Splitska rivijera: Buduća izgradnja novog mosta Trogir – Šaldun	Neusklađenost zakonskih propisa sa potrebama gospodarstva
Otok Šolta: Povoljan prometni položaj otoka (između kopna, sjevernojadranskih i ostalih srednjoadrskih otoka)	Nesređeno stanje u zemljišnim knjigama i katastru
Makarska rivijera: Povezivanje tri različite prostorno-geomorfološke cjeline: obala, ruralno zaleđe i planina Biokovo – iskorištavanje blizine triju područja u turističke svrhe	Ovisnost provedbe razvojnih projekata o političkoj volji na državnoj razini
	Splitska rivijera: Nezadovoljavajuća kvaliteta morske vode na kaštelanskim plažama Kamp i Torac

Tablica 17. Snage i slabosti pojedinačnih plaža

Snage i slabosti pojedinačnih plaža Splitske rivijere

JLS: Grad Split	
<i>Naziv plaže: Žnjanski plato</i>	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Velika površina – mogućnost brojnih sadržaja	Nedovoljan broj parkirnih mjesta
Pristup svim javnim i privatnim prometnim sredstvima	Nerazvijeno hortikulturno uređenje
Kvaliteta vode za kupanje	Stihijsko izdavanje koncesijskih odobrenja
<i>Naziv plaže: Slatine - Čiovo</i>	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Znatan broj privatnih iznajmljivača kojima je u interesu razvoj dodatnih sadržaja	Ograničen pristup – samo most
Prirodan hlad zahvaljujući borovoj šumi	Prometnica neposredno uz plažu
	Gubljenje plažnog materijala
	Nedovoljno razvijena komunalna infrastruktura

JLS: Grad Kaštela	
<i>Naziv plaže: Plaža Bile</i>	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Izuzetno kvalitetna i atraktivna plažna podloga (čisti bijeli šljunak)	Nedovoljan broj parkirnih mjesta
Pred plažom se nalazi niz malih hridi koje čuvaju plažu od osipanja što plažu čini privlačnom roditeljima s malom djecom	Nedostatak plažne infrastrukture (tuševi, svlačionice)
Neposredna blizina turističkog kompleksa koji se modernizira	Plaža nije prilagođena osobama smanjene pokretljivosti
Izdvojena od gradske vreve	Nedostatak ugostiteljskih sadržaja
Organizirano održavanje i čišćenje plaže	
<i>Naziv plaže: Plaže Kaštel Lukšić (Glavice, Ilirija, Pošta, Šoulavy, Željeznički, Šumica)</i>	

JLS: Grad Kaštela	
Naziv plaže: <i>Plaža Bile</i>	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Dostupne svim prometnim sredstvima	Nedovoljan broj parkirnih mjesta
Blizina smještajnih kapaciteta	Nedostatak plažne infrastrukture (tuševi, svlačionice)
Blizina kulturno povijesnih spomenika s pratećom nematerijalnom baštinom koja omogućava razradu brojnih sadržaja	Plaža nije prilagođena osobama smanjene pokretljivosti
Blizina zelenih površina	Neujednačena plažna podloga
Izrađena detaljna prostorno planska dokumentacija	
Organizirano kvalitetno i kontinuirano održavanje plaža	

JLS: Grad Omiš	
Naziv plaže: <i>Gradska plaža</i>	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Prirodne ljepote (kombinacija litica, rijeke Cetine i mora)	Borba komunalnih redara s kvadraturom štekata tj. objekata koji imaju koncesijsko odobrenje
Plava zastava	Skromna ulaganja u uređenje plaže
Kvalitetan pristup odnosno ulaz na plažu	Nedostatak prostora za parkiranje
Pogodna za obitelji s malom djecom (radi pijeska kojeg nanosi rijeka Cetina i plićaka)	Stihijsko odobravanje koncesijskih odobrenja
Kvalitetan plažni sediment	
Naziv plaže: <i>Brzet</i>	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Prirodne ljepote	Nedovoljno široki potez plaže koji onemogućuje razvoj novih sadržaja
Kvaliteta morske vode	Gužve na plaži tijekom sezone

JLS: Grad Trogir	
Naziv plaže: <i>Šaldun</i>	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Povoljni uvjeti vjetrovalne mikroklike	Prisutnost divljih privezišta i muleta
Dobra povezanost i blizina ugostiteljskih sadržaja	Nedovoljan broj prostorno-planske dokumentacije
Različita sedimentna podloga (pijesak, šljunak)	
Naziv plaže: <i>Arbanija</i>	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Dobra povezanost – blizina objekata	Izrazito nepovoljna vjetrovalna mikroklima
Prirodne ljepote	Blizina prometnice
Blizina znamenitosti (samostan sv. Križa iz 15.st.)	Nedovoljan broj prostorno-planske dokumentacije

JLS: Grad Solin	
Naziv plaže: <i>Mramorna</i>	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Blizina arheoloških i povijesnih spomenika – Grad Salona	Zapuštena
Blizina rijeke Jadro – biološka raznolikost	Slabo posjećena
	Grad na obali bez prave plaže

JLS: Općina Dugi Rat		
<i>Naziv plaže: Plaža Duće</i>		
<i>Snage</i>		<i>Slabosti</i>
Dugi povezani niz plaža cijele rivijere		Velike gužve na plaži
Kvalitetan pješčani sediment		Nedovoljan broj parkirnih mjesta
		Skupi parking
		Blizina prometnice
<i>Naziv plaže: Orij Soline</i>		
<i>Snage</i>		<i>Slabosti</i>
Kvaliteta morske vode		Velike gužve na plaži
Kvalitetan pješčani sediment		Upitna kvaliteta tj. čistoća morske vode, posebno za vrijeme južine
JLS: Općina Marina		
<i>Naziv plaže: Prališće</i>		
<i>Snage</i>		<i>Slabosti</i>
Kvaliteta morske vode		Sezonalnost
Dužina plaže		Nedovoljan broj parkirnih mjesta
Igralište		Onemogućen pristup osobama smanjene pokretljivosti
Prirodna hladovina		Javni sanitarni čvor
Položaj plaže – u zaljevu		Manjak tuševa
<i>Naziv plaže: Marina</i>		
<i>Snage</i>		<i>Slabosti</i>
Blizina centra mjesta		Sezonalnost
Kvaliteta morske vode		Nedovoljan broj parkirnih mjesta
Zabavni sadržaji		Manjak kabina za presvlačenje
Položaj plaže – u zaljevu		
JLS: Općina Podstrana		
<i>Naziv plaže: Strožanac</i>		
<i>Snage</i>		<i>Slabosti</i>
Blizina velikog parkirališta		Nedostatno razvijena infrastruktura
Blizina hotela s 4* i 5*		Plaža neprilagođena osobama smanjene pokretljivosti
Blizina autokampa Stobreč		
Blizina golf igrališta		
Kvalitetna ugostiteljska ponuda		
Pogodna za obitelji s malom djecom		
<i>Naziv plaže: Mutogras – Debelo Brdo</i>		
<i>Snage</i>		<i>Slabosti</i>
Blizina hotelskog smještaja		Neprikladna osobama s teškoćama u kretanju
Mogućnost širenja naselja		Nedovoljno razvijena infrastruktura
Nedevastiran krajobraz		Nedovoljno široka plaža
Nije prekapacitiran objektima		
JLS: Općina Seget		
<i>Naziv plaže: Hotel Medena</i>		
<i>Snage</i>		<i>Slabosti</i>
Plaža okružena borovom šumom		Nedovoljno razvijena kanalizacijska mreža u Općini
Različiti sportsko-rekreativni sadržaji		Loše riješena cjelogodišnja javna rasvjeta

JLS: Općina Seget		
Naziv plaže: Hotel Medena		
<i>Snage</i>		<i>Slabosti</i>
Lijepa lungomare šetnica od sela Seget do plaže		

Naziv plaže: Camp Seget		
<i>Snage</i>		<i>Slabosti</i>
Plaža okružena borovom šumom		Nedostatak plićaka
Lijepa šetnica (lungomare) koja vodi do turističkog naselja Medena		Nedovoljno razvijena kanalizacijska mreža u Općini
Različita sedimentna podloga		Nije pogodan za obitelji s vrlo malom djecom

Snage i slabosti pojedinačnih plaža Makarske rivijere

JLS: Grad Makarska		
Naziv plaže: Biloševac		
<i>Snage</i>		<i>Slabosti</i>
Duga šetnica uz plažu		Sezonalnost
Relativno zadovoljavajuća		Preizgrađenost obližnjih područja
Blizina šumskih površina		Plaža nije prilagođena osobama smanjenje pokretljivosti

Naziv plaže: Osejava		
<i>Snage</i>		<i>Slabosti</i>
Kvalitetna sedimentna podloga (sidra)		Plaža nije prilagođena osobama smanjenje pokretljivosti
Mogućnost korištenja plaže od strane nautičara		Nezadovoljavajući stupanj uspostavljenosti sustava otpadnih voda
Centralna pozicija		
Blizina sportskih terena		

JLS: Općina Baška Voda		
Naziv plaže: Nikolina		
<i>Snage</i>		<i>Slabosti</i>
Položaj		Prenapučenost plaže
Prirodna obilježja		Neusklađenost nositelja i davatelja koncesije
Raznoliki sportsko-rekreativni i ugostiteljski sadržaji		Usklađenost oko sadržaja – «koliko puno je previše»

JLS: Općina Brela		
Naziv plaže: Punta rata		
<i>Snage</i>		<i>Slabosti</i>
Prepoznatljiva plaža (američki časopis Forbes proglasio ju najljepšom europskom plažom)		Velike gužve na plaži
Gusta zdrava borova šuma koja pruža hlad		Nedovoljan broj parkirnih mjesta
Plaža je dio zaštićenog područja: značajnog krajobraza		
Raznolike vizure planine Biokovo, gustih borovih šuma i plaža		
Naziv plaže: Berulia		
<i>Snage</i>		<i>Slabosti</i>
Gusta zdrava borova šuma koja pruža hlad		Velike gužve na plaži
Dobra opremljenost		Nedovoljan broj parkirnih mjesta

Raznolike vizure planine Biokovo, gustih borovih šuma i plaža
Mogućnosti bavljenja različitim sportovima na plaži

JLS: Općina Gradac Naziv plaže: Drvenik – Donja Vala	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Gusta zdrava borova šuma koja pruža hlad	Plaža nije prilagođena osobama smanjenje pokretljivosti
Mogućnosti bavljenja različitim sportovima na plaži	Manjak razvijene turističke infrastrukture i opreme
Raznolike vizure planine Biokovo, gustih borovih šuma i plaža	
Plaža zaštićena od vjetrova	

JLS: Općina Podgora Naziv plaže: Plišivac	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Blizina borove šume	Plaža nije prilagođena osobama smanjenje pokretljivosti
Blizina ugostiteljskih objekata	Manjak razvijene turističke infrastrukture i opreme
Postepen prilaz moru	Neadekvatno upravljanje otpadom i otpadnim vodama
Zaštićenost od jakih vjetrova s kontinenta radi masiva Biokova	

JLS: Općina Podgora Naziv plaže: Dračevac	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Poznata nudistička plaža	Ne prati se sustavno kakvoća mora po Uredbi o kakvoći mora za kupanje (NN 73/08)
Obrubljena borovima	Neadekvatno upravljanje otpadom i otpadnim vodama
Prirodna hladovina	
Mogućnost opuštanja i mira	
Zaštićenost od jakih vjetrova s kontinenta radi masiva Biokova	

JLS: Općina Tučepi Naziv plaže: Slatina	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Veliki kapacitet plaže	Problemi s nositeljima koncesijskih odobrenja (zauzimanje plažne površine ležaljka)
Blizina sportskih sadržaja (nogomet, košarka, tenis itd.)	Nedovoljan broj parkirnih mjesta
Najduža plaža Makarske rivijere	
Obrubljena borovima i tamarisom	

JLS: Općina Tučepi Naziv plaže: Kraj	
--	--

<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Centralna lokacija – blizina ugostiteljskih i trgovačkih objekata	Ne prati se sustavno kakvoća mora po Uredbi o kakvoći mora za kupanje (NN 73/08) Plaža nije prilagođena osobama smanjenje pokretljivosti

JLS: Općina Zadvarje	
Naziv plaže: Vruja	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Prirodni resursi – blizina kanjona rijeke Cetine	Manjak razvijene turističke infrastrukture i opreme
Neotkrivenost	Nepostojanje pitke vode
Privatnost	Nepostojanje električne energije
Miješanje slane i slatke vode	Plaža nije prilagođena osobama smanjenje pokretljivosti Ne prati se sustavno kakvoća mora po Uredbi o kakvoći mora za kupanje (NN 73/08)

Snage i slabosti pojedinačnih plaža otoka Šolta

JLS: Općina Šolta	
Naziv plaže: <i>Punta (u Maslinici)</i>	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Postojanje sanitarnog čvora na plaži	Nepostojanje parkinga u blizini
Postojanje prostorno-planske dokumentacije	Nedovoljna širina pristupne ceste Mala površina plaže Nepostojanje pristupa za osobe s poteškoćama u kretanju Nepostojanje plana upravljanja plažama
Naziv plaže: <i>Nečujam</i>	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Postojanje sanitarnog čvora na plaži	Nedovoljan broj parkirnih mjesta
Postojanje prostorno-planske dokumentacije	Nepostojanje plana upravljanja plažama
Plaža se nalazi u pješačkoj zoni, ali blizu prometnice	Nepostojanje pristupa za osobe s poteškoćama u kretanju

Snage i slabosti pojedinačnih plaža otoka Brača

JLS: Grad Supetar	
Naziv plaže: <i>Babin Laz</i>	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Čistoća okoliša i mora	Neposredna blizina državne ceste
Velika udaljenost od naseljenih područja	Nepostojanje komunalne infrastrukture
Naziv plaže: <i>Banj</i>	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Jedina gradska plaža, s dugogodišnjom povijesti	Nedovoljno razvijena infrastruktura
Lokacija	Rascjepkanost zemljišta neposredno uz plažu (više vlasnika)
Blizina kulturno-povijesne baštine / groblja	Loša prometna povezanost

JLS: Općina Bol	
Naziv plaže: <i>Zlatni rat</i>	

<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Čistoća	Komercijalizacija sadržaja u cilju brze zarade
Prepoznatljivost	Neprepoznavanje brenda plaže od strane lokalne zajednice
Mogućnost baljenja sportom i rekreacija	Nedostatni kapaciteti luke za prihvat jahti Prometna povezanost

Naziv plaže: Martinica

<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Pogled na samostan, obližnje obronke i otok Hvar	Na plaži ne postoji hlad
Redovito održavanje škole plivanja	Gužve na plaži

JLS: Općina Nerežišća

Naziv plaže: Vela Farska

<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Izuzetna čistoća mora i okoliša	Neutvrđene granice pomorskog dobra
Blizina kulturnih znamenitosti	Nedovoljno uređena plaža i šetnica
Blizina naselja	Neredovit odvoz otpada Nepostojanje kanalizacijskog sustava u naselju

Naziv plaže: Smrka

<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Izrađena prostorno planska dokumentacija za luku nautičkog turizma i studija utjecaja na okoliš za uvalu Smrka	Slaba prometna povezanost s ostatkom općine
Planirana zona za razvoj turizma	Osjetljivost na utjecaje vjetra iz smjera juga
Blizina šume alepskog bora	

JLS: Općina Postira

Naziv plaže: Lovrečina

<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Jedinstvena pješčana plaža na otoku Braču	Nedovoljno razvijena infrastruktura
Vrlo dobro promovirana i poznata široj javnosti	Nedovoljna iskorištenost postojećih kapaciteta

Naziv plaže: Zastivanje

<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Lokacija	Nepraktičan pristup plaži
Pogodna za obitelji s malom djecom	Nepostojanje adekvatnog parkinga Nedovoljna opremljenost

JLS: Općina Pučišća

Naziv plaže: Treće lučice

<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Ugostiteljski sadržaji	Gužve na plaži
Prepoznatljivo mjesto za izlaske	Uski plažni pojas Blizina prometnice

Naziv plaže: Sveti Rok

<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Postavljena rampa za pristup osobama s invaliditetom	Betonska podloga
Pristupačnost	

JLS: Općina Selca

<i>Naziv plaže: Tičja luka</i>	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Zanimljiv oblik - uvala	Nedostatak hlada
Pristupačnost	Miješanje kupaca s brodicama i gliserima
Blizina mjesta	
<i>Naziv plaže: Santa Barbara Puntinak</i>	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Različita morfologija terena	Miješanje kupaca s brodicama i gliserima
Ugodan i postepen pristup moru	
Ugodan hlad borova	

JLS: Općina Sutivan	
<i>Naziv plaže: Bunta</i>	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Blizina mjesta	Otežan pristup osobama smanjene pokretljivosti
Dovoljno parkirnih mjesta	Blizina prometnice
Sportski sadržaji	Loša opremljenost
<i>Naziv plaže: Bistrica</i>	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Gusti tamarisi	Neredovito čišćenje plaže - otpad
Dobra opremljenost plaže	Prenapućenost plaže
Parkiralište između plaža „Majakovac“ i „Bistrica“	

Snage i slabosti pojedinačnih plaža otoka Hvara

JLS: Grad Hvar	
<i>Naziv plaže: Pokonji dol</i>	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Blizina grada	Potkapacitirana infrastruktura (kanalizacija)
Dostupnost (cestovna i morska)	Nedefiniranost vršnog kapaciteta
Ugostiteljski objekti	neopremljenost
<i>Naziv plaže: Malo Zoraće</i>	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Očuvan okoliš	Ljudski faktor
Položaj	Nedovoljno razvijena turistička infrastruktura
Bogatstvo podmorja	

JLS: Grad Stari Grad	
<i>Naziv plaže: Bonj</i>	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Blizina mjesta i hotelskog naselja	Blizina područja Priko, gdje se nalazi više od 50% privatnih smještajnih kapaciteta Grada, rezultira visokim gustoćama
U sastavu plaže je zgrada koja se koristi za kupanje (svlačionice, ugostiteljski objekt)	
Pontoni	
Duga povijest kupališta	
Pogled na Paklene otoke	
<i>Naziv plaže: Maslinica</i>	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Blizina trajektnog prostaništa	Nepovoljna konfiguracija terena

JLS: Grad Stari Grad	
Naziv plaže: <i>Bonj</i>	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Prirodna hladovina borova	Nedovoljan broj parkirnih mjesta
Moguć prilaz automobilom	

JLS: Općina Jelsa	
Naziv plaže: <i>Područje plaže ispod hotelskog objekta „Fontana“</i>	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Blizina hotelskog kompleksa	Negativan utjecaj uređaja za pročišćavanje otpadnih voda (mehanički)
Postojanje sanitarnog čvora i tuševa	
Blizina borove šume	

JLS: Općina Sućuraj	
Naziv plaže: <i>Soline – Vrboska</i>	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Dobra povezanost	Nedovoljno razvijena turistička infrastruktura
Blizina naselja	Miješanje kupača s brodicama i gliserima
Blizina borove šume	

JLS: Općina Sućuraj	
Naziv plaže: <i>Perna</i>	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Očuvana netaknuta priroda	Sezonalnost
naslage perušine ili lažine (<i>Posidonia oceanica</i>)	Neopremljenost
Mogućnost dolaska na plažu različitim prijevoznim sredstvima	
Gusta borova šuma u blizini	

JLS: Općina Sućuraj	
Naziv plaže: <i>Pelinovik</i>	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Lijepi šljunčani žal	Izoliranost
Mir i tišina	Manjak sadržaja
Udaljenost od vreve	
Redovita trajektna linija do Drvenika	

Snage i slabosti pojedinačnih plaža otoka Visa

JLS: Grad Vis	
Naziv plaže: Tepluš	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Dostupna i očuvana plaža	Izrazita sezonalnost
Blizina ugostiteljskih objekata	

JLS: Općina Sućuraj	
Naziv plaže: <i>Milna</i>	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Jedina pješčana plaža na otoku do koje se može doći automobilom	Izrazita sezonalnost
Idealna za obitelji s djecom	Nedostatak ugostiteljske ponude

JLS: Grad Komiža	
<i>Naziv plaže: Kamenice</i>	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Prirodna ljepota	Sezonalnost
Udaljenost od centra	Neuvjetovanje koncesionaru sadržaja i izgleda objekata/sadržaja na plaži
Prirodni izvor vode	
Prirodni hlad	
<i>Naziv plaže: Gusarica</i>	
<i>Snage</i>	<i>Slabosti</i>
Položaj – blizina ugostiteljskih objekata	Loša infrastruktura – sanitarni čvor
Autentičnost plaže	

4. Vizija morskih plaža u 2020. godini

Vizija opisuje željeno stanje morskih plaža koje se teži doseći. Pri definiranju Vizije, u obzir je uzeto i šest principa obalne održivosti, koji određuju obalu kao održivu, u slučaju kada je ona:

- otporna na promjene
- produktivna
- raznolika
- prepoznatljiva
- atraktivna
- zdrava (bez onečišćenja).

Vizija morskih plaža Splitsko-dalmatinske županije ne daje projekciju jedne plaže ili plaža u budućnosti, već sustava plaža. Razlog za to leži u činjenici da se većina pojmova i atributa koji karakteriziraju predloženu Viziju odnosi prvenstveno na sustave, a ne na pojedinačne stavke. Tako primjerice atribut „otpornosti“ ima ishodište u ekologiji, disciplini koja proučava međudjelovanje organizama i okoliša u kojem se oni nalaze, a ne toliko pojedinačne organizme kao takve.

Vizija je definirana kroz participativni rad sa sudionicima radionica i predstavnicima Splitsko-dalmatinske županije. Svaki sudionik je tijekom radionice dobio obrazac u kojem je od njega traženo da izabere jedan ili više od predloženih 10 pojmova za koje procjenjuju da bi trebali karakterizirati plaže u Županiji (a ne u njihovoj JLS ili na njihovom području) u 2020. godini, te koje bi voljeli uključiti u Viziju. Rezultati su dani u nastavku (Tablica 18).

Tablica 18. *Pojmovi koji asociraju na plaže Splitsko-dalmatinske županije*

Područje	Mediteran	Jadran	Priroda	Čistoća	Spokoj	Radost	Odmor	Zabava	Sport i rekreacija	Izvornost	Nešto drugo
Splitska rivijera	2	2	3	7	1	3	5	3	4	3	Pristupačnost, Stabilnost, Poseban zakon, Dalmacija (x3), Uspomena
Makarska rivijera		1	1	3		1	2				Sustav upravljanja plažama, Održivost, Integralnost upravljanja, Sustavi praćenja
Otok Hvar	2	1	3	3	1	1	7		4	4	
Otok Brač	2	3	6	8	4	1	8	1	3	3	Doživljaj
Otok Vis	2	2	3	2	1	1	2	1	1	2	Natural stress relief
UKUPNO	8	9	16	23	7	7	24	5	12	12	

Temeljem svega navedenog definirana je dolje navedena vizija morskih plaža u 2020. godini.

Vizija morskih plaža u 2020. godini:

Plaže Splitsko-dalmatinske županije predstavljaju važan prirodni, ekonomski i društveni kapital koji je u potpunosti integriran u lokalnu zajednicu. Zahvaljujući mnoštvu sadržaja, plaže nude mogućnosti za različite načine provođenja vremena čime omogućuju produljenje turističke sezone. Plaže su uređene i održavane, raznolike, karakterizirane različitim sadržajima, prepoznatljive, sigurne za korištenje i nisu onečišćene. U stanju su prilagoditi se na krizne pritiske uzrokovane iznenadnim šokovima ili dugoročnim promjenama koje utječu na njihovu prirodnu vrijednost te rekreativni potencijal.

5. Tematizacija, standardi i modeli upravljanja plažama

Tematizacija plaža predstavlja vrlo važan dio Programa. Ona se izvodi u cilju optimalne distribucije kupaca (turista i domicilnog stanovništva), te u svrhu davanja optimalnog odgovora na preferencije korisnika. Tematizacijom se određuju teme prikladne za plažne prostore kao atrakcijsku osnovu turističkog proizvoda sunca i mora.

Konkretno teme (14) zadane su Akcijskim planom Nacionalnog programa upravljanja i uređenja morskih plaža. Kod mnogih plaža bilo je teško odlučiti se samo za jednu temu, tako da se Programom predviđaju brojne plaže s višestrukom tematizacijom (u nekim slučajevima omogućeno je zoniranje zbog dostatne površine plaže).

Tematizaciji plaža pristupilo se primjenom participativne metode. Naime, zbog snažne povezanosti teme plaže i vizije razvoja destinacije u kojoj se plaža nalazi, ključno je bilo uključiti lokalnu zajednicu u definiranje tema. Kolektivan pristup u definiranju plažnih tema predstavlja važan model osnaživanja lokalnog stanovništva, stvaranja osjećaja vlasništva nad njihovim resursima, ali i preuzimanja odgovornosti za odlučivanje. Utoliko je bilo važno da tematizacija svake plaže bude u potpunosti ostavljena svakoj JLS na odlučivanje, dok je uloga Konzultanta bila u vođenju procesa tematizacije, davanju potrebnih objašnjenja te procjeni učinaka predložene tematizacije na turistički potencijal pojedine JLS. Participativna metoda uključila je sljedeće lokalne dionike: gradonačelnike/načelnike, direktore turističkih zajednica, direktore komunalnih društava, pročelnike relevantnih upravnih odjela, predstavnike lokalnih akcijskih grupa (LAG), predstavnike hotelskih kuća i predstavnike javnosti.

Do tematizacije plaža došlo se u tri koraka. U **prvom koraku** Konzultant je izradio zaseban obrazac (Tablica 19) za svaku JLS u kojemu su bile popisane sve plaže za koje su bili dobiveni PL/14 obrasci, a koji je sadržavao određene kategorije koje su sudionicima trebale pomoći u odlučivanju. Naime, pri odlučivanju najprikladnije teme za određenu plažu, bilo je važno uzeti u obzir sljedećih osam parametara: klasifikaciju, postojeću karakterizaciju, površinu plaže (koji su bili prepisani iz PL/14 obrazaca), kao i neispunjene stupce namijenjene ispunjavanju od strane sudionika radionica: struktura posjetitelja, vizija razvoja, značajni sadržaj u blizini, razdoblje provedbe i nadležnost (Županija/JLS). Zadnja kategorija odnosila se na procjenu tj. prijedlog teme dan od strane Konzultanta. Konzultant je svoj prijedlog dao na temelju postojećeg stanja, Glavnog plana razvoja turizma Splitsko-dalmatinske županije, Strategije razvoja turizma RH do 2020. godine i Akcijskog plana Nacionalnog programa upravljanja i uređenja morskih plaža) i, konačno, Vizije morskih plaža Splitsko-dalmatinske županije u 2020. godini, koja je predstavljena ranije u tekstu.

Tijekom **drugog koraka**, održane su radionice za svih šest područja Županije. Konzultant je sudionicima podijelio obrasce za tematizaciju s gore navedenim kategorijama. Obrasci su služili kao temelj odvijanja radionica, jer je na temelju njih Konzultant objasnio intenciju tematizacije. Također, detaljno je pojašnjen Nacionalni program upravljanja i uređenja morskih plaža – Akcijski plan, i svih 14 plažnih tema kao i minimalni tehnički uvjeti i posebni elementi plaža. Sudionici radionica ispunili su obrasce te su isti komentirani. U ovom dijelu radionice Konzultant je dodatno objasnio svaku od tema, kao i nužnu i dodatnu opremu plaža. Namjera ispunjavanja obrazaca na radionicama imala je prvenstveno informativnu svrhu i služila je vježbi, kako bi sudionici radionica razumjeli ideju tematizacije.

Konačno, u **trećem koraku**, sudionicima je navedeni obrazac, kao i Akcijski plan Nacionalnog programa, poslan elektronskom poštom, da isti ispune u suradnji s ostalim relevantnim dionicima. Nakon što su obrasci ispunjeni, JSL ili turističke zajednice (TZ) su ih vratile elektronskom poštom Konzultantu, koji ih je dodatno pregledao i ukoliko je bilo kakvih nejasnoća, zatražio od JLS ili TZ doradu.

Nakon utvrđene tematizacije, a slijedom gore opisanih koraka, Konzultant je provjerio i geografsku lokaciju plaža i provjerio da prilikom provedbe tematizacije nije došlo do konflikata u definiciji korištenja pojedinih plaža s obzirom na određenu im temu (npr. susjedstvo nudističke plaže i plaže za obitelji s djecom, ili romantične i party plaže, i sl.).

Tablica 19. Obrazac za tematizaciju

BR. PLAŽE	IME PLAŽE	KLASIFIKACIJA	POSTOJEĆA KARAKTERIZACIJA	FIZIČKA OGRANIČENJA (površina m2)	STRUKTURA POSJETITELJA (*)	VIZIJA RAZVOJA (**)	ZNAČAJNI SADRŽAJ U BLIZINI (***)	RAZDOBLJE PROVEDBE (****)	ŽELJENA TEMATIZACIJA	NADLEŽNOST - ŽUPANIJA/JLS (*****)	PROCJENA KONZULTANTA (postojeće stanje + Gl. Plan razvoja turizma SDŽ + Strategija razvoja turizma RH + Akcijski plan)
1											
2											
3											
4											

* Sukladno Strategiji razvoja turizma RH do 2020. definirane su ključne grupe potrošačkih segmenata:

- 1 Mladi (18-24 godine)
- 2 DINKS (Parovi s dvostrukim primanjima, bez djece)
- 3 Obitelji s mlađom djecom (do 7 god.)
- 4 Obitelji sa starijom djecom (8-14 god.)
- 5 Empty nesters (skupina turista čija djeca su napustila dom)
- 6 Zlatna dob

** Potrebno je upisati glavne ključne riječi (npr. tradicionalan način života, povijest i kultura, neotkrivenost, prirodna baština, zabava i sl.)

*** Potrebno je navesti sve značajne sadržaje, poput kulturnog, povijesnog, prirodnog nasljeđa i sl.

**** Potrebno je upisati početak željene provedbe tematizacije (do 2020.)

***** Određeni sadržaji zahtijevaju odobrenje koncesije, odnosno u nadležnosti su Županije, dok je za neke dovoljno ishoditi koncesijsko odobrenje, koje daje JLS

Nadalje, izvršena je i provjera s ciljem izbjegavanja pretjerane geografske koncentracije određene vrste plaža, u svrhu postizanja ravnomjernog geografskog rasporeda plaža s obzirom na njihovu temu.

Može se zaključiti da je raspored tema za plaže Splitsko-dalmatinske županije prilično ravnomjeran (Tablica 20).

Tablica 20. Ukupan broj tema po područjima

Tema	Područje						Ukupno
	Splitska rivijera	Makarska rivijera	Otok Šolta	Otok Hvar	Otok Brač	Otok Vis	
Eko plaža	5	4	5	20	10	15	59
Plaža za surfere	3	1	1	0	1	0	6
Ronilačka plaža	1	1	0	1	2	2	7
Adrenalinska plaža	1	1	0	0	0	0	2
Romantična plaža	3	3	3	17	9	7	42
Plaža za pse	2	3	0	2	4	1	12
Plaža za obitelji s djecom	53	25	6	31	33	20	168
Party plaža	2	1	0	0	2	0	5
Plaža kulture	10	0	0	0	1	0	11
Nudistička plaža	0	4	2	0	11	2	19
Urbana promenadna plaža	16	10	0	5	11	0	42
Plaža sa zabavnim sadržajima za mlade	20	7	1	2	11	2	43
Plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima	16	13	2	8	15	2	56
Resort plaža - hotelska plaža	9	3	1	4	2	0	19

Tematizacija ukazuje na dominaciju jedne teme: plaža za obitelji s djecom (168, bilo kao jedinstvena tema ili kao zonirani dio plaže). To ne iznenađuje budući da je upravo ta tema dozvoljava različite nespecifične sadržaje i predstavlja svojevrstu „opću“ plažu. Osim toga, ovaj broj plaža odgovara i karakteru turizma Županije, koji se neće bitnije mijenjati ni u slijedećem razdoblju.

Sljedeći najveći broj tema odnosi se na eko plaže, njih 59. Usporedba ovog podatka s trenutnim brojem prirodnih udaljenih plaža (92), kao pandana eko plaži po trenutnoj klasifikaciji plaža ukazuje da se skoro trećina današnjih udaljenih plaža ne namjerava tematizirati kao eko plaža. Ovi podaci koreliraju s onima dobivenim u analizi stanja, a koji su pokazali da trenutno najviše plaža karakterizira odmor i relaksacija, a zatim prirodni resursi. Smanjenje broja prirodnih plaža ne znači i odustajanje od principa vizije koji naglašava očuvani i zdravi okoliš. Taj princip nalazi se u podlozi svih tema, no eko plaže predstavljaju naglašeni tip ekološki očuvane plaže, koji će boljom opremom i sustavom upravljanja još više istaknuti taj temeljni princip vizije.

Najmanje je adrenalinskih plaža, svega dvije, te ronilačkih i surferskih plaža. Upravo adrenalinske plaže, plaže za surfere i ronilačke plaže imaju najveći potencijal korištenja i izvan ljetne sezone. No, treba naglasiti da su ove plaže orijentirane na relativno uzak segment turističke potražnje. S druge strane, predviđen je relativno veliki broj plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima (56), koje su po svome karakteru dosta bliske onoj prvoj grupi plaža. Mali broj plaža koje bi se tematizirale kao party plaže također je u skladu s trenutnim brojem plaža koje karakterizira zabava, ali i ovdje treba voditi računa o tome da ovaj tip plaže relativno rijetko pozitivno korespondira s drugim namjenama obalnog prostora. Naravno, ne treba smetnuti s uma da je određeno i 43 plaža sa zabavnim sadržajima za mlade, koje su po svojem karakteru slične party plažama. Od ostalih plaža, naglašavamo plaže kulture (11),

koje su u ovom programu izrazito specifičan tip plaže i koje su mogu odrediti isključivo u urbanom kontekstu. Opet, ta JLS mora posjedovati određenu „kritičnu kulturnu masu” da mogla generirati dovoljnu potražnju ove specifične grupe turista ali i osigurati odgovarajuću atraktivnu ponudu. Ne začuđuje, zato, što je većina ovih plaža smještena u području Splitske rivijere.

5.1. NACIONALNI PROGRAM UPRAVLJANJA I UREĐENJA MORSKIH PLAŽA – AKCIJSKI PLAN

Nacionalni program upravljanja i uređenja morskih plaža - Akcijski plan (NP – AP), temelji se na Strategiji razvoja turizma do 2020. godine. Ministarstvo turizma predstavilo ga je u veljači 2015., a isti služi kao osnova za daljnji razvoj proizvoda sunce i more. Ujedno, njegovo donošenje predstavlja prvu mjeru u provedbi uređenja i upravljanja morskim plažama.

NP – AP sastoji se od četiri osnovna dijela: Klasifikacija plaža, Tematizacija plaža, Prihvatni kapacitet te Prioritetne mjere Nacionalnog plana uređenja i upravljanja morskim plažama. U dijelu Tematizacija navode se minimalni tehnički uvjeti, koje svaka plaža, s obzirom na temu, mora ispuniti, i posebni elementi plaža vezano za svaku pojedinačnu temu. Obvezni element svake plaže odnosno svake teme je info ploča. Izgled i sadržaj ploče bit će posebno propisan, međutim ona, kao svojevrsna osobna iskaznica svake plaže, obavezno mora sadržavati:

- naziv teme plaže (s kratkim opisom posebnosti plaže, što se posebno odnosi na eko-plaže) i vizualni identitet plaže, tj. logo
- Kartografski prikaz plaže
- Grafički prikaz plažnih sadržaja (tzv. piktogrami/simboli) (tuševi, sanitarni objekti, ugostiteljski sadržaji, sportski, rekreativni, zabavni sadržaji, info-punktovi, zone spasilačkih službi itd.)
- Telefonski brojevi: 112 (Državnog informacijskog i komunikacijskog sustava zaštite i spašavanja), 195 (Službe traganja i spašavanja na moru), u slučaju ronilačke plaže potrebno je navesti broj najbliže barokomore
- Pravila ponašanja kupaca (općenita kao i ona koja se odnose na specifičnosti ponašanja tematskih plaža, poput onih za pse)
- Oznaka zabrane pristupa kućnim ljubimcima (osim u slučaju plaže za pse)

Dodatno, na info ploču mogu se dodati i sljedeće stavke:

- informacije o glavnim obilježjima kakvoće mora (rezultati mjerenja sanitarne kakvoće mora Zavoda za javno zdravlje),
- dnevne informacije, prilagođene temi plaže: temperature mora i zraka, razina UV zračenja, vlažnost zraka, kretanje, brzina i jakost vjetrova, visina valova (dodatno će se naznačiti informacije od važnosti za npr. surfere, ili obitelji s djecom)
- posebne oznake upozorenja ovisno o tipu plaže

Sljedeća tablica prikazuje minimalne tehničke uvjete te posebne elemente svake od 14 tematskih plaža.

Tablica 21. Minimalni tehnički uvjeti i posebni elementi plaža

KLASIFIKACIJA	PRIRODNA PLAŽA
TIP	UDALJENA PLAŽA
TEMA	EKO PLAŽA
Minimalni tehnički uvjeti	- info-ploča s istaknutim opisom ekoloških vrijednosti plaže i s naznačenim pravilima ponašanja na eko-plažama (isticanje posebnosti u smislu vrijedne flore i faune koja obitava na tom području, isticanje prirodnog staništa pojedinih biljnih i životinjskih vrsta)
Posebni elementi	- organizirano čišćenje i uklanjanje otpada - siguran i održavan prilaz plaži

	<ul style="list-style-type: none"> - pokretni sanitarni objekti (estetski uklopljeni u ambijent, obloženi prirodnim materijalima, rade na principu kemijskog WC-a) - prijenosni spremnici s pitkom vodom - zabrana pristupa motornim plovilima - marker plutače - tende za presvlačenje
--	--

KLASIFIKACIJA	PRIRODNA PLAŽA
TIP	RURALNA PLAŽA
TEMA	PLAŽA ZA SURFERE
Minimalni tehnički uvjeti	<ul style="list-style-type: none"> - info-ploča - čistoća mora (prema rezultatima mjerenja sanitarne kakvoće mora Zavoda za javno zdravstvo) - čistoća plaže - pokretni sanitarni objekti (estetski uklopljeni u ambijent, obloženi prirodnim materijalima, rade na principu kemijskog WC-a) - WI-FI - kolni pristup - tende za presvlačenje - spasioci i oprema za spašavanje - dostupna oprema za prvu pomoć - montažna prijenosna konstrukcija za odlaganje surf opreme - nosivost kapaciteta 15 m²/osobi
Posebni elementi	<ul style="list-style-type: none"> - prijenosni spremnici s pitkom vodom - minimalno jedan (1) ugostiteljski objekt iz skupina objekata jednostavnih usluga - ležaljke i suncobrani - parkiralište - surf-oprema za iznajmljivanje - škola, instruktor

KLASIFIKACIJA	PRIRODNA PLAŽA
TIP	RURALNA PLAŽA
TEMA	RONILAČKA PLAŽA
Minimalni tehnički uvjeti	<ul style="list-style-type: none"> - info-ploča - čistoća mora (prema rezultatima mjerenja sanitarne kakvoće mora Zavoda za javno zdravstvo) - čistoća plaže - pokretni sanitarni objekti (estetski uklopljeni u ambijent, obloženi prirodnim materijalima, rade na principu kemijskog WC-a) - ronilačke plovne oznake - spasioci i oprema za spašavanje - dostupna oprema za prvu pomoć - WI-FI - kolni pristup - nosivost kapaciteta 10 m²/osobi - prijenosni spremnici s pitkom vodom - marker plutače - tende za presvlačenje
Posebni elementi	<ul style="list-style-type: none"> - info-punkt o ekološkom sustavu mora na tom području - tende za presvlačenje

	<ul style="list-style-type: none"> - minimalno jedan (1) ugostiteljski objekt iz skupina objekata jednostavnih usluga - ležaljke i suncobrani - parkiralište - protupožarni sustavi - montažna prijenosna konstrukcija za odlaganje osobnih stvari
--	---

KLASIFIKACIJA	PRIRODNA PLAŽA
TIP	RURALNA PLAŽA
TEMA	ADRENALINSKA PLAŽA
Minimalni tehnički uvjeti	<ul style="list-style-type: none"> - info-ploča - čistoća mora (prema rezultatima mjerenja sanitarne kakvoće mora Zavoda za javno zdravstvo) - čistoća plaže - pokretni sanitarni objekti (estetski uklopljeni u ambijent, obloženi prirodnim materijalima, rade na principu kemijskog WC-a) - minimalno jedan (1) adrenalinski sadržaj na plaži (letenje s litica, skakanje s litica, dizalica za bungee jumping) - spasioci i oprema za spašavanje - dostupna oprema za prvu pomoć - prijenosni spremnici s pitkom vodom - marker plutače - tende za presvlačenje - WI-FI - kolni pristup - nosivost kapaciteta 10 m²/ po osobi
Posebni elementi	<ul style="list-style-type: none"> - minimalno jedan (1) ugostiteljski objekt iz skupina objekata jednostavnih usluga - minimalno dva (2) adrenalinska sadržaja na plaži (letenje s litica, skakanje s litica, dizalica za bungee jumping) - minimalno dva (2) adrenalinska sadržaja na moru (morsko surfanje, skijanje s letenjem (flyboardinga)) - ležaljke i suncobrani - parkiralište - protupožarni sustavi - najam rekvizita

KLASIFIKACIJA	PRIRODNA PLAŽA
TIP	RURALNA PLAŽA
TEMA	ROMANTIČNA PLAŽA
Minimalni tehnički uvjeti	<ul style="list-style-type: none"> - info-ploča - čistoća mora (prema rezultatima mjerenja sanitarne kakvoće mora Zavoda za javno zdravstvo) - čistoća plaže - pokretni sanitarni objekti (estetski uklopljeni u ambijent, obloženi prirodnim materijalima, rade na principu kemijskog WC-a) - minimalno jedan (1) ugostiteljski objekt iz skupina objekata jednostavnih usluga - ležaljke za dvoje (baldahin) - spasioci i oprema za spašavanje - dostupna oprema za prvu pomoć - marker plutače

	<ul style="list-style-type: none"> - tende za presvlačenje - prijenosni spremnici s pitkom vodom - WI-FI - pristup plaži i moru osobama s posebnim potrebama - nosivost kapaciteta 15 m²/osobi
Posebni elementi	<ul style="list-style-type: none"> - najam zabavnih sadržaja (pedalina, sandolina) - minimalno dva (2) rekreativna organizirana sadržaja na plaži (badminton, stolni tenis, biljar, stolni nogomet) - ležaljke i suncobrani - parkiralište - protupožarni sustavi - minimalno jedan (1) wellness sadržaj na plaži (masaža)

KLASIFIKACIJA	PRIRODNA PLAŽA
TIP	RURALNA PLAŽA
TEMA	PLAŽA ZA PSE
Minimalni tehnički uvjeti	<ul style="list-style-type: none"> - info-ploča + dodatni elementi istaknuti na info-ploči s naznačenim pravilima ponašanja vlasnika i životinja - čistoća mora (prema rezultatima mjerenja sanitarne kakvoće mora Zavoda za javno zdravstvo) - čistoća plaže - pokretni sanitarni objekti (estetski uklopljeni u ambijent, obloženi prirodnim materijalima, rade na principu kemijskog WC-a) - pristup plaži i moru osobama s posebnim potrebama - nosivost kapaciteta 5 m²/osobi - prijenosni spremnici s pitkom vodom - marker plutače - rekviziti za čišćenje i odlaganje izmeta kućnih ljubimaca - spasioci i oprema za spašavanje - WI-FI
Posebni elementi	<ul style="list-style-type: none"> - posude za vodu (za pse) - ležaljke i suncobrani - odvojeni (zonirani) prostori plaže za kućne ljubimce na povodcu i za kućne ljubimce koji se slobodno kreću - rekviziti za igru kućnih ljubimaca - minimalno jedan (1) ugostiteljski objekt iz skupina objekata jednostavnih usluga sa prilagođenom dodatnom uslugom i ponudom za kućne ljubimce

KLASIFIKACIJA	UREĐENA PLAŽA
TIP	MJESNA PLAŽA
TEMA	PLAŽA ZA OBITELJI S DJECOM
Minimalni tehnički uvjeti	<ul style="list-style-type: none"> - info-ploča - čistoća mora (prema rezultatima mjerenja sanitarne kakvoće mora Zavoda za javno zdravstvo) - čistoća plaže - pitka voda - tuševi - sanitarni objekti - tende za presvlačenje - marker plutače - ležaljke i suncobrani

	<ul style="list-style-type: none"> - spasioci i oprema za spašavanje - dostupna oprema za prvu pomoć - uređeni prilazi moru prilagođeni potrebama djece (pijesak, mali šljunak) - uređeni prostori za boravak djece na plaži - uređen pristup plaži za kolica (invalidska i dječja) i za osobe s posebnim potrebama - WI-FI - nosivost kapaciteta 8 m²/osobi
Posebni elementi	<ul style="list-style-type: none"> - minimalno dva (2) zabavna sadržaj na moru (tobogani, dječji adrenalinski parkovi na vodi) - minimalno dva (2) zabavna sadržaja na plaži (ljuljačke, dvorci za igru, umjetne stijene za penjanje) - rekviziti za igru djece na plaži i u moru (lopte, kantice, lopatice, modeli za igru u pijesku) - prostori za njegu djece u dobi od 0-12 m - parkiralište - protupožarni sustavi - minimalno jedan (1) ugostiteljski objekt iz skupine „restorani“ i „barovi“ - osoba za kontrolu plažnih sadržaja (banjin) - usluga animacije za djecu - najam zabavnih sadržaja (pedalina, sandolina)

KLASIFIKACIJA	UREĐENA PLAŽA
TIP	MJESNA PLAŽA
TEMA	PLAŽA KULTURE
Minimalni tehnički uvjeti	<ul style="list-style-type: none"> - info-ploča - čistoća mora (prema rezultatima mjerenja sanitarne kakvoće mora Zavoda za javno zdravstvo) - čistoća plaže - pitka voda - tuševi - marker plutače - WI-FI - spasioci i oprema za spašavanje - dostupna oprema za prvu pomoć - pristup plaži i moru osobama s posebnim potrebama - nosivost kapaciteta 8 m²/osobi - tende za presvlačenje - info-punkt s informacijama o kulturnim sadržajima - organizacija minimalno 5 kulturnih zbivanja tijekom trajanja kupališne sezone - minimalno jedan (1) ugostiteljski sadržaj iz skupine objekata „restorani“ ili „barovi“
Posebni elementi	<ul style="list-style-type: none"> - ležaljke i suncobrani - parkiralište - protupožarni sustavi - organizacija minimalno jednog (1) kulturnog ili eno-gastro događaja tjedno tijekom cijele kupališne sezone (predstave, projekcije filmova, izložbe na otvorenom, predstavljanje gastronomske ponude, prezentacije vina)

KLASIFIKACIJA	UREĐENA PLAŽA
TIP	MJESNA PLAŽA
TEMA	NUDISTIČKA PLAŽA
Minimalni tehnički uvjeti	<ul style="list-style-type: none"> - info-ploča - čistoća mora (prema rezultatima mjerenja sanitarne kakvoće mora Zavoda za javno zdravstvo) - čistoća plaže - pitka voda - tuševi - sanitarni objekti - marker plutače - WI-FI - spasioci i oprema za spašavanje - dostupna oprema za prvu pomoć - pristup plaži i moru osobama s posebnim potrebama - nosivost kapaciteta 8 m²/osobi - minimalno jedan (1) organizirani zabavno-rekreacijski sadržaj na plaži (šah, stolni tenis) - minimalno jedan (1) organizirani zabavno-rekreacijski sadržaj na moru (tobogan, vaterpolo, aqua-aerobik) - minimalno jedan (1) ugostiteljski objekt iz skupine „restorani“ i „barovi“
Posebni elementi	<ul style="list-style-type: none"> - ležaljke i suncobrani - parkiralište - protupožarni sustavi - prostori za igru i boravak djece - prostori za njegu djece u dobi od 0-12 mjeseci - minimalno dva (2) organizirana zabavno-rekreacijska sadržaja na plaži (šah, stolni tenis) - minimalno dva (2) organizirana zabavno-rekreacijska sadržaja na moru (tobogan, vaterpolo, aqua-aerobik)

KLASIFIKACIJA	UREĐENA PLAŽA
TIP	MJESNA PLAŽA
TEMA	PARTY PLAŽA
Minimalni tehnički uvjeti	<ul style="list-style-type: none"> - info-ploča - čistoća mora (prema rezultatima mjerenja sanitarne kakvoće mora Zavoda za javno zdravstvo) - čistoća plaže - pitka voda - tuševi - sanitarni objekti - tende za presvlačenje - marker plutače - glazba - spasioci i oprema za spašavanje - dostupna oprema za prvu pomoć - minimalno jedan (1) ugostiteljski objekt iz skupina „restorani“ i „barovi“ - WI-FI - pristup plaži i moru osobama s posebnim potrebama - služba sigurnosti - nosivost kapaciteta 5 m²/osobi

Posebni elementi	<ul style="list-style-type: none"> - prostor za ples - ležaljke i suncobrani - parkiralište - protupožarni sustavi - minimalno jedan (1) bazen - 24 sata ponude zabavnih sadržaja (uz maksimalno dozvoljenu toleranciju buke i radnog vremena)
-------------------------	--

KLASIFIKACIJA	UREĐENA PLAŽA
TIP	URBANA PLAŽA
TEMA	URBANA PROMENADNA PLAŽA
Minimalni tehnički uvjeti	<ul style="list-style-type: none"> - info-ploča - čistoća mora (prema rezultatima mjerenja sanitarne kakvoće mora Zavoda za javno zdravstvo) - čistoća plaže - pitka voda - tuševi - sanitarni objekti - marker plutače - minimalno jedan (1) ugostiteljski objekt iz skupina „restorana“ ili „barova“ - minimalno jedan (1) organizirani zabavno/sportski sadržaj na plaži (odbojaka na plaži, badminton) - ležaljke i suncobrani - tende za presvlačenje - spasioci i oprema za spašavanje - dostupna oprema za prvu pomoć - uređen pristup plaži i moru za osobe s posebnim potrebama - WI-FI - pristup plaži i moru osobama s posebnim potrebama - nosivost kapaciteta 5 m²/osobi
Posebni elementi	<ul style="list-style-type: none"> - minimalno tri (3) organizirana zabavno/sportska sadržaj na plaži - minimalno dva (2) organizirana zabavno/sportska sadržaja na moru - uređen prostor za igru djece - parkiralište - protupožarni sustavi - osoba za kontrolu plažnih sadržaja (banjin) - prostor-terasa za društvene igre - oprema za osobe s posebnim potrebama - prostori za njegu djece u dobi od 0-12 mjeseci - minimalno jedan (1) ugostiteljski objekt iz skupine „restorani“ - minimalno jedan (1) ugostiteljski objekt iz skupine „barovi“

KLASIFIKACIJA	UREĐENA PLAŽA
TIP	URBANA PLAŽA
TEMA	PLAŽA SA ZABAVNIM SADRŽAJIMA ZA MLADE
Minimalni tehnički uvjeti	<ul style="list-style-type: none"> - info-ploča (s naznačenim ograničenjem radnog vremena i oznakom ograničenja buke) - čistoća mora (prema rezultatima mjerenja sanitarne kakvoće mora Zavoda za javno zdravstvo) - čistoća plaže - pitka voda

	<ul style="list-style-type: none"> - tuševi - sanitarni objekti - marker plutače - minimalno jedan (1) ugostiteljski objekt iz skupine „restorani“ ili „barovi“ - minimalno tri (3) organizirana rekreativna sadržaja na plaži (biljar, stolni nogomet, fliperi) - spasioci i oprema za spašavanje - dostupna oprema za prvu pomoć - glazba - WI-FI - tende za presvlačenje - pristup plaži i moru osobama s posebnim potrebama - nosivost kapaciteta 5 m²/osobi
Posebni elementi	<ul style="list-style-type: none"> - minimalno pet (5) organiziranih rekreativnih sadržaja na plaži (biljar, stolni nogomet, fliperi) - minimalno dva (2) organizirana rekreativna sadržaja na moru (banana, hodanje po vodi u lopti) - ležaljke i suncobrani - parkiralište - protupožarni sustavi - prostor za ples

KLASIFIKACIJA	UREĐENA PLAŽA
TIP	URBANA PLAŽA
TEMA	PLAŽA SA SPORTSKIM I REKREATIVNIM SADRŽAJIMA
Minimalni tehnički uvjeti	<ul style="list-style-type: none"> - info-ploča - čistoća mora (prema rezultatima mjerenja sanitarne kakvoće mora Zavoda za javno zdravstvo) - čistoća plaže - pitka voda - tuševi - sanitarni objekti - marker plutače - minimalno jedan (1) ugostiteljski objekt iz skupine „restorani“ i „barovi“ - minimalno dva (2) organizirani sportski sadržaj na moru (vaterpolo) - minimalno dva (2) organizirana sportska sadržaja na plaži (badminton, odbojka na pijesku) - minimalno jedan (1) rekreativan sadržaj na plaži (aerobic, pilates, yoga) - spasioci i oprema za spašavanje - dostupna oprema za prvu pomoć - WI-FI - tende za presvlačenje - pristup plaži i moru osobama s posebnim potrebama - nosivost kapaciteta 5 m²/osobi
Posebni elementi	<ul style="list-style-type: none"> - ležaljke i suncobrani - parkiralište - protupožarni sustavi - minimalno jedan (1) ugostiteljski objekt iz skupine „restorani“ - minimalno jedan (1) ugostiteljski objekt iz skupine „barovi“ - minimalno tri (3) organizirana sportska sadržaja na moru (vaterpolo)

	<ul style="list-style-type: none"> - minimalno četiri (4) organizirana sportska sadržaja na plaži (badminton, odbojka na pijesku) - minimalno tri (3) rekreativna sadržaja na plaži (aerobic, pilates, yoga)
--	--

KLASIFIKACIJA	UREĐENA PLAŽA
TIP	PLAŽA TURISTIČKOG KOMPLEKSA
TEMA	RESORT PLAŽA – HOTELSKA PLAŽA
Opći elementi	<ul style="list-style-type: none"> - info-ploča (sa naznačenim pravilima ponašanja na resort/hotelskim plažama) - čistoća mora (prema rezultatima mjerenja sanitarne kakvoće mora Zavoda za javno zdravstvo) - čistoća plaže - pitka voda - tuševi - sanitarni objekti - marker plutače - tende za presvlačenje - ležaljke i suncobrani - uređeni prilazi plaži i moru za osobe s posebnim potrebama - WI-FI - spasioci i oprema za spašavanje - dostupna oprema za prvu pomoć - nosivost kapaciteta 10 m²/osobi - parkiralište - protupožarni sustav - minimalno jedna (1) organizirana zabavno/sportska aktivnost na plaži i moru - minimalno jedan (1) ugostiteljski objekt iz skupine „restorani“ ili „barovi“, ukoliko se hotelski objekt ne nalazi u neposrednoj blizini plaže
Posebni elementi	<ul style="list-style-type: none"> - uređeni prostori za boravak djece - prostori za njegu djece u dobi od 0-12 mjeseci - prostor za odlaganje osobnih stvari - osoba za kontrolu sigurnosti i plažnih sadržaja - WC prilagođen osobama s posebnim potrebama - minimalno jedan (1) bazen (definirati veličinu bazena) - organizirana usluga animacije za djecu - organizirana animacija za odrasle (aqua aerobic, meditacija, yoga) - minimalno jedan (1) organizirani oblik wellness usluge na plaži - minimalno tri (3) organizirane zabavno/sportske aktivnosti na plaži - minimalno tri (3) organizirane zabavno/sportske aktivnosti na moru

Izvor: Nacionalni program upravljanja i uređenja morskih plaža – Akcijski plan

Obrada: Autor/Konzultant

Nacionalnim programom plaža sugerirani su **standardi** za definiranje optimalnog broja kupača u odnosu na temu plaže. Ti su standardi definirani na temelju pregleda svjetske prakse i predloženi su u rasponu od 5 m² do 30 m² po kupaču. Međutim, treba naglasiti da se ovdje radi isključivo o orijentacijskoj vrijednosti standarda, te da svaki standard ima određeni raspon fleksibilnosti u primjeni. Slijedom toga svaki standard se mora definirati za svaku plažu posebno tako da se uzima još jedan broj kriterija koji, zapravo, umanjuju ovu standardnu vrijednost navedenu u tabeli (ona se, dakle, može tretirati kao maksimalna). Nakon provedenog izračuna dobiven je prihvatni kapacitet

plaže koji se treba tretirati kao stvarni standard neke konkretne plaže. Taj standard potom služi kao temelj izračuna svih ostalih parametara važnih za upravljanje plažom (financijski, ekološki, sigurnosni, estetski, moralni, itd.).

U nastavku je dan izračun vršnog opterećenja svake JLS, uz sljedeće napomene:

1. Broj stanovnika u pojedinoj općini je rezultat popisa stanovništva iz 2011. Godine
2. „Broj turista” je ukupni broj ležajeva koji je registriran u pojedinoj općini, a ne ukupni broj turista koji tijekom godine posjeti određenu destinaciju. Za izračun vršnog opterećenja važan je prvi broj, dok drugi nema nikakvog značenja za izračun vršnog opterećenja, jer svi turisti koji tijekom godine posjete određenu destinaciju ne borave tamo u isto vrijeme. Vršno opterećenje je pretpostavljeni maksimalni broj kupača. Podaci o broju stalnih i pomoćnih ležajeva su preuzeti iz publikacije DZS „Turizam 2013”.
3. Podaci o površini plaža preuzeti su iz PL/14 obrazaca koji su ispunjeni od strane svake JLS
4. Konzultant nije bio u mogućnosti doći do točne površine plaže Žnjan u gradu Splitu. Obzirom na njenu veličinu, ona može značajno utjecati na broj m² po kupaču

Tablica 22. Vršno opterećenje JLS

GRAD/ OPĆINA	KATEGORIJE	BROJ OSOBA	FAKTOR ISTODOBNOSTI	BROJ KUPAČA	UKUPNI BROJ KUPAČA	PLAŽE UKUPNO (m ²)	m ² PO KUPAČU
Hvar	stanovništvo	4.239	0,3	1.272	7.746	84.392	10.9
	turisti	9.249	0,7	6.474			
Kaštela	stanovništvo	38.474	0,3	11.542	14.011	110.841	7.9
	turisti	3.570	0,7	2.499			
Komiža	stanovništvo	1.509	0,3	453	2.949	11.058	3.7
	turisti	3.566	0,7	2.496			
Makarska	stanovništvo	13.984	0,3	4.195	13.893	41.000	3.0
	turisti	13.854	0,7	9.698			
Omiš	stanovništvo	14.872	0,3	4.462	13.338	62.700	4.7
	turisti	12.538	0,7	8.776			
Solin	stanovništvo	23.985	0,3	7.196	7.424	2.500	0.3
	turisti	326	0,7	228			
Split	stanovništvo	178.192	0,3	53.457	62.761	79.586	1,3
	turisti	13.291	0,7	9.304			
Stari Grad	stanovništvo	2.686	0,3	806	3.139	10.000	3.2
	turisti	3.333	0,7	2.333			
Supetar	stanovništvo	4.096	0,3	1.229	6.028	153.926	25.5
	turisti	6.856	0,7	4.799			
Trogir	stanovništvo	13.260	0,3	3.978	9.046	15.975	1.8
	turisti	7.240	0,7	5.068			
Vis	stanovništvo	1.920	0,3	576	2.170	11.450	5.3
	turisti	2.277	0,7	1.594			
Baška Voda	stanovništvo	2.728	0,3	818	9.355	14.700	1.6
	turisti	12.196	0,7	8.537			
Bol	stanovništvo	1.645	0,3	494	5.504	56.222	10.2
	turisti	7.157	0,7	5.010			
Brela	stanovništvo	1.643	0,3	493	4.171	11.350	2.7
	turisti	5.254	0,7	3.678			
Dugi Rat	stanovništvo	7.091	0,3	2.127	6.305	60.040	9.5
	turisti	5.969	0,7	4.178			
Gradac	stanovništvo	3.308	0,3	992	8.511	10.300	1.2
	turisti	10.742	0,7	7.519			
Jelsa	stanovništvo	3.560	0,3	2.492	8.736	6.575	0.8
	turisti	8.920	0,7	6.244			
Marina	stanovništvo	4.597	0,3	1.379	4.406	15.460	3.5
	turisti	4.324	0,7	3.027			
Podgora	stanovništvo	2.514	0,3	754	10.850	67.880	6.3
	turisti	14.423	0,7	10.096			
Podstrana	stanovništvo	9.103	0,3	2.731	6.656	40.950	6.2
	turisti	5.607	0,7	3.925			
Postira	stanovništvo	1.554	0,3	466	1.750	39.774	22.7
	turisti	1.834	0,7	1.284			
Pučišća	stanovništvo	2.189	0,3	657	970	4.050	4.2

	turisti	447	0,7	313			
Seget	stanovništvo	4.863	0,3	1.459	7.035	26.100	3.7
	turisti	7.965	0,7	5.576			
Selca	stanovništvo	1.804	0,3	541	1.540	15.100	9.8
	turisti	1.427	0,7	999			
Sućuraj	stanovništvo	463	0,3	139	969	4.500	4.6
	turisti	1.185	0,7	830			
Sutivan	stanovništvo	826	0,3	248	1.607	10.410	6.5
	turisti	1.942	0,7	1.359			
Šolta	stanovništvo	1.675	0,3	503	2.013	7.500	3.7
	turisti	2.157	0,7	1.510			
Tučepi	stanovništvo	1.918	0,3	575	9.510	23.700	2.5
	turisti	12.764	0,7	8.935			

Imajući gore navedeno u vidu, zaključuje se da definiranje standarda za svaku od 345 analiziranih i/ili tematiziranih plaža nadilazi karakter ovog programa. Definiranje standarda za konkretnu plažu vrši se tijekom izrade detaljnog elaborata upravljanja neke konkretne plaže. U nastavku je dan primjer izračuna prihvatnog kapaciteta jedne plaže, plaže Zastup, Splitska u općini Supetar.

Osnovni podaci o plaži:

- Dužina: 750 m
- Širina (prosječna): 20 m
- Površina: 14.815 m²
- Vršni kapacitet plaže u glavnoj turističkoj sezoni (procjena): 1.400 kupača
- Mjesna uređena plaža; tip: šljunak, kamen
- Prilaz plaži: obalna cesta
- Plaža nije pod koncesijom

Oprema na plaži:

- Tuš, kabine za presvlačenje, kemijski WC
- U blizini nema uređene parkirne površine

Tematizacija plaže:

- Plaža za obitelji s djecom

Izračun prihvatnog kapaciteta:

1. Kopnena biota

POKROVNOST	UDIO(%)	OCJENA	MAKSIMALNA OCJENA	KOREKTIVNI FAKTOR (1. korak)
Golo	50	2	5	$2/5=0.4$
Kržljavo	0		5	0
Gustiš	0		5	0
Močvara	0		5	0
Stabla	50	4	5	$4/5=0.8$

Normalizirana srednja vrijednost

$$(0.4 + 0.8)/2 = 0.6$$

$$\text{Korektivni faktor (2.korak) = CfKOPNENA BIOTA} = 1 - 0.6 = 0.4$$

2. Sadržaj

SADRŽAJ	OCJENA	MAKSIMALNA OCJENA	KOREKTIVNI FAKTOR (1.korak)
Kojom od navedenih aktivnosti se mogu baviti posjetitelji u plažnom području promatrane plaže?	3	5	3/5=0.6
Koji su od navedenih sadržaja dostupni na plaži?	2	5	2/5=0.4
Koji su od slijedećih kapaciteta dostupni u okviru plažnog područja promatrane plaže?	2	5	2/5=0.4
Ocijenite dostupnost WC-a	4	5	4/5=0.8
Ocijenite dostupnost tuševa	4	5	4/5=0.8
Ocijenite dostupnost slavina sa pitkom vodom	2	3	2/3=0.66
Ocijenite dostupnost kante za otpatke	3	5	3/5=0.6
Koji su od navedenih sadržaja dostupni na plaži?	3	4	3/4=0.75
Ocijenite mogućnost parkiranja	1	3	1/3=0.33

Normalizirana srednja vrijednost

$$(0.6+0.4+0.4+0.8+0.8+0.66+0.6+0.75+0.33)/9 = 0.59$$

$$\text{Korektivni faktor (2. Korak) = CfSADRŽAJI} = 1 - 0.59 = 0.41$$

3. OKRUŽENJE

SADRŽAJ	OCJENA	MAKSIMALNA OCJENA	KOREKTIVNI FAKTOR (1. korak)
Ocijenite prisutnost poljoprivrede u okruženju u kojem se nalazi plaža	3	5	3/5=0.6
Ocijenite izgrađeni okoliš u okruženju u kojem se nalazi plaža	4	5	4/5=0.8
Ocijenite tip prilaza plaži	1	4	1/4=0.2

Normalizirana srednja vrijednost

$$(0.6+0.8+0.2)/3 = 0.53$$

$$\text{Korektivni faktor (2.korak) = CfOKRUŽENJE} = 1 - 0.53 = 0.47$$

4. JAVNO ZDRAVLJE

SADRŽAJ	OCJENA	MAKSIMALNA OCJENA	KOREKTIVNI FAKTOR (1. korak)
Ocijenite prisutnost naplavina biljnog porijekla	4	5	4/5=0.8
Ocijenite boju i prozirnost vode	5	5	5/5=1.0
Ocijenite prisutnost smeća na plaži	4	5	4/5=0.8

Normalizirana srednja vrijednost

$$(0.8+1.0+0.8)/3=0.87$$

$$\text{Korektivni faktor (2.korak) = CfJAVNO ZDRAVLJE} = 1 - 0.87 = 0.13$$

$$\text{SREDNJA VRIJEDNOST KOREKTIVNIH FAKOTRA} = (0.4+0.41+0.47+0.13)/4 = 2.41/4 = 0.6$$

SCENARIJ A

$$\text{Fizički prihvatni kapacitet} = 14.815\text{m}^2/5\text{m}^2 = 2.963 \text{ kupača}$$

Korektivni faktori

Kopnena biota: 0.4

Sadržaji: 0.41

Okruženje: 0.47

Javno zdravlje: 0.13

$$\text{Ukupni korektivni faktor} = 0.6$$

Stvarni prihvatni kapacitet

$$2.963 - (2.963 \times 0.6) = 2.963 - 1.777 = 1.184 \text{ kupača}$$

Efektivni (dopustivi) prihvatni kapacitet

$$1.184 \times 85\% = 1.006$$

SCENARIJ B

$$\text{Fizički prihvatni kapacitet} = 14.815\text{m}^2/10\text{m}^2 = 1.482 \text{ kupača}$$

Korektivni faktori

Kopnena biota: 0.4

Sadržaji: 0.41

Okruženje: 0.47

Javno zdravlje: 0.13

Ukupni korektivni faktor = 0.6

Stvarni prihvatni kapacitet

$1.482 - (1.482 \times 0.6) = 1.482 - 889 = 593$ kupača

Efektivni (dopustivi) prihvatni kapacitet

$593 \times 85\% = 504$ kupača

Tablica 23 prikazuje tematizaciju za svaku od plaža unutar Županije obrađenih ovim Programom. Plaže su također popraćene kartografskim prikazom (Prilog 2).

Tablica 23. Tematizacija plaža po područjima

Br.	Naziv plaže	Klasifikacija	Površina (m ²)	Predviđeno razdoblje tematizacije	Tema
SPLITSKA RIVIJERA					
Grad Split					
1.	Duilovo	uređena urbana	1.000	2016.	plaža za pse
2.	Firule	uređena urbana	877	2017.	plaža za obitelji s djecom, urbana promenadna plaža
3.	Ježinac	uređena urbana	1.224	2018.	plaža kulture
4.	Kašjuni	uređena urbana	7.000	2018.	party plaža, plaža sa zabavnim sadržajima za mlade, plaža za pse
5.	Kaštelet	uređena urbana	6.500	2018.	party plaža, plaža sa zabavnim sadržajima za mlade
6.	Plaže u Slatinama	uređena urbana	16.000	2019.	plaža za obitelj s djecom, urbana promenadna plaža, plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima
7.	POŠK	uređena urbana	1453		n/a
8.	Stobreč - Kaval	uređena urbana	2.789	2020.	romantična plaža
9.	Trstenik	uređena urbana	6.364	2019.	plaža sa zabavnim sadržajima za mlade
10.	Zvončac	uređena urbana	823		romantična plaža
11.	Žnjan	uređena urbana		2017.	urbana promenadna plaža, plaža sa zabavnim sadržajima za mlade, plaža za obitelji s djecom, plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima

<i>Br.</i>	<i>Naziv plaže</i>	<i>Klasifikacija</i>	<i>Površina (m²)</i>	<i>Predviđeno razdoblje tematizacije</i>	<i>Tema</i>
12.	Bene	uređena urbana	13.000		plaža za obitelji s djecom/ plaža sa zabavnim sadržajima za mlade/ plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima
13.	Plaža za osobe s invaliditetom Bene	uređena urbana	150		urbana promenadna plaža
14.	Bačvice	uređena urbana	14.606	2018.	urbana promenadna plaža, plaža sa zabavnim sadržajima za mlade
15.	Prva voda	uređena urbana	3.800		plaža za obitelji s djecom
16.	Camping Stobreč	uređena plaža turističkog kompleksa	4.000		resort plaža – hotelska plaža
Grad Kaštela					
17.	Plaže Torac, Kaštel Gomilica	uređena mjesna	3.713	2018.	urbana promenadna plaža
18.	Plaža Kamp Giričić, Kaštel Gomilica	uređena mjesna	3.576	2018.	plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima/plaža sa zabavnim sadržajima za mlade
19.	Baletna, Kaštel Kambelovac	uređena urbana	6.630	2018.	urbana promenadna plaža
20.	Bilajka, Kaštel Kambelovac	uređena mjesna	4.739	2018.	plaža za obitelji s djecom
21.	Glavice, Kaštel Lukšić	uređena mjesna	3.090	2016.	plaža kulture
22.	Ilirija, Kaštel Lukšić	uređena mjesna	2.476	2016.	plaža kulture
23.	Pošta, Kaštel Lukšić	uređena mjesna	4.460	2016.	plaža kulture
24.	Šoulavi, Kaštel Lukšić	uređena mjesna	1.938	2016.	plaža kulture
25.	Šumica, Kaštel Lukšić	uređena mjesna	2.670	2016.	plaža kulture
26.	Željeznički, Kaštel Lukšić	uređena mjesna	2.000	2016.	plaža za obitelji s djecom
27.	Đardin, Kaštel Stari	uređena urbana	7.670	2016.	plaža za obitelji s djecom
28.	Palace, Kaštel Stari	uređena urbana	4.000	2020.	plaža sa zabavnim sadržajima za mlade / urbana promenadna
29.	Štalija, Kaštel Stari	uređena mjesna	5.000	2020.	plaža za obitelji s djecom

<i>Br.</i>	<i>Naziv plaže</i>	<i>Klasifikacija</i>	<i>Površina (m²)</i>	<i>Predviđeno razdoblje tematizacije</i>	<i>Tema</i>
30.	Gojača, Kaštel Sućurac	uređena mjesna	6.000	2018.	plaža za obitelji s djecom / plaža sa zabavnim sadržajima za mlade
31.	Sokolana, Kaštel Sućurac	uređena mjesna	1.900	2020.	urbana promenadna plaža
32.	Resnik Kaštel Štafilić	uređena mjesna	15.200	2017.	plaža za obitelji s djecom / plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima / ronilačka plaža u post sezoni
33.	Bile, Kaštel Štafilić	prirodna ruralna	16.500	2017.	romantična plaža
34.	Gabine, Kaštel Štafilić	uređena mjesna	2.532	2017.	plaža za obitelji s djecom
35.	Ispod aerodroma, Divulje Kaštel Štafilić	prirodna ruralna	8.500	2017.	plaža za obitelji s djecom, plaža za surfere
36.	Stari Resnik Divulje Kaštel Štafilić	uređena mjesna	8.247	2017.	plaža za obitelji s djecom, plaža za surfere, plaža kulture
Grad Omiš					
37.	Plaža kod autokampa Galeb	uređena plaža turističkog kompleksa	6.800	2016.	resort hotelska plaža, plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima
38.	Gradska plaža	uređena urbana	24.000	2016.	plaža za obitelji s djecom, urbana promenadna plaža, plaža sa zabavnim i sportskim sadržajima
39.	Brzet	uređena mjesna	18.000	2016.	plaža za obitelji s djecom
40.	Nemira	uređena mjesna	3.000	2016.	plaža za obitelji s djecom
41.	Stanići - Velika Luka	uređena mjesna	3.000	2016.	plaža za obitelji s djecom, eko plaža
42.	Ruskamen	uređena plaža turističkog kompleksa	3.000	2016.	resort plaža - hotelska plaža
43.	Lokva Rogoznica - Artina	uređena mjesna	1.900	2016.	plaža za obitelji s djecom, eko plaža
44.	Medići	uređena mjesna	3.000	2016.	plaža za obitelji s djecom
Grad Solin					
45.	Mramorna	Prirodna udaljena	2.500	2017.	plaža kulture
Općina Podstrana					

<i>Br.</i>	<i>Naziv plaže</i>	<i>Klasifikacija</i>	<i>Površina (m²)</i>	<i>Predviđeno razdoblje tematizacije</i>	<i>Tema</i>
46.	Plaža Malo blato (Žrnovnica – Sportska lučica)	uređena mjesna	3.000	2016.-2018.	plaža za obitelji s djecom / plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima
47.	Plaža Mutogras – debelo brdo	uređena mjesna	4.800	2018-2020.	plaža za obitelji s djecom, plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajem
48.	Porat	uređena mjesna	4.000	2016.-2018.	plaža sa zabavnim sadržajima za mlade, plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima, plaža za surfere
49.	Stožanac (Sportska lučica - Hotel Lav)	uređena mjesna	5.000	2016.-2018.	plaža za obitelji s djecom / plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima, dio - resort plaža, dio- adrenalinska plaža
50.	Grbavac	uređena mjesna	9.900	2018.-2020.	plaža za obitelji s djecom
51.	Grijevac	uređena mjesna	10.250	2018.-2020.	plaža za obitelji s djecom
52.	Šćadin	uređena mjesna	4.000	2018.-2020.	plaža za obitelji s djecom / plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima
Općina Seget					
53.	od hotela Jadran do hotela Medena	uređena mjesna	12.000	2017.	promenadna plaža
54.	zapadno od starog Segeta do hotela Jadran	uređena mjesna	500	2018.	plaža kulture, promenadna plaža
55.	od Sašine vale do Vučivice	uređena mjesna		2019.	plaža sa zabavnim sadržajima za mlade, promenadna plaža
56.	Hotel Jadran	turistički kompleks	600	2018.	resort-hotelska plaža
57.	Hotel Medena	turistički kompleks	4.600	2018.	resort-hotelska plaža
58.	Apartmani Medena	turistički kompleks	2.000	2018.	resort-hotelska plaža
59.	Camp Belvedere	turistički kompleks	5.000	2019.	resort-hotelska plaža
60.	Camp Seget	turistički kompleks	400	2018.	resort-hotelska plaža
61.	od marine Baotić do starog Segeta	uređena mjesna	600	2016.	plaža sa zabavnim sadržajima za mlade, promenadna plaža
62.	južni lukobran Seget Vranjica	uređena mjesna	400	2017.	plaža sa zabavnim sadržajima za mlade, promenadna plaža
Grad Trogir					

<i>Br.</i>	<i>Naziv plaže</i>	<i>Klasifikacija</i>	<i>Površina (m²)</i>	<i>Predviđeno razdoblje tematizacije</i>	<i>Tema</i>
63.	Arbanija I	uređena mjesna			plaža sa zabavnim sadržajima za mlade / plaža za obitelji s djecom
64.	Tri sestrice	prirodna udaljena	1.125		plaža za obitelji s djecom
65.	Miševac	prirodna udaljena	1.463		plaža za obitelji s djecom
66.	Saldun	prirodna ruralna	1.332		plaža za obitelji s djecom
67.	Pantana	prirodna udaljena	3.225		plaža za obitelji s djecom
68.	Arbanija II	prirodna udaljena	970		plaža sa zabavnim sadržajima za mlade / plaža za obitelji s djecom
69.	Sv. Križ	uređena mjesna	1.380		plaža za obitelji s djecom / plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima
70.	Mastrinka	prirodna udaljena	1.470		plaža za obitelji s djecom
71.	Duhanka	uređena mjesna	1.320		plaža za obitelji s djecom
72.	Brigi	uređena mjesna	1.450		plaža za obitelji s djecom
73.	Miševac 2	prirodna udaljena	2.060		plaža za obitelji s djecom
Općina Dugi Rat					
74.	Bajnice (Bok)	uređena mjesna	1.500		plaža za obitelji s djecom
75.	Bajnice (stanica)	uređena mjesna	2.500		plaža za obitelji s djecom
76.	Duće	uređena mjesna	35.000		plaža za obitelji s djecom / plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima
77.	Dugi Rat	uređena mjesna	4.300		plaža za obitelji s djecom
78.	Dugi Rat-Glavica	uređena mjesna	3.400		plaža za obitelji s djecom
79.	Krilo	uređena mjesna	1.100		plaža za obitelji s djecom
80.	Mali Pariz	uređena mjesna	2.500		plaža za obitelji s djecom
81.	Mali Rat (Polačice)-Sumpetar	uređena mjesna	2.700		plaža za obitelji s djecom
82.	Mali Rat	uređena mjesna	1.750		plaža za obitelji s djecom
83.	Orij-Soline	uređena mjesna	2.100		urbana promenadna plaža
84.	Suhi Potok (stanica)	uređena mjesna	1.500		plaža za obitelji s djecom

<i>Br.</i>	<i>Naziv plaže</i>	<i>Klasifikacija</i>	<i>Površina (m²)</i>	<i>Predviđeno razdoblje tematizacije</i>	<i>Tema</i>
85.	Sumpetar (Centralna)	uređena mjesna	760		plaža za obitelji s djecom
86.	Suhi Potok (stanica) – nova šetnica	uređena mjesna	930		plaža za obitelji s djecom
Općina Marina					
87.	Ljubljeva	prirodna udaljena	500	2019/2020	eko plaža
88.	Marina	uređena urbana	2.800	2017/2018	plaža za obitelj za djecom, plaža sa zabavnim sadržajima za mlade
89.	Poljica	uređena mjesna	2.560	2016/2017	plaža za obitelji s djecom, plaža sa zabavnim sadržajima za mlade, plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima, resort plaža - hotelska plaža
90.	Prališće	uređena mjesna	3.200	2016/2017	plaža sa zabavnim sadržajima za mlade, plaža za obitelji s djecom, plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima
91.	Vinišće	uređena mjesna	4.400	2017/2018	plaža za obitelji s djecom, plaža kulture, plaža sa zabavnim sadržajima za mlade
92.	Stari Trogir	prirodna udaljena	1.200	2019/2020	eko plaža
93.	Voluja	uređena mjesna	800	2019/2020	eko plaža
OTOK ŠOLTA					
1.	Banje	uređena mjesna	300	2015.-2017.	plaža za obitelji s djecom
2.	Điga Stomorska	uređena mjesna	200	2015.-2017.	plaža za obitelji s djecom
3.	Glavna plaža Rogač	uređena mjesna	600	2015.-2017.	plaža za obitelji s djecom
4.	Gornja Krušica	uređena mjesna	200	2016.-2018.	eko plaža, romantična plaža
5.	Kašjun	prirodna udaljena	200	2016.-2018.	eko plaža, nudistička plaža
6.	Mala Krušica	prirodna udaljena	200	2016.-2018.	eko plaža, nudistička plaža
7.	Maslinica-punta	uređena mjesna	600	2015.-2017.	plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima, plaža za surfere
8.	Maslinica-marina	uređena mjesna	600	2015.-2017.	plaža za obitelji s djecom

<i>Br.</i>	<i>Naziv plaže</i>	<i>Klasifikacija</i>	<i>Površina (m²)</i>	<i>Predviđeno razdoblje tematizacije</i>	<i>Tema</i>
9.	Glavna plaža Nečujam	uređena mjesna	3.000	2015.-2017.	plaža za obitelji s djecom, plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima
10.	Senjska	prirodna udaljena	200	2017.-2020.	eko plaža, romantična plaža
11.	Stračinska	prirodna udaljena	200	2017.-2020.	eko plaža, romantična plaža
12.	Šipkova	prirodna udaljena	800	2017.-2020.	resort plaža – hotelska plaža
13.	Veli dolac Stomorska	uređena mjesna	200	2015.-2017.	plaža za obitelji s djecom
	Zadušnja Stomorska	prirodna udaljena	200	2015.-2017.	plaža sa zabavnim sadržajima za mlade
MAKARSKA RIVIJERA					
Grad Makarska					
1.	Donja luka - gradska	plaža turističkog kompleksa	25.000	2017.	urbana promenadna plaža, plaža za obitelji s djecom / plaža sa zabavnim sadržajima za mlade
2.	Biloševac	prirodna udaljena	15.000	2018.	party plaža / plaža sa zabavnim sadržajima za mlade/ plaža za pse / plaža za surfere / adrenalinska plaža
3.	Osejava	uređena urbana	1.000	2016.	plaža za obitelji s djecom / plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima/romantična plaža
Općina Baška Voda					
4.	Nikolina	uređena urbana	14.700		plaža za obitelji s djecom/ plaža sa zabavnim sadržajima za mlade / plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima
Općina Brela					
5.	Berulia	uređena mjesna	1.200	2020.	plaža za obitelji s djecom/plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima
6.	Jakiruša	uređena mjesna	1.750	2020.	plaža za obitelji s djecom / romantična plaža
7.	Maestral	uređena mjesna	600	2020.	plaža za obitelji s djecom/plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima
8.	Podcrkavlje	uređena mjesna	800	2020.	plaža za obitelji s djecom
9.	Podračće	uređena mjesna	350	2020.	plaža za obitelji s djecom

<i>Br.</i>	<i>Naziv plaže</i>	<i>Klasifikacija</i>	<i>Površina (m²)</i>	<i>Predviđeno razdoblje tematizacije</i>	<i>Tema</i>
10.	Pročiok	uređena mjesna	350	2020.	plaža za obitelji s djecom / plaža sa zabavnim sadržajima za mlade / plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima / plaža za pse
11.	Punta rata	uređena mjesna	3.300	2017.	plaža za obitelji s djecom / plaža sa zabavnim sadržajima za mlade / plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima
12.	Soline	uređena mjesna	1.700	2020.	plaža za obitelji s djecom / plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima
13.	Stomarica	uređena mjesna	600	2020.	plaža za obitelji s djecom
14.	Šćit	uređena mjesna	700	2020.	plaža za obitelji s djecom
Općina Gradac					
15.	Gradac	Prirodna ruralna	6.000	2020.	plaža za obitelji s djecom / plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima
16.	Zaostrog	Prirodna ruralna	4.000	2020.	plaža za obitelji s djecom / plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima
17.	Drvenik - Donja Vala	Prirodna ruralna	3.000	2020.	plaža za obitelji s djecom
Općina Zadvarje					
18.	Vruja	prirodna udaljena	5.000	2015. i 2016.	romantična plaža, nudistička plaža; ronilačka plaža
Općina Tučepi					
19.	Alga/Afrodita	uređena urbana	4.800	2016.	plaža za obitelji s djecom / urbana promenadna plaža
20.	Donji Ratac	uređena mjesna	3.900	2016.	plaža za obitelji s djecom / urbana promenadna plaža
21.	Plaža hotela Jadran	uređena plaža turističkog kompleksa	1.820	2017.	resort plaža – hotelska plaža
22.	Kamena	uređena mjesna	4.500	2017.	plaža za obitelji s djecom / promenadna plaža
23.	Kraj	uređena mjesna	3.180	2017.	plaža za obitelji s djecom / plaža sa zabavnim sadržajima za mlade
24.	Slatina	uređena urbana	5.500	2017.	plaža za obitelji s djecom / plaža sa zabavnim sadržajima za mlade
Općina Podgora					
25.	Žuč kamen	prirodna udaljena	1.800	2016./2017.	nudistička plaža

<i>Br.</i>	<i>Naziv plaže</i>	<i>Klasifikacija</i>	<i>Površina (m²)</i>	<i>Predviđeno razdoblje tematizacije</i>	<i>Tema</i>
26.	Predio južno od Komojače	prirodna udaljena	3.000	2018./2020.	eko plaža
27.	Garma	prirodna udaljena	1.500	2019./2020.	eko plaža
28.	Dračevac	prirodna udaljena	4.000	2018./2019.	nudistička plaža
29.	Veliko žalo - Tilalučice	uređena mjesna	2.500	2015./2016.	plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima
30.	Vodice - Soline	uređena mjesna	1.800	2017./2018.	plaža za obitelji s djecom
31.	Plaža Rata	uređena mjesna	2.500	2017./2018.	plaža za obitelji s djecom
32.	Salines	uređena urbana	2.000	2018./2019.	plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima
33.	Sutikla - Veliko Brdo	uređena mjesna	3.000	2016./2017.	plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima/plaža za pse
34.	Čaklje	uređena mjesna	4.000	2015./2016.	urbana promenadna plaža
35.	Klokun	prirodna udaljena	1.500	2017./2018.	eko plaža
36.	Plišivac	prirodna udaljena	2.800	2017./2018.	plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima
37.	Centar	uređena urbana	3.500	2015./2016.	urbana promenadna plaža
38.	Punta-Igrane	uređena mjesna	1.000	2019./2020.	resort plaža- hotelska plaža
39.	Vala-Igrane	uređena mjesna	2.800	2016./2017.	urbana promenadna plaža
40.	Jarsan-Igrane	prirodna ruralna	4.000	2018./2019.	nudistička plaža
41.	Lovorni-Igrane	prirodna ruralna	680	2018./2019.	eko plaža
42.	Punta Ika	uređena mjesna	2.000	2017./2018.	plaža za obitelji s djecom
43.	Centar-jug	uređena urbana	3.000	2015./2016.	urbana promenadna plaža
44.	Blato - mjesna plaža		6.000	2015./2016.	urbana promenadna plaža
45.	Mala Duba	uređena mjesna	5.000	2017./2018.	plaža za obitelji s djecom
46.	Nimfa	uređena mjesna	5.000	2018./2019.	resort plaža - hotelska plaža
47.	Luka	uređena mjesna	4.500	2016./2017.	urbana promenadna plaža
OTOK HVAR					
Grad Hvar					
1.	Mala Milna	uređena mjesna	1.248	2017.	plaža za obitelji s djecom

<i>Br.</i>	<i>Naziv plaže</i>	<i>Klasifikacija</i>	<i>Površina (m²)</i>	<i>Predviđeno razdoblje tematizacije</i>	<i>Tema</i>
2.	Borče Milna	prirodna udaljena	5.401	2019.	eko plaža
3.	Brusje-Lučišće	uređena mjesna	1.200	2019.	plaža za obitelji s djecom
4.	Dubovica	prirodna ruralna	564	2017.	romantična plaža
5.	Duga, Pelegrin	prirodna udaljena	396	2019.	eko plaža
6.	Grabovac, Brusje	mjesna uređena	402	2019.	plaža za obitelji s djecom
7.	Gračišće, Brusje	prirodna udaljena	272	2019.	eko plaža
8.	Jagodna Sv. Nedjelja	uređena mjesna	2.564	2017.	eko plaža, plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima
9.	Jagodna, Brusje	uređena mjesna	1.450	2019.	plaža za obitelji s djecom
10.	Kalober, Brusje	prirodna ruralna	2.338	2019.	romantična plaža
11.	Kamp Vira, Brusje	uređena plaža turističkog kompleksa	879	2017.	resort plaža
12.	Križna luka, ispred h. Galeb	uređena mjesna	442	2017.	plaža za obitelji s djecom
13.	Križna luka	uređena urbana	856	2017.	plaža sa sportsko rekreativnim sadržajima, plaža za kućne ljubimce
14.	Lozna, Brusje	uređena mjesna	454	2019.	plaža za obitelji s djecom
15.	M. i V. Tatinja, Brusje	prirodna ruralna	540	2019.	romantična plaža
16.	Mala Garška	uređena mjesna, plaža turističkog kompleksa	1.426	2017.	hotelska plaža, plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima
17.	Malo Zoraće	prirodna udaljena	986	2019.	eko plaža
18.	Milna Velo žalo	uređena mjesna	1.253	2017.	plaža za obitelji s djecom
19.	Parja, Pelegrin	prirodna udaljena	622	2019.	eko plaža
20.	Pišćena	prirodna udaljena	1.203	2019.	eko plaža
21.	Podstine, punta Kovač	prirodna ruralna	272	2017.	romantična plaža

<i>Br.</i>	<i>Naziv plaže</i>	<i>Klasifikacija</i>	<i>Površina (m²)</i>	<i>Predviđeno razdoblje tematizacije</i>	<i>Tema</i>
22.	Podstine	prirodna ruralna; uređena urbana	720	2017.	resort plaža - hotelska plaža; ronilačka plaža
23.	Pribinja, Brusje	uređena mjesna	597	2017.	plaža za obitelji s djecom
24.	Radočin dol, Brusje	prirodna udaljena	429	2019.	eko plaža
25.	Stiniva, Brusje	uređena mjesna	540	2017.	plaža za obitelji s djecom
26.	Sv. Nedjelja - plaža	uređena mjesna	3.807	2017.	plaža za obitelji s djecom
27.	Sv. Antonio - Velo Grablje	prirodna mjesna	154	2017.	plaža za obitelji s djecom
28.	Sv. Nedjelja - Lučišće	prirodna udaljena	1.251	2019.	eko plaža
29.	Sviračina, Brusje	uređena mjesna	739	2017.	plaža za obitelji s djecom
30.	Široka, Pelegrin	prirodna udaljena	748	2019.	eko plaža
31.	U Križa, Franj.samostan	uređena urbana	220	2017.	urbana promenadna plaža
32.	Uljani bok, Pelegrin	uređena mjesna	663	2019.	plaža za obitelji s djecom
33.	V. i M. Mekičevica	prirodna udaljena	9.171	2017.	eko plaža, romantična plaža
34.	V. Garška, Pelegrin	prirodna ruralna	681	2017.	romantična plaža
35.	Vela Mejerovica, Bonj	uređena urbana	1.144	2017.	urbana promenadna plaža
36.	Vela Majerovica, Falko	prirodna ruralna	1.071	2017.	romantična plaža
37.	V. Majerovica, h. Amfora	uređena plaža turističkog kompleksa	1.346	2017.	resort plaža – hotelska plaža
38.	V. Majerovica, Hančević	prirodna ruralna	736	2017.	romantična plaža
39.	V. Majerovica, Hula	prirodna ruralna uređena urbana	1.561	2017.	romantična plaža, plaža sa zabavnim sadržajima za mlade
40.	V. Majerovica, Luč	prirodna ruralna	380	2019.	romantična plaža
41.	V. Majerovica, Plivački	uređena urbana	464	2017.	plaža sa sportsko rekreativnim sadržajima
42.	V. Majerovica, Romi	uređena mjesna	1.583	2017.	plaža za obitelji s djecom; plaža za kućne ljubimce
43.	V. Majerovica, Šego	uređena urbana	1.174	2017.	urbana promenadna plaža

<i>Br.</i>	<i>Naziv plaže</i>	<i>Klasifikacija</i>	<i>Površina (m²)</i>	<i>Predviđeno razdoblje tematizacije</i>	<i>Tema</i>
44.	Veli Dolac	prirodna udaljena	12.130	2019.	eko plaža
45.	Velo Zoraće	uređena mjesna	687	2017.	romantična plaža; plaža za obitelji s djecom
46.	Zastupac, Brusje	uređena mjesna	523	2019.	plaža za obitelji s djecom
47.	Duboka, o. Sv. Klement	prirodna udaljena	620	2019.	eko plaža
48.	Jerolim-Kordovon, Podkamenica (istok)	prirodna udaljena	2.533	2019.	eko plaža
49.	Jerolim-zapad	prirodna udaljena	3.606		eko plaža
50.	Palmižana - Laganini	prirodna ruralna	787	2019.	romantična plaža
51.	Palmižana	prirodna udaljena	496	2019.	eko plaža
52.	Stipanska, o. Marinkovac (sjev., jug)	prirodna udaljena	6.485	2019.	eko plaža
53.	Taršće, o. Sv. Klement	prirodna udaljena	373	2019.	eko plaža
54.	Vlaka, o. Sv. Klement	uređena mjesna	304	2017.	plaža za obitelji s djecom
55.	Ždrilca - Mlini	prirodna ruralna	3.400	2017.	romantična plaža
56.	Ždrilca-istok, o. Marinkovac	prirodna udaljena	620	2019.	eko plaža
57.	Ždrilca - žalo, o. Marinkovac	prirodna udaljena	558	2019.	eko plaža
58.	Bojanić Bad Sv. Nedjelja	uređena mjesna	420	2017.	plaža za obitelji s djecom
Grad Stari Grad					
59.	Kupalište Bonj	uređena mjesna	1.400	2016.	plaža za obitelji s djecom, plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima
60.	Lanterna	uređena mjesna	1.600	2016.	urbana promenadna plaža, plaža sa zabavnim sadržajima za mlade
61.	Maslinica	prirodna udaljena	1.000	2017.	plaža za obitelji s djecom
62.	Zavala	prirodna udaljena	6.000	2018.	plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajem
Grad Jelsa					
63.	Fontana	uređena plaža tur. kompleksa	3.000	2016.	resort plaža – hotelska plaža

Br.	Naziv plaže	Klasifikacija	Površina (m ²)	Predviđeno razdoblje tematizacije	Tema
64.	Grebišće	uređena plaža Nudist kampa	380	2017.	plaža za obitelji s djecom
65.	Mina	uređena mjesna	780	2017.	plaža za obitelji s djecom
66.	Soline	uređena mjesna	900	2016.	plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima
67.	Ivan Dolac, općina Jelsa	uređena mjesna	790	2016.	plaža za obitelji s djecom, urbana promenadna plaža
68.	Zavala	uređena mjesna	725	2016.	plaža za obitelji s djecom
Općina Sućuraj					
69.	Bristova		300	2017.	plaža za obitelji s djecom / romantična plaža
70.	Pelinovik		800	2017.	plaža za obitelji s djecom / romantična plaža
71.	Stara		1.000	2017.	plaža za obitelji s djecom / romantična plaža
72.	Pogorila		300	2017.	plaža za obitelji s djecom
73.	Perna		500	2018.	plaža za obitelji s djecom / romantična plaža
74.	Blace		1.000	2018.	plaža za obitelji s djecom / plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima
75.	Bilina		600	2018.	plaža za obitelji s djecom
OTOK BRAČ					
Grad Supetar					
1.	Acapulco	uređena mjesna	4.423	2016.	plaža za obitelji s djecom
2.	Babin laz	uređena mjesna	6.825	2020.	plaža za obitelji s djecom
3.	Babin laz-Malačnica	prirodna udaljena	3.500	2020.	plaža za obitelji s djecom
4.	Banj	uređena mjesna	8.969	2020.	urbana promenadna plaža, plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima
5.	Gabrova	prirodna udaljena	2.800	2017.	plaža za obitelji s djecom
6.	Gumanca	uređena mjesna	2.403	2020.	urbana promenadna plaža
7.	Lučice	prirodna ruralna	1.900	2020.	eko plaža
8.	Mala Luka	prirodna udaljena	3.450	2020.	eko plaža
9.	Malačnica	prirodna udaljena	1.438	2020.	eko plaža
10.	Mali Bok	uređena urbana	1.000	2017.	urbana promenadna plaža
11.	Mutnik	prirodna udaljena	11.294	2020.	eko plaža

<i>Br.</i>	<i>Naziv plaže</i>	<i>Klasifikacija</i>	<i>Površina (m²)</i>	<i>Predviđeno razdoblje tematizacije</i>	<i>Tema</i>
12.	Mutnik - nudistička	prirodna udaljena	1.000	2020.	nudistička plaža
13.	Obala Malačnica-Prva vala	prirodna ruralna	3.591	2020.	plaža za obitelji s djecom
14.	Obala Prva vala-Vrilo	uređena mjesna	2.172	2020.	plaža za obitelji s djecom
15.	Plitka punta	uređena mjesna	2.050	2020.	plaža za obitelji s djecom
16.	Podstaro	prirodna udaljena	900	2020.	eko plaža
17.	Prva vala	uređena urbana	2.124	2017.	plaža za obitelji s djecom
18.	Tri mosta	uređena plaža turističkog kompleksa	27.080	2020.	resort-hotelska plaža
19.	Vela luka	uređena plaža turističkog kompleksa	22.500	2020.	resort-hotelska plaža
20.	Vlačica	uređena urbana	6.825	2017.	urbana promenadna plaža
21.	Vrilo	uređena urbana	3.077	2016.	urbana promenadna plaža/plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima
22.	Zastup	uređena mjesna	14.815	2016.	plaža za obitelji s djecom
23.	Zastup - Lučice	prirodna udaljena	1.000	2020.	eko plaža
Općina Bol					
24.	Pod vodu (selo Murvica)	prirodna ruralna	1.174	2016.	plaža za obitelji s djecom
25.	Paklina	prirodna udaljena	2.931	2016.	nudistička plaža
26.	Potočine (zapad)	uređena mjesna	2.000	2016.	plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima
27.	Potočine (istok)	uređena mjesna	2.592	2016.	plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima
28.	Borak (restoran)	uređena urbana	1.000	2016.	urbana promenadna plaža
29.	Borak (punta)	uređena mjesna	2.731	2016.	plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima
30.	Benačica	uređena mjesna	3.865	2016.	plaža za obitelji s djecom
31.	Benačica (za pse)	uređena mjesna	478	2015.	plaža za pse
32.	Veli most	uređena mjesna	222	2015.	plaža za obitelji s djecom

<i>Br.</i>	<i>Naziv plaže</i>	<i>Klasifikacija</i>	<i>Površina (m²)</i>	<i>Predviđeno razdoblje tematizacije</i>	<i>Tema</i>
33.	Kotlina	uređena mjesna	681	2015.	plaža kulture
34.	Portić	uređena mjesna	916	2015.	plaža za obitelji s djecom
35.	Martinica	uređena urbana	2.229	2015.	urbana promenadna plaža
36.	Grabov rat	prirodna udaljena	704	2015.	nudistička plaža
37.	Zlatni Rat	uređena urbana	56.222	2015.	plaža za obitelji s djecom, urbana promenadna plaža
Općina Postira					
38.	Dučac	prirodna udaljena	3.407	2017.	romantična plaža
39.	Molo Lozna	uređena mjesna	4.765	2015.	plaža za obitelji s djecom
40.	Razartuša	prirodna udaljena	7.600	2016.	nudistička plaža, plaža za pse
41.	Bok	prirodna udaljena	7.335	2015.	nudistička plaža
42.	Pol kurotovo	prirodna udaljena	1.265	2017.	eko plaža
43.	Velo Lozna	prirodna udaljena	2.368	2016.	romantična plaža
44.	Crno i Bilo ploča	uređena mjesna	2.521	2017.	eko plaža
45.	Žolo Zastivonje	uređena mjesna	325	2015.	plaža za obitelji s djecom
46.	Rot	uređena mjesna	600	2016.	plaža za obitelji s djecom
47.	Žolo Riva	uređena mjesna	855	2017.	urbana promenadna plaža
48.	Prja	uređena mjesna	1.036	2015.	plaža za obitelji s djecom
49.	Gabrova	prirodna udaljena	1.402	2016.	nudistička plaža
50.	Lovrečina	prirodna udaljena	6.295	2016.	plaža za obitelji s djecom / plaža sa zabavnim sadržajima za mlade
Općina Pučišća					
51.	Macel	uređena mjesna	1.500	2017.	urbana promenadna plaža
52.	Sveti Rok	uređena mjesna	400	2017.	urbana promenadna plaža
53.	Treće Lučice	uređena mjesna	2.150	2017.	party plaža
Općina Nerežišća					
54.	Vela Farska	uređena mjesna	1.000	2017.	plaža za obitelji s djecom
55.	Smrka	prirodna udaljena	1.000	2017.	eko plaža / nudistička plaža / plaža za pse

<i>Br.</i>	<i>Naziv plaže</i>	<i>Klasifikacija</i>	<i>Površina (m²)</i>	<i>Predviđeno razdoblje tematizacije</i>	<i>Tema</i>
Općina Selca					
56.	Kupalište (Sumartin)	uređena mjesna	1.000	2016.	plaža sa zabavnim sadržajima za mlade, romantična plaža
57.	Bay Watch (nova općinska plaža)	prirodna ruralna	4.000	2020.	romantična plaža
58.	Punta Povlja	prirodna ruralna	3.500	2016.	romantična plaža, plaža sa zabavnim sadržajima za mlade, plaža za surfere
59.	Tičja luka	prirodna ruralna	5.000	2016.	plaža sa zabavnim sadržajima za mlade
60.	Santa Barbara Puntinak		600	2016.	plaža za obitelji s djecom
Općina Sutivan					
61.	Bistrica	uređena mjesna	1.100	2017.	plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima / plaža za obitelji s djecom
62.	Bunta	uređena mjesna	1.200	2017.	plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima / plaža za obitelji s djecom / plaža sa zabavnim sadržajima za mlade
63.	Grgina Luka	uređena mjesna	330	2017.	romantična plaža / nudistička plaža
64.	Likva	uređena mjesna	1.300	2017.	plaža za obitelji s djecom / plaža sa zabavnim sadržajima za mlade
65.	Lučica	uređena mjesna	250	2018.	plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima / plaža sa zabavnim sadržajima za mlade / party plaža
66.	Macelj	uređena mjesna	500	2018.	plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima / plaža za obitelji s djecom / plaža sa zabavnim sadržajima za mlade
67.	Majakovac	uređena mjesna	1.300	2018.	plaža za obitelji s djecom
68.	Prbuja	prirodna udaljena	600	2019.	romantična plaža / nudistička plaža
69.	Stiniva	prirodna udaljena	1.300	2019.	romantična plaža / nudistička plaža
70.	Stipanska	prirodna udaljena	530	2019.	eko plaža / romantična plaža
71.	Tatinja	prirodna udaljena	2.000	2019.	plaža za pse / nudistička plaža
Općina Milna					

Br.	Naziv plaže	Klasifikacija	Površina (m ²)	Predviđeno razdoblje tematizacije	Tema
72.	Bijaka- kantina - Češki kamp	uređena mjesna	3.200	2016.	plaža za obitelji s djecom / plaža sa zabavnim sadržajima za mlade / plaža sa sportskim I rekreativnim sadržajima
73	Bobovišće - Kargadur	uređena mjesna	250	2016.	plaža za obitelji s djecom / plaža sa sportskim I rekreativnim sadržajima
74	Bobovišće - Šepurine	uređena mjesna	250	2016.	plaža za obitelji s djecom / plaža sa sportskim I rekreativnim sadržajima
75	Borić-Cukarin- Pašika	prirodna ruralna	600	2016.	plaža za obitelji s djecom / plaža sa sportskim I rekreativnim sadržajima
76	Češki kamp - Gavunišće	prirodna ruralna	1700	2016.	plaža sa zabavnim sadržajima za mlade / plaža sa sportskim I rekreativnim sadržajima
77	Martinov bok	prirodna ruralna	220	2016.	plaža sa zabavnim sadržajima za mlade / plaža sa sportskim I rekreativnim sadržajima
78	Osibova - crkvice Sv.Ivana	prirodna ruralna	400	2016.	plaža za obitelji s djecom
79	Slavinjina	prirodna ruralna	250	2016.	plaža za obitelji s djecom / ronilačka plaža
80	Šmrceva - Lučice	prirodna ruralna	300	2016.	plaža za obitelji s djecom / ronilačka plaža
OTOK VIS					
Grad Vis					
1.	Grandovac	Prirodna ruralna	1.800	2018.	plaža za obitelji s djecom
2.	Milna	Prirodna ruralna	1.000	2017.	plaža za obitelji s djecom
3.	Prirovo	prirodna ruralna	3.000	2016.	plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima
4.	Srebrna	prirodna udaljena	3.000	2017.	plaža za obitelji s djecom
5.	Stončica	prirodna udaljena	450	2017.	plaža za obitelji s djecom
6.	Tepluš	prirodna udaljena	1.000	2019.	plaža za obitelji s djecom
7.	Zaglav	prirodna udaljena	1.200	2020.	plaža za obitelji s djecom
Grad Komiža					
8.	Gusarica	uređena urbana	4.158	2016.	plaža za obitelji s djecom/ plaža sa zabavnim sadržajima za mlade / ronilačka

<i>Br.</i>	<i>Naziv plaže</i>	<i>Klasifikacija</i>	<i>Površina (m²)</i>	<i>Predviđeno razdoblje tematizacije</i>	<i>Tema</i>
9.	Balunić	prirodna udaljena	100	2016.	romantična plaža / eko plaža
10.	Barijoško	prirodna udaljena	100	2016.	eko plaža / plaža za obitelji s djecom
11.	Bile stine	prirodna udaljena	100	2016.	romantična plaža / eko plaža
12.	Bjažičevo	uređena mjesna	100	2016.	plaža za obitelji s djecom / ronilačka
13.	Duboka	prirodna udaljena	100	2016.	plaža za obitelji s djecom
14.	Jurkovic	uređena mjesna	100	2017.	plaža za obitelji s djecom
15.	Klacina	prirodna udaljena	100	2017.	eko plaža
16.	Knežica	prirodna udaljena	100	2017.	eko plaža
17.	Kupinovac mali	prirodna udaljena	100	2017.	romantična plaža / eko plaža
18.	Kupinovac veliki	prirodna udaljena	100	2017.	romantična plaža / eko plaža
19.	Mezuporat	prirodna udaljena	100	2017.	romantična / plaža za obitelji s djecom
20.	Novo pošta	prirodna udaljena	100	2018.	eko plaža / nudistička plaža
21.	Okjucina	prirodna udaljena	100	2018.	eko plaža
22.	Perna	prirodna udaljena	100	2018.	plaža za obitelji s djecom
23.	Pizdica	prirodna udaljena	100	2018.	romantična plaža / eko plaža
24.	Pol Borčića	prirodna udaljena	100	2018.	eko plaža
25.	Porat	prirodna udaljena	100	2018.	plaža za obitelji s djecom
26.	Pritišćina	prirodna udaljena	100	2018.	plaža za obitelji s djecom
27.	Sarburnora	prirodna udaljena	100	2018.	plaža za obitelji s djecom
28.	Storo pošta	prirodna udaljena	100	2018.	eko plaža
29.	Templuž	prirodna udaljena	100	2018.	eko plaža / nudistička plaža
30.	Velu žolo	prirodna udaljena	100	2018.	eko plaža / plaža za obitelji s djecom
31.	Žukamice	prirodna udaljena	100	2018.	eko plaža
32.	Vartilac - pseća plaža	prirodna udaljena	100	2018.	plaža za pse
33.	Žanićovo	uređena mjesna	100	2018.	plaža za obitelji s djecom

<i>Br.</i>	<i>Naziv plaže</i>	<i>Klasifikacija</i>	<i>Površina (m²)</i>	<i>Predviđeno razdoblje tematizacije</i>	<i>Tema</i>
34.	Kamenice	prirodna udaljena	2.400	2018.	plaža sa zabavnim sadržajima za mlade / sportskim i rekreativnim sadržajima
35.	Lucica		800	2018.	plaža za obitelji s djecom
36.	Porat Biševo	prirodna udaljena	1.200	2018.	plaža za obitelji s djecom / romantična

6. Akcijski plan

Akcijskim planom se detaljnije definiraju aktivnosti koje je potrebno provesti za uspješnu implementaciju Programa. Projektnim zadatkom definirana su tri područja akcijskog plana: strateško, normativno i operativno. U svom operativnom dijelu, Akcijski plan se ostvaruje u točno definiranom vremenskom razdoblju (u ovom slučaju do kraja 2020. godine) i prema točno definiranim rokovima.

6.1. STRATEŠKI OKVIR

Strateški okvir podrazumijeva dogovor ključnih dionika u destinaciji, komuniciranje, promociju, službeno usvajanje i dogovor o destinacijskom menadžmentu.

Predložena tematizacija plaža koja se predstavlja Programom prvi je korak u izradi konačne tematizacije svake plaže. Naime, provođenje postupka tematizacije trajat će sve do 2020. godine. U tom razdoblju svaka od JLS moći će dodatno raspraviti željene teme plaža sa svojim lokalnim dionicima, te u skladu s eventualnim novim okolnostima, informacijama i/ili željama lokalnih dionika, promijeniti temu, ili zadržati postojeću (navedenu u Programu). U te svrhe bit će potrebno identificirati sve skupine ključnih dionika i uključiti ih u zajednički odabir najbolje teme za svaku plažu. Tematizirane plaže imat će značajnu ulogu u predstavljanju turističkih destinacija, a u potpunosti uređene i opremljene u skladu s minimalnim i posebnim uvjetima uređenja i opremanja (navedenim u Akcijskom planu Nacionalnog programa upravljanja i uređenja morskih plaža) bit će u funkciji dizanja standarda turističke destinacijske infrastrukture.

Ključni dionici Programa uključuju relevantne predstavnike sljedećih institucija i organizacija:

- jedinice lokalne samouprave (gradovi i općine) čije plaže će biti tematizirane
- turističke zajednice
- tijela zadužena za upravljanje plažama
- komunalna društva
- hotelske kuće
- vlasnici manjih smještajnih jedinica i ugostiteljskih objekata
- turističke agencije
- nevladine organizacije
- zainteresirani građani.

Usklađivanje interesa svih ključnih dionika po pitanju budućeg razvoja plažnih prostora od velike je važnosti. Plaže predstavljaju javnu turističku infrastrukturu, a njihova tematizacija mora biti u cilju ostvarenja dugoročnog zadovoljstva posjetitelja, povećanja ukupne turističke potrošnje kao i očuvanja neprocjenjivog nacionalnog prirodnog kapitala. Zbog svega navedenog, predstavnici svih navedenih dionika bili su pozvani na strukturirane radionice na kojima se raspravljalo o tematizaciji plaža u Županiji.

Nakon konačnog dogovora oko tema za svaku od plaža, uslijedit će promoviranje tematskih plaža. Hrvatska turistička zajednica izradit će marketinški program s ciljem izrade oznaka predloženih tema i njihove promocije prema ciljanim potrošačkim segmentima na turističkom tržištu. Splitsko-dalmatinska županija trebala bi u svoje marketinške materijale, kojima promovira svoj turizam u cjelini, uključiti koncept tematiziranih plaža, te eventualan popis tematskih plaža po područjima. Kao najdirektniji alat komuniciranja s potencijalnim posjetiteljima, svakako bi koncept tematskih plaža trebao biti predstavljen na web stranicama Županije i županijske turističke zajednice. Pored toga, svaka od JLS čije plaže se planiraju tematizirati, trebala bi na web stranicama svoje turističke zajednice također detaljno predstaviti tematske plaže, što uključuje njihov popis, opis, fotografije i smještaj na karti.

6.2. **NORMATIVNI OKVIR**

Normativni okvir podrazumijeva izradu različitih vrsta dokumenata (studije, planovi, strategije), koji su, izravno ili neizravno, u funkciji upravljanja plažama. Predlaže se izrada slijedećih normativnih akata:

- **Prostorni planovi gradova i općina** su dugoročni strateški dokumenti koji imaju zakonsku snagu. Oni čine temelj za tematizaciju plaža jer definiraju korištenje i namjenu prostora, te konkretno navode o kojoj namjeni je riječ, koje sadržaje je moguće planirati, na koji način racionalno koristiti prostor i izbjegavati konflikte u prostoru, koje su zaštićene površine, i na koji način se provodi zaštita od prirodnih rizika i opasnosti. Također, prostorno-planska dokumentacija preduvjet je za donošenje koncesija putem kojih se obavlja gospodarsko korištenje pomorskog dobra. U cilju provođenja postupka tematizacije, prostorni planovi morati će predvidjeti dodatan sadržaj za tematske plaže, odnosno u kontaktnom području obale i mora osigurati prostor za različite djelatnosti, koje će osigurati privlačnost plaža i njihovo produženo korištenje.
- **Planovi upravljanja pomorskim dobrom** donose se na regionalnoj i lokalnoj razini svake godine, te je nužno da budu usklađeni, odnosno da plan nižeg reda bude usklađen s onim višeg reda.
- **Strategija integralnog upravljanja obalnim područjem (IUOP)** Splitsko-dalmatinske županije detaljno definira sustav upravljanja obalnim resursima na razini Županije, što uključuje i plaže kao jedan od osnovnih resursa.
- **Studija ranjivosti obalnog pojasa Županije**, s posebnim osvrtom na učinke klimatskih promjena i klimatske varijabilnosti (erozija i plavljenje) definira modalitete prilagodbe na klimatske promjene i razrađuje mjere kako prilagodbu provesti. Budući da plaže spadaju u najranjivije prostore, ova studija daje dugoročne smjernice za upravljanje plažama.
- **Studija nosivosti turističkog kapaciteta** u Splitsko-dalmatinskoj županiji rezultirati će preciznom definicijom kapaciteta i rasporeda turista u prostoru Županije.
- **Planovi upravljanja** za one plaže koje će se tematizirati te u konačnici aplicirati za daljnje financiranje, što uključuje i izradu stručne dokumentacije.
- Izrada **akcijskih planova** za tematiziranje

6.3. **OPERATIVNI OKVIR**

Operativni okvir podrazumijeva: (1) odabir najpovoljnijeg modela upravljanja; (2) izradu izvedbenih planova za kategorizaciju plaža, standarde uređenja i opremanja plaža te razinu usluga u odnosu na tematizaciju plaže, sustav sigurnosti, sustav naplaćivanja, eko taksa, rješenja parkirališnog kapaciteta, kontrolu kakvoće mora i projekte za nove plažne prostore; i (3) vremenski plan izrade i usvajanja gore navedenih dokumenata.

Akcijski plan provedbe Regionalnog programa uređenja i upravljanja morskim plažama na području Splitsko-dalmatinske županije prikazuje Tablica 24.

Tablica 24. Akcijski plan provedbe Programa

Akcija	Cilj	Sadržaj	Koraci provedbe	Nositelj	Rok	Izvor financiranja	Napomena
Odabir najpovoljnijeg modela upravljanja	Održivo korištenje pomorskog dobra u funkciji gospodarskog razvoja	Kako bi se osigurao najpovoljniji model upravljanja, planovi upravljanja pomorskim dobrom trebaju se uskladiti s lokalnim planovima upravljanja morskim plažama (akcijskim planovima tematizacije), što zahtijeva unaprjeđenje suradnje različitih struktura i sektora važnih za cjelovito i učinkovito planiranje i upravljanje morem i obalnim područjem: putem vertikalne integracije (kroz razine) i horizontalne integracije (kroz sektore). Koncesija se može dati tek nakon što je utvrđena granica pomorskog dobra i nakon što je ista upisana u zemljišne knjige.	<ul style="list-style-type: none"> - Odabrati temu plaže i standard, što će utjecati i na razdoblje trajanja koncesije - Definirati specifične kriterije davanja koncesije, kako bi se dodatno diferencirala ponuda i istaknula vizualna prepoznatljivost plaža i pripadanje plaže određenoj JLS (npr. ujednačen vizualni i oblikovni „potpis“ opreme) - Osigurati značajan postotak plaža za koje će pristup biti slobodan - Dogovoriti 	Jedinice lokalne samouprave/ Nadležni UO SDŽ	2015.- 2020.	NA	
Novi i izmijenjeni prostorni planovi općina i gradova	Definirati planski okvir za tematiziranje plaža	Prostorni planovi određuju namjenu površina pa tako i prostora plaža. Planom se definiraju i okolne namjene prostora s ciljem izbjegavanja konfliktnih situacija između plaže i drugih namjena. Planom se definiraju i ukupni turistički kapaciteti i prostorni raspored što definira i lokaciju tematiziranih plaža. Planom se definiraju postojeće i buduće plaže.	<ul style="list-style-type: none"> - Izraditi dokumentaciju za podloge za izradu prostornih planova na lokalnoj i županijskoj razini - Izraditi prostorne planove lokalne i županijske razine 	Jedinice lokalne samouprave/ Nadležni UO SDŽ / Zavod za prostorno uređenje SDŽ	2015.- 2020.	Proračun SDŽ i JLS Fond za razvoj turizma pri Ministarstvu turizma	Ova aktivnost se provodi tijekom cijelog programskog razdoblja, a izrada pojedinih planova ovisi o planu rada JLS i regionalne samouprave

Akcija	Cilj	Sadržaj	Koraci provedbe	Nositelj	Rok	Izvor financiranja	Napomena
Plan upravljanja pomorskim dobrom SDŽ	Definirati godišnji plan upravljanja	Godišnji plan upravljanja definira plan redovitog upravljanja pomorskim dobrom, sredstva za redovito upravljanje pomorskim dobrom, popis djelatnosti iz Jedinstvenog popisa djelatnosti koje se mogu obavljati na području SDŽ te lokacije za obavljanje tih djelatnosti. Plan također sadrži i planirani broj koncesija, rokove na koje se koncesije planiraju dati, pravnu osnovu za davanje koncesija, procijenjenu godišnju naknadu za pojedinu koncesiju, te popis ugovora koji istječu u godini na koju se plan odnosi.	- Utvrđena granica pomorskog dobra - Granica pomorskog dobra upisana u zemljišne knjige	Nadležni UO SDŽ	2015. - 2020.	Proračun SDŽ	Ova se aktivnost provodi svake godine
Akcijski plan tematizacije plaža	Definirati program aktivnosti za tematiziranje izabranih plaža	Tematiziranje plaža se ne vrši odjednom. Akcijski plan utvrđuje detaljan raspored tematiziranja pojedinih plaža u skladu s provedbom strateških planova razvoja turizma na području županije, područja, gradova i općina. Ovim planom se provjeravaju pretpostavke definirane Regionalnim programom, a u skladu s novim saznanjima i kretanjima u turističkom sektoru. Akcijski plan razrađuje iste elemente kao i ovaj Program.	- Provesti radionice sa svim dionicima oko dogovora tematizacije (tema, standard, jedna tema po plaži ili zoniranje...)	Jedinice lokalne samouprave / koncesionari / davatelji koncesija	2016. – 2020.	Investitori (koncesionari) / Jedinice lokalne samouprave	

Akcija	Cilj	Sadržaj	Koraci provedbe	Nositelj	Rok	Izvor financiranja	Napomena
Planovi upravljanja konkretnim plažama	Definirati program upravljanja	Nakon što se definira tema pojedine plaže izrađuje se detaljni plan upravljanja.	<ul style="list-style-type: none"> - Definiranje detaljne namjene plaže u okviru definirane teme, popis obavezne i dodatne opreme - Određivanje koncesijskih uvjeta - Izrada elaborata financijske opravdanosti uključivo detaljnu analizu troškova i prihoda. Pretpostavlja se da će ovi elaborati biti izrađeni za većinu tematiziranih plaža. 	Jedinice lokalne samouprave/ Investitori	2015. – 2018.	Proračun SDŽ / TZ SDŽ	
Strategija integralnog upravljanja obalnim područjem SDŽ	Definirati sustav upravljanja obalnim područjem	Sveobuhvatni program integralnog upravljanja obalnim područjem SDŽ kao provedba Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjem, EU Direktive o prostornom planiranju mora i Strategije upravljanja obalnim i morskim okolišem (u izradi). Strategija definira dionike i propisuje institucionalne forme upravljanja obalnim resursima. Može uključiti i područje mora. Bavi se obalnim resursima pa tako i plažama. Strategija je „ulazni” dokument za izradu prostornog plana Županije.	- Izraditi Smjernice obalnog razvoja	Nadležni UO SDŽ/Razvojna agencija RERA	2016.- 2017.	Proračun SDŽ / Ministarstvo turizma / EU sredstva (OP Konkurentnost i kohezija)	

Akcija	Cilj	Sadržaj	Koraci provedbe	Nositelj	Rok	Izvor financiranja	Napomena
Studija ranjivosti obalnog područja SDŽ i plan adaptacije na klimatske promjene	Odrediti stupanj ranjivosti obalnog područja na prirodne i antropogene rizike	Obalno područje i uži obalni pojas, a naročito pomorsko dobro, spada u najvrijednije resurse SDŽ. Na temelju niza prirodnih, socioekonomskih i ekoloških parametara određuje se stupanj rizika od prirodnih nepogoda kao npr. klimatske promjene ali i socioekonomski razvoj kao npr. intenzivna obalna urbanizacija. Plaže spadaju u najugroženije resurse. Ova procjena ranjivosti služi kao podloga za izradu prostornih i drugih razvojnih planova SDŽ i JLS.	- Izraditi podloge za izradu Studije ranjivosti i plana adaptacije na klimatske promjene	Nadležni UO SDŽ/Razvojna agencija RERA	2016.	Proračun SDŽ / EU sredstva (OP Konkurentnost i kohezija)	
Studija nosivosti turističkog kapaciteta SDŽ	Definirati stvarni prihvatljivi kapacitet SDŽ za turizam	Na temelju metode detaljne procjene prihvatnog kapaciteta za turizam a na temelju ulaznih podataka iz strateških turističkih dokumenata RH i SDŽ detaljno se utvrđuje prihvatni kapacitet i okvirni raspored turista u prostoru SDŽ. Ova studija je potrebna za definiranje potražnje za plažama u SDŽ.	- Prikupljanje podataka nužnih za izračun prihvatnog kapaciteta	Nadležni UO SDŽ/Razvojna agencija RERA	2016.	Proračun SDŽ / TZ SDŽ	
Izrada elektroničke baze podataka svih plaža	Jačanje internetske vidljivosti plaža	Izrada GIS karte na kojoj bi bile označene sve plaže, kao i svi popratni sadržaji relevantni za određenu tematsku plažu. Primjerice, označile bi se ljekarne, domovi zdravlja, veterinarske stanice, objekti kulturno-povijesne baštine i sl., što bi ujedno pomoglo određivanju deficitarnih ali i neodgovarajućih usluga i sadržaja u blizini plaža. Takva baza omogućavala bi pretraživanje plaža po različitim parametrima (geografskim, tematskim, prostornim itd.)	- Korištenje postojećih GIS baza SDŽ - Prikupljanje podataka svih potrebnih sadržaja i usluga koje se nalaze u blizini plaža i njihovih lokacija	TZ SDŽ/TZ JLS/Nadležni UO SDŽ	2016.	Proračun SDŽ i JLS / TZ SDŽ i JLS / EU sredstva (OP Konkurentnost i kohezija)	

<i>Akcija</i>	<i>Cilj</i>	<i>Sadržaj</i>	<i>Koraci provedbe</i>	<i>Nositelj</i>	<i>Rok</i>	<i>Izvor financiranja</i>	<i>Napomena</i>
Osnivanje tijela zaduženog za uređenje i upravljanje plažama pojedine JLS	Osiguranje visokog standarda kvalitete plaža	U onim JLS u kojima je sunce i more dominantan turistički proizvod, potrebno je osnovati tijelo specifično zaduženo za uređenje i upravljanje plažama, kako bi se osigurao visoki standard njihove kvalitete. U slučajevima gdje postoji neprekinuti plažni pojas koji prolazi kroz više JLS (primjerice dijelovi Makarske rivijere), moguće je oformiti tijelo pod zajedničkom ingerencijom više JLS, koje bi funkcioniralo neovisno o administrativnim granicama svake JLS	- Organizacija sastanka svih ključnih dionika koji bi mogli biti uključeni u ovakvo horizontalno tijelo - definiranje opisa i raspodjele posla između dionika	JLS i nadležni UO SDŽ	2017	Proračun SDŽ i JLS / TZ SDŽ i JLS	Ovo zaduženje mogu preuzeti postojeće komunalne tvrtke u JLS

7. Financijska analiza

Analiza troškova i prihoda radi se za svaki pojedini tip plaže, koje su razvrstane po tipologiji definiranoj u Nacionalnom Programu upravljanja i uređenja morskih plaža. Za svaki tip (temu) plaže određene su dvije veličine plaže i to prema ispunjenim obrascima PL/14. Ove veličine predstavljaju određeni prosjek plaža u Županiji. Prosjeci su određeni za svaki tematski tip plaže posebno, uzimajući u obzir inicijalno definirane teme za svaku obrađenu plažu.

Treba naglasiti da su pojedinačne cijene troškova i prihoda okvirne i one služe samo kao smjernica zainteresiranima u trenutku definiranja interesa za uzimanje u koncesiju pojedine plaže. Naravno, prilikom izrade investicijskog elaborata za neku konkretnu plažu, taj će izračun biti znatno detaljniji i precizniji.

Troškovi ulaganja se dijele u dvije kategorije:

- Jednokratna ulaganja: trajna ulaganja za uređenje i opremanje plaže objektima i opremom za koju se pretpostavlja da imaju duži vijek trajanja; ova ulaganja se uglavnom definiraju prema veličini plaže, odnosno prema pretpostavljenom kapacitetu prema tipu plaže
- Godišnji troškovi: troškovi koji se odnose na održavanje, upravljanje i funkcioniranje pojedine plaže i obnavljaju se svake godine

Prihodi se određuju na temelju godišnjeg prometa za pojedine sadržaje plaže, naravno na onim plažama gdje je to moguće, jer se ne predviđa ostvarivanje prihoda na svim plažama (npr. eko plaža).

Na području plaža odnosno predmetnog pomorskog dobra obavljat će se djelatnosti vezane uz temu pojedine plaže. Pružati će se usluge u zavisnosti od opreme koja će postojati na plaži, a što može uključiti pružanja ugostiteljskih usluga, iznajmljivanje plažnih rekviziti i brodica, zabavnih igara i sl.

Projekcija prihoda je isključivo okvirna i podložna je izmjenama u zavisnosti od veličine i karaktera plaže te njezine lokacije. U svakom slučaju, za svaku plažu potencijalni investitor će trebati izraditi investicijski program u kojem će analiza prihoda biti detaljnije razrađena. Ovaj prikaz prihoda je isključivo informativne naravi. Projekcija prihoda vrši se na razdoblje koncesije od jedne godine. Ova analiza se radi za sve plaže osim za eko plaže jer se na njima ne predviđa izdavanje koncesija. Veličina pojedinog tipa plaža u ovoj analizi jednaka je onoj korištenoj u analizi troškova.

Tablica 25. Orijentacijska procjena ulaznih podataka

Vrsta prihoda	Jedinica mjere	Jedinična cijena (HRK)	Iskoristivost u sezoni (1.7.-31.8.) u postotku	Iskoristivost u pred i posezoni (15.5.-30.6. i 1.9.-30.9.) u postotku
Ležaljke	dan	20	60	30
Suncobrani	dan	20	60	30
Pedaline	sat	70	70	30
Kajaci	sat	70	70	30
Banana	30 minuta	70	60	30
Vodena lopta	30 minuta	50	70	30
Dječji dvorac	sat	30	80	20
Wellness na plaži	30 minuta	100	60	30
Trampolin	30 minuta	10	80	30
Rekviziti za igru pasa	30 minuta	10	60	30

U sljedećem poglavlju se daje prikaz troškova i prihoda za svaki pojedini tip plaže, po temama.

7.1. ANALIZA TROŠKOVA I PRIHODA ZA PRIRODNE PLAŽE

7.1.1. Analiza troškova i prihoda za prirodne udaljene plaže

U nastavku je dan prikaz troškova uređenja eko plaže (Tablica 26). Kako je već navedeno, sukladno Nacionalnom programu upravljanja i uređenja morskih plaža, za eko plaže nisu predviđeni sadržaju koji generiraju prihod, stoga analiza prihoda za ovu temu plaže nije dana.

Tablica 26. Troškovi uređenja eko-plaže

Tip ulaganja	Vrsta ulaganja	Vrsta troška	Površina plaže (m ²)	
			5.000	2.500
Trajno ulaganje	Uređenje okoliša	Info ploča	14.000	7.000
		Sustav za mjerenje kakvoće mora na plaži	48.000	48.000
		Marker plutače	60.000	30.000
		Pokretni sanitarni objekti	45.000	30.000
		Uređenje podmorja plaže	40.000	20.000
		Kante za otpad	30.000	20.000
		Prijenosni spremnici sa pitkom vodom	45.000	30.000
		Ukupno uređenje okoliša	282.000	185.000
	Oprema plaže	Kabine/tende za presvlačenje	6.000	4.000
		Ukupno oprema plaže	6.000	4.000
Ukupno trajna ulaganja			288.000	189.000
Godišnji troškovi		Sanacija i dohrana obale	100.000	50.000
		Troškovi osoblja plaže (čišćenje)	10.000	5.000
Ukupno godišnji troškovi			110.000	55.000

7.1.1. Analiza troškova i prihoda za prirodne ruralne plaže

Tablica 27. Troškovi uređenja plaže za surfere

Tip ulaganja	Vrsta ulaganja	Vrsta troška	Površina plaže (m ²)		
			2.000	1.000	
Trajno ulaganje	Uređenje okoliša	Info ploča	7.000	7.000	
		Sustav za mjerenje kakvoće mora na plaži	48.000	48.000	
		WI-FI	20.000	10.000	
		Oprema za spašavanje	20.000	20.000	
		Pokretni sanitarni objekti	30.000	15.000	
		Protupožarni sustavi	30.000	15.000	
		Oprema za prvu pomoć	5.000	5.000	
		Uređenje podmorja plaže	30.000	15.000	
		Kante za otpad	15.000	8.000	
		Prijenosni spremnici sa pitkom vodom	8.000	5.000	
		Ploča za zabranu pristupa psima	2.000	2.000	
		Uređenje parkirališta i kolnog pristupa	10.000	8.000	
		Info ploča s upozorenjem na oprez zbog surfera	2.000	2.000	
			Ukupno uređenje okoliša	227.000	160.000
		Oprema plaže	Kabine/tende za presvlačenje	6.000	4.000
		Ležaljke	30.000	15.000	
		Suncobrani	14.000	7.000	

	Ugostiteljski objekt jednostavnih usluga	50.000	50.000
	Konstrukcija za odlaganje surf opreme	10.000	7.000
	Ukupno oprema plaže	110.000	83.000
Ukupno trajna ulaganja		337.000	243.000
Godišnji troškovi	Koncesija - fiksni dio		
	Koncesija - varijabilni dio		
	Sanacija i dohrana obale	50.000	25.000
	Troškovi spasilačke službe	60.000	30.000
	Troškovi osoblja plaže	100.000	50.000
Ukupno godišnji troškovi		210.000	105.000

Tablica 28. Analiza prihoda plaže za surfere

Veličina plaže (m ²)	Vrsta prihoda	Godišnji iznos prihoda (HRK)
2.000	Ležaljke (100)	120.000
	Suncobrani (75)	60.000
	Ugostiteljstvo (1)	550.000
	UKUPNO	730.000
1.000	Ležaljke (50)	60.000
	Suncobrani (40)	30.000
	Ugostiteljstvo (1)	275.000
	UKUPNO	365.000

Tablica 29. Troškovi uređenja ronilačke plaže

Tip ulaganja	Vrsta ulaganja	Vrsta troška	Površina plaže (m ²)	
			1.000	500
Trajno ulaganje	Uređenje okoliša	Info ploča	7.000	7.000
		Sustav za mjerenje kakvoće mora na plaži	48.000	48.000
		WI-FI	20.000	10.000
		Marker plutače	50.000	30.000
		Oprema za spašavanje	20.000	20.000
		Pokretni sanitarni objekti	30.000	15.000
		Protupožarni sustavi	30.000	15.000
		Oprema za prvu pomoć	5.000	5.000
		Uređenje podmorja plaže	30.000	15.000
		Kante za otpad	15.000	8.000
		Prijenosni spremnici sa pitkom vodom	8.000	5.000
		Ploča za zabranu pristupa psima	2.000	2.000
		Uređenje parkirališta i kolnog pristupa	10.000	8.000
		Ronilačke plovne oznake	10.000	5.000
	Info ploča upozorena na oprez zbog ronioca	2.000	2.000	
		Ukupno uređenje okoliša	287.000	195.000
		Kabine/tende za presvlačenje	6.000	4.000
		Ležaljke	30.000	15.000
		Suncobrani	14.000	7.000
		Ugostiteljski objekt jednostavnih usluga	50.000	50.000
	Montažna prijenosna konstrukcija za odlaganje osobnih stvari	30.000	15.000	
	Ukupno oprema plaže	130.000	91.000	

Ukupno trajna ulaganja		417.000	286.000
Godišnji troškovi	Koncesija - fiksni dio		
	Koncesija - varijabilni dio		
	Sanacija i dohrana obale	30.000	15.000
	Troškovi spasilačke službe	40.000	20.000
	Troškovi osoblja plaže	80.000	40.000
Ukupno godišnji troškovi		150.000	75.000

Tablica 30. Analiza prihoda ronilačke plaže

Veličina plaže (m ²)	Vrsta prihoda	Godišnji iznos prihoda (HRK)
1.000	Ležaljke (60)	72.000
	Suncobrani (40)	30.000
	Ugostiteljstvo (1)	300.000
	UKUPNO	402.000
500	Ležaljke (30)	36.000
	Suncobrani (20)	15.000
	Ugostiteljstvo (1)	150.000
	UKUPNO	201.000

Tablica 31. Troškovi uređenja adrenalinske plaže

Tip ulaganja	Vrsta ulaganja	Vrsta troška	Površina plaže (m ²)	
			3.000	1.500
Trajno ulaganje	Uređenje okoliša	Info ploča	7.000	7.000
		Sustav za mjerenje kakvoće mora na plaži	48.000	48.000
		WI-FI	30.000	20.000
		Marker plutače	50.000	30.000
		Oprema za spašavanje	30.000	20.000
		Pokretni sanitarni objekti	30.000	15.000
		Protupožarni sustavi	20.000	10.000
		Oprema za prvu pomoć	15.000	10.000
		Uređenje podmorja plaže	40.000	20.000
		Kante za otpad	20.000	10.000
		Prijenosni spremnici sa pitkom vodom	15.000	10.000
		Ploča za zabranu pristupa psima	2.000	2.000
		Uređenje parkirališta i kolnog pristupa	15.000	10.000
		Ukupno uređenje okoliša	332.000	212.000
	Oprema plaže	Kabine/tende za presvlačenje	8.000	6.000
		Ležaljke	60.000	30.000
		Suncobrani	30.000	15.000
		Ugostiteljski objekt jednostavnih usluga	50.000	50.000
		Oprema za min. 2 adrenalinska sadržaja na plaži	500.000	300.000
Oprema za min. 2 adrenalinska sadržaja na moru		500.000	300.000	
	Ukupno oprema plaže	1.480.000	701.000	
Ukupno trajna ulaganja		1.480.000	913.000	
Godišnji troškovi	Koncesija - fiksni dio			
	Koncesija - varijabilni dio			
	Sanacija i dohrana obale	70.000	35.000	
	Troškovi spasilačke službe	60.000	40.000	

	Troškovi osoblja plaže	150.000	80.000
Ukupno godišnji troškovi		280.000	155.000

Tablica 32. Analiza prihoda adrenalinske plaže

Veličina plaže (m ²)	Vrsta prihoda	Godišnji iznos prihoda (HRK)
3.000	Ležaljke (200)	240.000
	Suncobrani (150)	112.500
	Ugostiteljstvo (1)	526.500
	Adrenalinski sadržaji na plaži	20.000
	Adrenalinski sadržaji na moru	20.000
	UKUPNO	919.000
1.500	Ležaljke (100)	120.000
	Suncobrani (80)	60.000
	Ugostiteljstvo (1)	300.000
	Adrenalinski sadržaji na plaži	10.000
	Adrenalinski sadržaji na moru	10.000
	UKUPNO	500.000

Tablica 33. Troškovi uređenja romantične plaže

Tip ulaganja	Vrsta ulaganja	Vrsta troška	Površina plaže (m ²)	
			8.000	4.000
Trajno ulaganje	Uređenje okoliša	Info ploča	14.000	7.000
		Sustav za mjerenje kakvoće mora na plaži	48.000	48.000
		WI-FI	50.000	30.000
		Marker plutače	80.000	40.000
		Oprema za spašavanje	30.000	20.000
		Pokretni sanitarni objekti	40.000	20.000
		Protupožarni sust.avi	20.000	10.000
		Oprema za prvu pomoć	10.000	7.000
		Uređenje podmorja plaže	60.000	30.000
		Kante za otpad	30.000	15.000
		Prijenosni spremnici sa pitkom vodom	15.000	10.000
		Ploča za zabranu pristupa psima	4.000	2.000
		Uređenje parkirališta i kolnog pristupa	25.000	15.000
	Pristup plaži i moru osobama s posebnim potrebama	15.000	15.000	
		Ukupno uređenje okoliša	441.000	259.000
	Oprema plaže	Kabine/tende za presvlačenje	12.000	8.000
		Ležaljke	100.000	50.000
		Suncobrani	50.000	25.000
		Ugostiteljski objekt jednostavnih usluga	50.000	50.000
		Zabavni sadržaji na plaži	60.000	40.000
Minimalno 2 rekreativna sadržaja na moru		80.000	50.000	
Wellness na plaži		40.000	20.000	
	Ukupno oprema plaže	452.000	283.000	
Ukupno trajna ulaganja		893.000	542.000	
Godišnji troškovi	Koncesija - fiksni dio			
	Koncesija - varijabilni dio			

	Sanacija i dohrana obale	120.000	60.000
	Troškovi spasilačke službe	120.000	80.000
	Troškovi osoblja plaže	200.000	120.000
Ukupno godišnji troškovi		440.000	260.000

Tablica 34. Analiza prihoda romantične plaže

Veličina plaže (m ²)	Vrsta prihoda	Godišnji iznos prihoda (HRK)
8.000	Ležaljke (300)	360.000
	Suncobrani (200)	150.000
	Ugostiteljstvo (1)	700.000
	Zabavnii sadržaji na plaži	20.000
	Rekreativni sadržaji na moru	40.000
	Wellness na plaži	50.000
	Ležaljke za dvoje (Baldahini)	20.000
	UKUPNO	1.340.000
4.000	Ležaljke (150)	180.000
	Suncobrani (100)	75.000
	Ugostiteljstvo (1)	550.000
	Zabavni sadržaji na plaži	15.000
	Rekreativni sadržaji na moru	25.000
	Wellness na plaži	30.000
	Ležaljke za dvoje (Baldahini)	15.000
	UKUPNO	890.000

Tablica 35. Troškovi uređenja plaže za pse

Tip ulaganja	Vrsta ulaganja	Vrsta troška	Površina plaže (m ²)		
			2.000	1.000	
Trajno ulaganje	Uređenje okoliša	Info ploča	7.000	7.000	
		Sustav za mjerenje kakvoće mora na plaži	48.000	48.000	
		WI-FI	20.000	10.000	
		Marker plutače	50.000	30.000	
		Oprema za spašavanje	40.000	20.000	
		Pokretni sanitarni objekti	30.000	15.000	
		Uređenje podmorja plaže	30.000	15.000	
		Kante za otpad	15.000	8.000	
		Prijenosni spremnici sa pitkom vodom	8.000	5.000	
		Oprema za čišćenje i odlaganje izmeta kućnih ljubimaca	3.000	2.000	
		Uređen odvojen prostor za kućne ljubimce na povodcu i koji se slobodno kreću	5.000	3.000	
		Posude s vodom	3.000	2.000	
		Ukupno uređenje okoliša	259.000	165.000	
		Ostala ulaganja	Rekviziti za igru kućnih ljubimaca	15.000	10.000
			Ugostiteljski objekt jednostavnih usluga	50.000	50.000
	Ukupno oprema plaže	65.000	60.000		
Ukupno trajna ulaganja		324.000	225.000		
Godišnji troškovi	Koncesija - fiksni dio				
	Koncesija - varijabilni dio				
	Sanacija i dohrana obale		50.000	25.000	

	Troškovi osoblja plaže	60.000	30.000
Ukupno godišnji troškovi		110.000	55.000

Tablica 36. Analiza prihoda plaže za pse

Veličina plaže (m ²)	Vrsta prihoda	Godišnji iznos prihoda (HRK)
2.000	Ugostiteljstvo (1)	200.000
	Rekviziti za igru pasa	5.000
	UKUPNO	205.000
1.000	Ugostiteljstvo (1)	100.000
	Rekviziti za igru pasa	5.000
	UKUPNO	105.000

7.2. ANALIZA TROŠKOVA I PRIHODA ZA UREĐENE PLAŽE

7.2.1. Analiza troškova i prihoda za mjesne plaže

Tablica 37. Troškovi uređenja plaže za obitelji s djecom

Tip ulaganja	Vrsta ulaganja	Vrsta troška	Površina plaže (m ²)	
			20.000	10.000
Trajno ulaganje	Uređenje okoliša	Info ploča	21.000	14.000
		Sustav za mjerenje kakvoće mora na plaži	48.000	48.000
		WI-FI	70.000	50.000
		Marker plutače	100.000	60.000
		Oprema za spašavanje	50.000	30.000
		Pokretni sanitarni objekti	50.000	25.000
		Protupožarni sustavi	30.000	15.000
		Oprema za prvu pomoć	20.000	10.000
		Uređenje podmorja plaže	60.000	30.000
		Kante za otpad	40.000	20.000
		Ploča za zabranu pristupa psima	4.000	2.000
		Uređenje parkirališta i kolnog pristupa	35.000	25.000
		Uređenje tuševa s pitkom vodom	100.000	70.000
	Ukupno uređenje okoliša		628.000	399.000
	Oprema plaže	Kabine/tende za presvlačenje	15.000	10.000
		Ležaljke	300.000	150.000
		Suncobrani	150.000	75.000
		Ugostiteljski objekt (restoran, bar)	1.000.000	800.000
		Dječje igralište	100.000	75.000
		Trampolin	20.000	10.000
Zabavno sportska aktivnost na moru (pedaline)		200.000	100.000	
Zabavno sportska aktivnost na moru (kajaci)		70.000	35.000	
Tobogan	5.000.000	3.500.000		
Ukupno oprema plaže		6.855.000	4.755.000	
Ukupno trajna ulaganja		7.483.000	5.154.000	
Godišnji troškovi	Koncesija - fiksni dio			
	Koncesija - varijabilni dio			
	Sanacija i dohrana obale	150.000	75.000	

	Troškovi spasilačke službe	100.000	50.000
	Troškovi osoblja plaže	300.000	150.000
Ukupno godišnji troškovi		550.000	275.000

Tablica 38. Analiza prihoda plaže za obitelji s djecom

Veličina plaže (m ²)	Vrsta prihoda	Godišnji iznos prihoda (HRK)	
20.000	Ležaljke (750)		900.000
	Suncobrani (600)		450.000
	Ugostiteljstvo (2)		1.000.000
	Zabavni sadržaji na plaži		70.000
	Rekreativni sadržaji na moru		40.000
	Tobogan		700.000
	Trampolin		20.000
	UKUPNO		2.460.000
	10.000	Ležaljke (400)	
Suncobrani (300)			225.000
Ugostiteljstvo (1)			700.000
Zabavni sadržaji na plaži			35.000
Rekreativni sadržaji na moru			20.000
Tobogan			350.000
Trampolin			10.000
UKUPNO			1.820.000

Tablica 39. Troškovi uređenja party plaže

Tip ulaganja	Vrsta ulaganja	Vrsta troška	Površina plaže (m ²)		
			8.000	4.000	
Trajno ulaganje	Uređenje okoliša	Info ploča	7.000	7.000	
		Sustav za mjerenje kakvoće mora na plaži	48.000	48.000	
		WI-FI	40.000	20.000	
		Marker plutače	70.000	40.000	
		Oprema za spašavanje	30.000	20.000	
		Pokretni sanitarni objekti	40.000	20.000	
		Protupožarni sustavi	20.000	10.000	
		Oprema za prvu pomoć	10.000	5.000	
		Uređenje podmorja plaže	40.000	20.000	
		Kante za otpad	30.000	20.000	
		Ploča za zabranu pristupa psima	2.000	2.000	
		Uređenje parkirališta i kolnog pristupa	30.000	20.000	
		Uređenje tuševa s pitkom vodom	80.000	50.000	
		Ukupno uređenje okoliša		447.000	282.000
		Oprema plaže	Kabine/tende za presvlačenje	10.000	5.000
			Ležaljke	100.000	50.000
Suncobrani	50.000		25.000		
Ugostiteljski objekt (restoran, bar)	1.000.000		800.000		
Bazen	1.000.000		850.000		
Glazba	100.000		100.000		
Prostor za ples	20.000		15.000		
Ukupno oprema plaže		2.280.000	1.845.000		
Ukupno trajna ulaganja		2.727.000	2.127.000		
Godišnji troškovi	Koncesija - fiksni dio				

	Koncesija - varijabilni dio		
	Sanacija i dohrana obale	100.000	50.000
	Troškovi spasilačke službe	80.000	50.000
	Troškovi osoblja plaže	200.000	150.000
Ukupno godišnji troškovi		380.000	250.000

Tablica 40. Analiza prihoda party plaže

Veličina plaže (m ²)	Vrsta prihoda	Godišnji iznos prihoda (HRK)
8.000	Ležaljke (250)	300.000
	Suncobrani (200)	150.000
	Ugostiteljstvo (2)	1.000.000
	UKUPNO	1.450.000
4.000	Ležaljke (150)	180.000
	Suncobrani (100)	75.000
	Ugostiteljstvo (1)	700.000
	UKUPNO	955.000

Tablica 41. Troškovi uređenja plaže kulture

Tip ulaganja	Vrsta ulaganja	Vrsta troška	Površina plaže (m ²)	
			3.000	1.500
Trajno ulaganje	Uređenje okoliša	Info ploča	7.000	7.000
		Sustav za mjerenje kakvoće mora na plaži	48.000	48.000
		WI-FI	30.000	20.000
		Marker plutače	50.000	30.000
		Oprema za spašavanje	20.000	10.000
		Pokretni sanitarni objekti	30.000	20.000
		Protupožarni sustavi	10.000	5.000
		Oprema za prvu pomoć	10.000	5.000
		Uređenje podmorja plaže	30.000	20.000
		Kante za otpad	20.000	10.000
		Ploča za zabranu pristupa psima	2.000	2.000
		Uređenje parkirališta i kolnog pristupa	30.000	20.000
		Uređenje tuševa s pitkom vodom	80.000	50.000
		Pristup moru osobama s posebnim potrebama	15.000	15.000
		Ukupno uređenje okoliša	352.000	262.000
	Oprema plaže	Kabine/tende za presvlačenje	10.000	5.000
		Ležaljke	80.000	50.000
		Suncobrani	40.000	25.000
		Ugostiteljski objekt (restoran, bar)	1.000.000	800.000
		Info-punkt s informacijama o kulturnim sadržajima	40.000	40.000
	Ukupno oprema plaže	1.170.000	920.000	
Ukupno trajna ulaganja		1.522.000	1.182.000	
Godišnji troškovi	Koncesija - fiksni dio			
	Koncesija - varijabilni dio			
	Sanacija i dohrana obale	50.000	30.000	
	Troškovi spasilačke službe	60.000	30.000	
	Troškovi osoblja plaže	150.000	80.000	

	Organizacija minimalno 5 kulturnih zbiljanja tijekom trajanja kupališne sezone	150.000	90.000
Ukupno godišnji troškovi		410.000	240.000

Tablica 42. Analiza prihoda plaže kulture

Veličina plaže (m ²)	Vrsta prihoda	Godišnji iznos prihoda (HRK)
5.000	Ležaljke (200)	240.000
	Suncobrani (150)	112.500
	Ugostiteljstvo (1)	600.000
	Prihod od kulturnih događanja (5) ¹⁶	100.000
	UKUPNO	1.052.500
2.500	Ležaljke (100)	120.000
	Suncobrani (75)	56.250
	Ugostiteljstvo (1)	400.000
	Prihod od kulturnih događanja (3) ¹⁷	70.000
	UKUPNO	646.250

Tablica 43. Troškovi uređenja nudističke plaže

Tip ulaganja	Vrsta ulaganja	Vrsta troška	Površina plaže (m ²)	
			8.000	4.000
Trajno ulaganje	Uređenje okoliša	Info ploča	7.000	7.000
		Sustav za mjerenje kakvoće mora na plaži	48.000	48.000
		WI-FI	40.000	20.000
		Marker plutače	70.000	40.000
		Oprema za spašavanje	30.000	20.000
		Pokretni sanitarni objekti	40.000	20.000
		Protupožarni sustavi	20.000	10.000
		Oprema za prvu pomoć	10.000	5.000
		Uređenje podmorja plaže	40.000	20.000
		Kante za otpad	30.000	20.000
		Ploča za zabranu pristupa psima	2.000	2.000
		Uređenje parkirališta i kolnog pristupa	30.000	20.000
		Uređenje tuševa s pitkom vodom	80.000	50.000
		Kabine za njegu djece	10.000	5.000
	Ukupno uređenje okoliša		457.000	287.000
	Oprema plaže	Ležaljke	100.000	50.000
		Suncobrani	50.000	25.000
		Ugostiteljski objekt (restoran, bar)	1.000.000	800.000
		Dječje igralište	100.000	75.000
		Zabavno sportska aktivnost na moru (pedaline)	140.000	70.000
Zabavno sportska aktivnost na moru (kajaci)		50.000	25.000	
	Odbojkaško igralište (pijesak)	50.000	50.000	

¹⁶ Pretpostavljeni prihod od kulturnih događanja može biti prihod od prodanih ulaznica za to događanje, i/ili subvencija JLS ili nekog drugog izvora financiranja

¹⁷ Pretpostavljeni prihod od kulturnih događanja može biti prihod od prodanih ulaznica za to događanje, i/ili subvencija JLS ili nekog drugog izvora financiranja

	Zabavno sportska aktivnost na plaži	105.000	60.000
	Ukupno oprema plaže	1.595.000	1.155.000
Ukupno trajna ulaganja		2.052.000	1.442.000
Godišnji troškovi	Koncesija - fiksni dio		
	Koncesija - varijabilni dio		
	Sanacija i dohrana obale	100.000	50.000
	Troškovi spasilačke službe	80.000	50.000
	Troškovi osoblja plaže	150.000	100.000
Ukupno godišnji troškovi		330.000	200.000

Tablica 44. Analiza prihoda nudističke plaže

Površina plaže (m ²)	Vrsta prihoda	Godišnji iznos prihoda (HRK)	
		30.000	15.000
8.000	Ležaljke (250)		300.000
	Suncobrani (150)		112.500
	Ugostiteljstvo (1)		700.000
	Zabavni sadržaji na plaži		70.000
	Rekreativni sadržaji na moru		40.000
	UKUPNO		1.222.500
4.000	Ležaljke (150)		150.000
	Suncobrani (100)		75.000
	Ugostiteljstvo (1)		400.000
	Zabavni sadržaji na plaži		35.000
	Rekreativni sadržaji na moru		20.000
	UKUPNO		680.000

7.2.2. Analiza troškova i prihoda za urbane plaže

Tablica 45. Troškovi uređenja urbane promenadne plaže

Tip ulaganja	Vrsta ulaganja	Vrsta troška	Površina plaže (m ²)		
			30.000	15.000	
Trajno ulaganje	Uređenje okoliša	Info ploča	21.000	14.000	
		Sustav za mjerenje kakvoće mora na plaži	48.000	48.000	
		WI-FI	90.000	50.000	
		Marker plutače	130.000	80.000	
		Oprema za spašavanje	60.000	30.000	
		Pokretni sanitarni objekti	60.000	30.000	
		Protupožarni sustavi	30.000	15.000	
		Oprema za prvu pomoć	20.000	10.000	
		Uređenje podmorja plaže	80.000	50.000	
		Kante za otpad	50.000	30.000	
		Ploča za zabranu pristupa psima	4.000	2.000	
		Uređenje parkirališta i kolnog pristupa	40.000	25.000	
		Uređenje tuševa s pitkom vodom	120.000	70.000	
		Kabine za njegu djece	20.000	10.000	
		Pristup moru osobama s posebnim potrebama	30.000	15.000	
			Ukupno uređenje okoliša	803.000	459.000
		Oprema plaže	Kabine/tende za presvlačenje	15.000	10.000
			Ležaljke	300.000	150.000

	Suncobrani	150.000	75.000
	Ugostiteljski objekt (restoran, bar)	1.500.000	1.000.000
	Dječje igralište	100.000	75.000
	Zabavno sportska aktivnost na moru (pedaline)	200.000	100.000
	Zabavno sportska aktivnost na moru (kajaci)	70.000	35.000
	Zabavno sportska aktivnost na plaži	120.000	70.000
	Ukupno oprema plaže	2.455.000	1.515.000
Ukupno trajna ulaganja		3.258.000	1.974.000
Godišnji troškovi	Koncesija - fiksni dio		
	Koncesija - varijabilni dio		
	Sanacija i dohrana obale	200.000	100.000
	Troškovi spasilačke službe	150.000	100.000
	Troškovi osoblja plaže	300.000	200.000
Ukupno godišnji troškovi		650.000	400.000

Tablica 46. Analiza prihoda urbane promenadne plaže

Površina plaže (m ²)	Vrsta prihoda	Godišnji iznos prihoda (HRK)	
		6.000	3.000
30.000	Ležaljke (750)		900.000
	Suncobrani (600)		450.000
	Ugostiteljstvo (3)		1.200.000
	Zabavni sadržaji na plaži		120.000
	Rekreativni sadržaji na moru		250.000
	UKUPNO		2.920.000
15.000	Ležaljke (400)		480.000
	Suncobrani (300)		225.000
	Ugostiteljstvo (2)		800.000
	Zabavni sadržaji na plaži		60.000
	Rekreativni sadržaji na moru		125.000
	UKUPNO		1.690.000

Tablica 47. Troškovi uređenja plaže sa zabavnim sadržajima za mlade

Tip ulaganja	Vrsta ulaganja	Vrsta troška	Površina plaže (m ²)	
			6.000	3.000
Trajno ulaganje	Uređenje okoliša	Info ploča	7.000	7.000
		Sustav za mjerenje kakvoće mora na plaži	48.000	48.000
		Info ploča s naznačenim ograničenjem radnog vremena i oznakom ograničenja jačine buke)	2.000	2.000
		WI-FI	30.000	20.000
		Marker plutače	60.000	30.000
		Oprema za spašavanje	30.000	20.000
		Pokretni sanitarni objekti	30.000	20.000
		Protupožarni sustavi	20.000	10.000
		Oprema za prvu pomoć	10.000	5.000
		Uređenje podmorja plaže	40.000	20.000
		Kante za otpad	30.000	20.000
		Ploča za zabranu pristupa psima	2.000	2.000
		Uređenje parkirališta i kolnog pristupa	30.000	20.000

	Uređenje tuševa s pitkom vodom	80.000	50.000
	Ukupno uređenje okoliša	419.000	274.000
	Kabine/tende za presvlačenje	10.000	5.000
	Ležaljke	150.000	100.000
	Suncobrani	80.000	50.000
	Ugostiteljski objekt (restoran, bar)	1.000.000	800.000
Oprema plaže	Zabavno sportska aktivnost na moru (pedaline)	140.000	70.000
	Zabavno sportska aktivnost na moru (banane)	20.000	10.000
	Zabavno sportska aktivnost na plaži	100.000	60.000
	Glazba	100.000	100.000
	Prostor za ples	20.000	15.000
	Ukupno oprema plaže	1.620.000	1.210.000
Ukupno trajna ulaganja	2.039.000	1.484.000	
Godišnji troškovi	Koncesija - fiksni dio		
	Koncesija - varijabilni dio		
	Sanacija i dohrana obale	100.000	50.000
	Troškovi spasilačke službe	60.000	40.000
	Troškovi osoblja plaže	120.000	80.000
Ukupno godišnji troškovi	280.000	170.000	

Tablica 48. Analiza prihoda plaže sa zabavnim sadržajima za mlade

Površina plaže (m ²)	Vrsta prihoda	Godišnji iznos prihoda (HRK)	
6.000	Ležaljke (400)		480.000
	Suncobrani (300)		225.000
	Ugostiteljstvo (2)		600.000
	Zabavni sadržaji na plaži		40.000
	Rekreativni sadržaji na moru		60.000
	UKUPNO		1.405.000
3.000	Ležaljke (200)		240.000
	Suncobrani (150)		112.500
	Ugostiteljstvo (1)		400.000
	Zabavni sadržaji na plaži		20.000
	Rekreativni sadržaji na moru		30.000
	UKUPNO		802.500

Tablica 49. Troškovi uređenja plaže sa sportskim i rekreativnom sadržajima

Tip ulaganja	Vrsta ulaganja	Vrsta troška	Površina plaže (m ²)	
			20.000	10.000
Trajno ulaganje		Info ploča	21.000	14.000
		Sustav za mjerenje kakvoće mora na plaži	48.000	48.000
		WI-FI	70.000	50.000
		Marker plutače	100.000	60.000
		Oprema za spašavanje	50.000	30.000
		Pokretni sanitarni objekti	50.000	25.000
		Protupožarni sustavi	30.000	15.000
		Oprema za prvu pomoć	20.000	10.000
		Uređenje podmorja plaže	60.000	30.000
		Kante za otpad	40.000	20.000

	Ploča za zabranu pristupa psima	4.000	2.000
	Uređenje parkirališta i kolnog pristupa	35.000	25.000
	Uređenje tuševa s pitkom vodom	100.000	70.000
	Pristup moru osobama s posebnim potrebama	30.000	15.000
	Ukupno uređenje okoliša	658.000	414.000
Oprema plaže	Kabine/tende za presvlačenje	15.000	10.000
	Ležaljke	300.000	150.000
	Suncobrani	150.000	75.000
	Ugostiteljski objekt (restoran, bar)	1.500.000	1.000.000
	Ukupno oprema plaže	1.965.000	915.000
Ukupno trajna ulaganja		2.623.000	1.329.000
Godišnji troškovi	Koncesija - fiksni dio		
	Koncesija - varijabilni dio		
	Sanacija i dohrana obale	150.000	75.000
	Troškovi spasilačke službe	100.000	50.000
	Troškovi osoblja plaže	200.000	100.000
	Minimalno 3 organizirana sportska sadržaja na moru	150.000	100.000
	Minimalno 4 organizirana sportska sadržaja na plaži	200.000	150.000
	Minimalno 3 organizirana rekreativna sadržaja na plaži	150.000	100.000
Ukupno godišnji troškovi		950.000	575.000

Tablica 50. Analiza prihoda plaže sa sportskim i rekreativnom sadržajima

Površina plaže (m ²)	Vrsta prihoda	Godišnji iznos prihoda (HRK)	
20.000	Ležaljke (750)	900.000	
	Suncobrani (600)	450.000	
	Ugostiteljstvo (3)	1.200.000	
	Zabavni sadržaji na plaži	60.000	
	Rekreativni sadržaji na moru	120.000	
	Organizirani sportsko-rekreativni sadržaji na moru (4)	40.000	
	Organizirani sportsko-rekreativni sadržaji na plaži (6)	60.000	
	UKUPNO	2.830.000	
	10.000	Ležaljke (400)	480.000
		Suncobrani (300)	225.000
Ugostiteljstvo (2)		800.000	
Zabavni sadržaji na plaži		30.000	
Rekreativni sadržaji na moru		60.000	
Organizirani sportsko-rekreativni sadržaji na moru (2)		20.000	
Organizirani sportsko-rekreativni sadržaji na plaži (3)		30.000	
UKUPNO		1.645.000	

7.2.3. Analiza troškova i prihoda za plaže turističkog kompleksa

Tablica 51. Troškovi uređenja resort plaže – hotelske plaže

Tip ulaganja	Vrsta ulaganja	Vrsta troška	Površina plaže (m ²)		
			30.000	15.000	
Trajno ulaganje	Uređenje okoliša	Info ploča	21.000	14.000	
		Sustav za mjerenje kakvoće mora na plaži	48.000	48.000	
		Info ploča s naznačenim ograničenjem radnog vremena i oznakom ograničenja jačine buke)	4.000	2.000	
		WI-FI	80.000	40.000	
		Marker plutače	120.000	70.000	
		Oprema za spašavanje	50.000	30.000	
		Pokretni sanitarni objekti	40.000	30.000	
		Protupožarni sustavi	30.000	20.000	
		Oprema za prvu pomoć	15.000	10.000	
		Uređenje podmorja plaže	100.000	70.000	
		Kante za otpad	40.000	20.000	
		Ploča za zabranu pristupa psima	4.000	2.000	
		Uređenje parkirališta i kolnog pristupa	60.000	40.000	
		Uređenje tuševa s pitkom vodom	120.000	70.000	
		Info punkt	10.000	10.000	
	Prostor za odlaganje osobnih stvari	20.000	15.000		
	Ukupno uređenje okoliša		762.000	491.000	
	Oprema plaže	Kabine/tende za presvlačenje	20.000	15.000	
		Ležaljke	250.000	150.000	
		Suncobrani	120.000	70.000	
		Ugostiteljski objekt (restoran, bar)	1.500.000	1.000.000	
		Zabavno sportska aktivnost na moru (pedaline)	180.000	100.000	
		Zabavno sportska aktivnost na moru (kajaci)	70.000	40.000	
		Zabavno sportska aktivnost na moru (banane)	20.000	10.000	
	Ukupno oprema plaže		2.160.000	1.385.000	
	Ukupno trajna ulaganja			2.922.000	1.876.000
	Godišnji troškovi	Koncesija - fiksni dio			
Koncesija - varijabilni dio					
Sanacija i dohrana obale		200.000	120.000		
Troškovi spasilačke službe		100.000	50.000		
Troškovi osoblja plaže		200.000	120.000		
Ukupno godišnji troškovi			500.000	290.000	

Tablica 52. Analiza prihoda resort plaže – hotelske plaže

Površina plaže (m ²)	Vrsta prihoda	Godišnji iznos prihoda (HRK)
30.000	Ležaljke (700)	840.000
	Suncobrani (600)	450.000
	Ugostiteljstvo (3)	1.500.000
	Zabavni sadržaji na plaži	100.000
	Rekreativni sadržaji na moru	300.000
	UKUPNO	3.190.000

	Ležaljke (400)	480.000
	Suncobrani (300)	225.000
15.000	Ugostiteljstvo (2)	1.000.000
	Zabavni sadržaji na plaži	60.000
	Rekreativni sadržaji na moru	200.000
	UKUPNO	1.965.000

8. Popis literature

Obrađena literatura uključuje knjige relevantne tematike na hrvatskom i engleskom jeziku, stručne i znanstvene članke objavljene u zbirkama Hrčak, JSTOR i SpringerLink, različita izvješća objavljena od strane organizacija poput UNDP-a, UNEP-a i sl., te različite kombinacije ključnih termina pri internetskom pretraživanju.

Obrađena i korištena literatura uključuje, između ostalog, sljedeće:

1. Analiza turističke sezone 2013. (2012.) godine i osnovne smjernice za pripremu turističke sezone 2014. (2013.) godine, TZ Splitsko-dalmatinske županije, 2013. godina (2012. godina)
2. Ariza, E., Jiménez, J. A., Sardá, R., Mora, J., Avila, C.: Beyond performance assessment measurements for beach management: Application to Spanish Mediterranean beaches, Coastal Management, Vol. 36, 2008., 4, str. 47-66
3. ASBPA White paper: Resilient coastal systems and community planning, Shore&Beach, Vol.82, No.2, spring 2014, str. 24-27
4. DZS, Popis stanovništva 2011.
5. DZS, Statistička izvješća, 2014.
6. http://www lijepa-nasa.hr/images/datoteke/pz2013_kriteriji_plaze.pdf, 18.11.2014.
7. Jelavić, A.: Pravni položaj pomorskog dobra, Naše more: Znanstveni časopis za more i pomorstvo. Godište 59, broj 1/2 (lipanj 2012)
8. Kordej-de Villa, Ž., Rašić Bakarić, I., Starc, N.: Upravljanje razvojem u obalnom području Hrvatske. Društvena istraživanja Zagreb, god.23 (2014), br.3, str. 449-468
9. Marković, M.: Održivo upravljanje plažama u Hrvatskoj, The Coastal Management Centre – Priority Actions Programme
10. Održivi razvoj turizma na hrvatskom priobalju – Pilot projekt Baška Voda, UNEP & CRA/PPA, 2008.
11. Održivo upravljanje plaža u Hrvatskoj. Smjernice i prioritetne akcije, CRA/PPA, 2008.
12. Plan razvoja plaže u Makarskoj, Horwath i Horwath Consulting Zagreb d.o.o, Zagreb, 2009.
13. Pravilnik o vrstama morskih plaža i uvjetima koje moraju zadovoljavati (NN 50/95)
14. TOMAS ljeta 2010: Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj, Institut za turizam, Zagreb, 2011.
15. Uredba o kakvoći mora za kupanje (NN 73/08)
16. Uredba o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru (NN 23/04, 101/04, 39/06, 63/08, 125/10, 102/11, 83/12)
17. Uredba o postupku davanja koncesijskog odobrenja na pomorskom dobru (NN 36/04, 63/08, 133/13, 63/14)
18. Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš NN 61/14
19. Williams, A.; Micallef, A.: Beach Management: Principle & Practice Earthscan Publications Ltd., London, U.K., 2009.
20. Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama (NN 158/03, 141/06, 38/09)
21. Zakon o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12, 55/12)
22. Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13)
23. Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13)